

# ज्ञानकोश मासिक चालू घडामोडी

**MPSC नागरी सेवा, MPSC गट ब आणि गट क साठी  
सरळ सेवा, तलाठी, वन विभाग, नगर पालिका, महानगरपालिका आणि  
इतर स्पर्धा परीक्षांसाठी उपयुक्त**

अखिल भारतीय महिला लोककला संमेलनाचे आयोजन मुंबईत

महाराष्ट्राचा अर्थसंकल्प 2023-24,  
09 मार्च 2023 रोजी सादर करण्यात आला

महाराष्ट्र चौथे महिला धोरण आणणार

ज्येष्ठ गायिका अशा भोसले यांना महाराष्ट्र भूषण पुरस्कार

मेळघाट व्याघ्र प्रकल्पाला

जागतिक व्याघ्र मानक संस्थेची मान्यता

कोकणचा राजा हापूस राज्यातील

जी आय टॅग नोंदणीत दुसरा

पंतप्रधान मोदींनी कर्नाटकातील हुबली येथे  
जगातील सर्वात लांब रेल्वे प्लॅटफॉर्मचे उद्घाटन केले

नरेंद्रसिंग तोमर यांनी बेंगळुरू येथे  
“AgriUnifest” चे उद्घाटन केले

अमेरिकेने मॅकमोहन रेषेला  
आंतरराष्ट्रीय सीमा म्हणून मान्यता

राजेश मल्होत्रा यांची पीआयबीचे प्रमुख महासंचालक म्हणून नियुक्ती  
स. एस. दुबे यांनी नवीन महालेखा नियंत्रक म्हणून पदभार स्वीकारला  
आयकर विभागाने करदात्यांसाठी मोबाइल ॲप AIS लॉन्च केले  
राष्ट्रपती मुर्मू यांनी 7 व्या आंतरराष्ट्रीय धर्म धम्म परिषदेचे उद्घाटन केले  
23 वी कॉमनवेल्थ लॉ कॉन्फरन्स गोव्यात पार पडली



## Contents

ज्ञानकोश मासिक चालू घडामोडी   मार्च 2023.....	3
राष्ट्रीय बातम्या.....	3
महाराष्ट्राचा अर्थसंकल्प 2023-24.....	7
महाराष्ट्र राज्य बातम्या.....	8
राज्य बातम्या.....	9
आंतरराष्ट्रीय बातम्या.....	11
नियुक्ती बातम्या.....	14
अर्थव्यवस्था बातम्या.....	18
समित आणि कॉन्फरन्स बातम्या.....	22
कराराच्या बातम्या.....	23
व्यवसाय बातम्या.....	25
रॅक्स आणि अहवाल बातम्या.....	26
विज्ञान आणि तंत्रज्ञान बातम्या.....	28
पुरस्कार बातम्या.....	30
क्रीडा बातम्या.....	33
पुस्तके आणि लेखक बातम्या.....	35
संरक्षण बातम्या.....	35
महत्वाचे दिवस.....	38
निधन बातम्या.....	42
विविध बातम्या.....	42
सर्व स्पर्धा परीक्षांसाठी महत्वाचे मुद्दे:.....	43

**राष्ट्रीय बातम्या**

**सुरक्षित इंटरनेट सुनिश्चित करण्यासाठी MoS IT ने तक्रार अपील समिती सुरू केली.**

- आयटी मंत्री राजीव चंद्रशेखर यांनी तक्रार अपील पॅनेल यंत्रणा सुरू केली, जी सोशल मीडिया प्लॅटफॉर्मच्या निर्णयांविरुद्ध वापरकर्त्यांनी केलेल्या अपीलांवर लक्ष देईल. मेटा, स्नॅप, गुगल आणि इतर सारख्या बिग टेक इंटरनेट कंपन्यांच्या प्रतिनिधींच्या उपस्थितीत ही घोषणा करण्यात आली.

**नितीन गडकरी यांनी मध्यप्रदेशात 7 राष्ट्रीय महामार्ग प्रकल्पांचे उद्घाटन केले.**

- केंद्रीय रस्ते वाहतूक आणि महामार्ग मंत्री नितीन गडकरी यांनी मध्य प्रदेशातील रीवा येथे एकूण 204 किमी लांबीच्या 2,444 कोटी रुपयांच्या 7 राष्ट्रीय महामार्ग प्रकल्पांचे उद्घाटन केले. चुरहट बोगदा आणि बायपासच्या बांधकामामुळे रेवा ते सिंधी दरम्यानची लांबी 7 किमीने कमी झाल्याची माहिती केंद्रीय मंत्री नितीन गडकरी यांनी दिली. आता अडीच तासांऐवजी लोकांना हे अंतर ४५ मिनिटांत पूर्ण करता येणार आहे.

**IARI द्वारे नवी दिल्ली येथे पुसा कृषी विज्ञान मेळा आयोजित केला आहे.**

- पुसा कृषी विज्ञान मेळा दरवर्षी भारतीय कृषी संशोधन संस्था (IARI) द्वारे आयोजित केला जातो आणि यावर्षी तो 2 ते 4 मार्च 2023 या कालावधीत नवी दिल्ली येथे आयोजित केला जाईल. पुसा कृषी विज्ञान मेळ्याचे उद्घाटन प्रमुख पाहुणे, केंद्रीय मंत्री यांच्या हस्ते होणार आहे. कृषी आणि शेतकरी कल्याण, नरेंद्रसिंग तोमर. यावेळी "श्री अण्णासोबत पोषण, अन्न आणि पर्यावरण संरक्षण" ही मेळ्याची थीम आहे.

**निवडक केंद्रीय सरकारी कर्मचाऱ्यांना जुनी पेन्शन योजना निवडण्यासाठी एकवेळ पर्याय मिळणार आहे.**

- कार्मिक मंत्रालयाच्या आदेशानुसार, एका मोठ्या हालचालीमध्ये, केंद्र सरकारच्या कर्मचाऱ्यांच्या निवडक गटाला जुन्या पेन्शन योजनेची निवड करण्याचा एक वेळचा पर्याय देण्यात आला आहे. जे कर्मचारी 22 डिसेंबर 2003 पूर्वी राष्ट्रीय निवृत्ती वेतन प्रणाली (NPS) अधिसूचित झाल्याच्या आधी जाहिरात केलेल्या किंवा अधिसूचित केलेल्या पदांवर केंद्र सरकारच्या सेवेत सामील झाले, ते केंद्रीय नागरी सेवा (पेन्शन) नियम, 1972 अंतर्गत जुन्या पेन्शन योजनेत सामील होण्यास पात्र आहेत. आता 2021), आदेशात म्हटले आहे.

**पंतप्रधान मोदींनी कर्नाटकातील हुबली येथे जगातील सर्वात लांब रेल्वे प्लॅटफॉर्मचे उद्घाटन केले.**

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी कर्नाटक राज्यातील हुबली येथील श्री सिद्धारुडा रेल्वे स्थानकावर 1.5 किलोमीटरचा जगातील सर्वात लांब रेल्वे प्लॅटफॉर्म समर्पित केला. पंतप्रधानांच्या कर्नाटक दौऱ्यात केंद्रीय मंत्री प्रल्हाद जोशी यांच्या उपस्थितीत व्यासपीठाचे उद्घाटन करण्यात आले. हे लक्षात घेण्यासारखे आहे की भारतीय रेल्वे, दक्षिण पश्चिम रेल्वे क्षेत्र हुबळाली आता सर्वात लांब प्लॅटफॉर्म असण्यासाठी गिनीज बुक ऑफ वर्ल्ड रेकॉर्डमध्ये नोंदवले गेले आहे.

**नितीन गडकरी यांनी बेंगळूरूमध्ये मिथेनॉलवर चालणाऱ्या पहिल्या बसचे अनावरण केले.**

- बेंगळूरूमध्ये मिथेनॉलवर चालणाऱ्या पहिल्या बसचे अनावरण केंद्रीय रस्ते आणि वाहतूक मंत्री नितीन गडकरी यांच्या हस्ते होणार आहे. बेंगळूरू मेट्रोपोलिटन ट्रान्सपोर्ट कॉर्पोरेशन (BMTC), NITI आयोग, इंडियन ऑइल कंपनी (IOC) आणि अशोक लेलॅंड हे उपक्रम राबविण्यासाठी एकत्र काम करत आहेत, ज्याचा उद्देश प्रदूषकांची पातळी कमी करणे आहे.

**सांस्कृतिक मंत्रालयामार्फत 'फायनांशियल असिस्टन्स टू व्हेटरन अक्टर्स' ही योजना सुरू करण्यात आली.**

- देशातील 60 वर्षे आणि त्याहून अधिक वयाच्या दिग्गज कलाकारांना आर्थिक सहाय्य देण्यासाठी सांस्कृतिक मंत्रालय 'दिग्गज कलाकारांसाठी आर्थिक सहाय्य' (पूर्वीची 'पेन्शन आणि कलाकारांना वैद्यकीय मदत योजना') नावाने एक योजना जाहीर करण्यात आली.

**रेल्वे मंत्री श्री. अश्विनी वैष्णव यांच्या मते भारताची बुलेट ट्रेन ऑगस्ट 2026 पर्यंत धावणार आहे.**

- रेल्वे आणि दूरसंचार मंत्री अश्विनी वैष्णव यांच्या म्हणण्यानुसार, भारतातील पहिली बुलेट ट्रेन ऑगस्ट 2026 मध्ये सेवा सुरू करेल. प्रकल्पामुळे अर्थव्यवस्थेला चालना मिळेल कारण या प्रकल्पाला अनेक पुरवठादारांना निर्यात ऑर्डर मिळण्यास सुरुवात झाली आहे. ऑगस्ट 2026 मध्ये पहिली बुलेट ट्रेन सुरू करण्याचा सरकारचा मानस आहे. 2027 मध्ये बुलेट ट्रेन मोठ्या विभागात चालवण्याचे उद्दिष्ट आहे.

**अटल इनोव्हेशन मिशनने ATL सारथी लाँच केले.**

- अटल इनोव्हेशन मिशन भारतभरातील शाळांमध्ये तरुणांच्या मनात जिज्ञासा, सर्जनशीलता आणि कल्पनाशक्ती वाढवण्यासाठी अटल टिकरिंग लॅबोरेटरीज (ATLs) स्थापन करत आहे. आजपर्यंत, AIM ने अटल टिकरिंग लॅब (ATLs) स्थापन करण्यासाठी 10,000 शाळांना निधी दिला आहे. एआयएम एटीएलचे कार्यप्रदर्शन वाढविण्यासाठी आणि इच्छित उद्दिष्टे साध्य करण्यासाठी साधने आणि फ्रेमवर्क विकसित करून ही परिसंस्था सतत मजबूत करत आहे. एटीएल सारथी हा असाच एक उपक्रम आहे. नावाप्रमाणेच, सारथी एक सारथी आहे आणि ATL सारथी ATLs कार्यक्षम आणि प्रभावी होण्यास सक्षम करेल.



## आशियातील सर्वात मोठा आंतरराष्ट्रीय अन्न आणि आदरातिथ्य मेळा दिल्लीत सुरू झाला.

- Aahar 2023 चे उद्दिष्ट, जे केंद्रीय अन्न प्रक्रिया उद्योग मंत्रालय, कृषी आणि प्रक्रिया केलेले अन्न उत्पादन निर्यात विकास प्राधिकरण (Agriculture and Processed Food Products Export Development Authority - APEDA) आणि इतर संस्थांच्या मदतीने एकत्रित केले गेले आहे.

### प्रमुख मुद्दे

- भारतातील सर्वात मोठ्या चार दिवसांच्या पाककृती कार्यक्रमाला Aahar 2023 असे म्हणतात, जेथे घाऊक विक्रेते, केटरर्स, हॉटेलवाले आणि रेस्टॉरंट मालक सर्वोत्तम अन्न, आदरातिथ्य आणि उपकरणे तसेच उद्योगाच्या ट्रेंडचे मूल्यांकन करण्यासाठी एकत्र येतात.
- मेळ्याच्या प्रमुख कार्यक्रमात, पाककला आर्ट इंडिया, WACS-प्रमाणित ज्युरी सदस्य भारत आणि परदेशातील 500 हून अधिक स्वयंपाकांच्या कौशल्याचे मूल्यांकन करतील.
- इतर शेफना त्यांची कौशल्ये आणि क्षमता प्रदर्शित करण्याची संधी असेल तर प्रसिद्ध शेफ त्यांच्या काही उत्कृष्ट पदार्थ बनवतील.

## नरेंद्रसिंग तोमर यांनी बेंगळूरु येथे "AgriUnifest" चे उद्घाटन केले.

- 15 मार्च 2023 रोजी केंद्रीय कृषी आणि शेतकरी कल्याण मंत्री नरेंद्र सिंह तोमर यांनी कर्नाटकातील बेंगळूरु येथे "AgriUnifest" चे उद्घाटन केले. भारतीय कृषी संशोधन परिषद (ICAR) च्या सहकार्याने बेंगळूरु कृषी विद्यापीठाने आयोजित केलेला हा 5 दिवसांचा सांस्कृतिक कार्यक्रम आहे. 60 राज्य विद्यापीठे/केंद्रीय विद्यापीठांमधील 2500 हून अधिक विद्यार्थी सहभागी झाले आहेत.

## भारतीय रेल्वे 2030 पर्यंत नेट झिरो कार्बन उत्सर्जक होणार आहे.

- भारतीय रेल्वेने 2030 पर्यंत 'नेट-शून्य कार्बन उत्सर्जक' बनण्याचे लक्ष्य ठेवले आहे, असे केंद्रीय रेल्वेमंत्री अश्विनी वैष्णव यांनी लोकसभेत लेखी उत्तरात सांगितले. हे महत्वाकांक्षी लक्ष्य दोन टप्प्यांत साध्य करण्याची रेल्वेची योजना आहे: डिसेंबर 2023 पर्यंत इलेक्ट्रिक गाड्यांमध्ये संपूर्ण संक्रमण आणि 2030 पर्यंत नूतनीकरण न करता येण्याजोग्या स्त्रोतांद्वारे प्रामुख्याने ट्रेन आणि स्थानकांना उर्जा देण्यात येईल.

## आणखी एका सरकारी सर्वेक्षणाने स्वच्छ भारतचा 100% ODF दावा खोडून काढला.

- भारतातील स्वच्छतेला प्रोत्साहन देण्यासाठी आणि उघड्यावर शौचास जाण्याचे सरकारी प्रयत्न असूनही, अलीकडील सर्वेक्षणांनी या उपक्रमांच्या यशाबद्दल शंका व्यक्त केली आहे. 2018 आणि 2021 दरम्यान प्रसिद्ध झालेल्या चार सरकारी सर्वेक्षणांनी सर्व भारतीय गावे उघड्यावर शौच-मुक्त (ODF) असल्याचा दावा खोडून काढला आहे.

- स्वच्छ भारत मिशन, ग्रामीण (SBMG) पोर्टलच्या डेटामध्ये असा दावा करण्यात आला आहे की मध्य प्रदेश आणि तामिळनाडूमधील गावे ऑक्टोबर 2018 पर्यंत 100% ODF होती, परंतु राष्ट्रीय सांख्यिकी कार्यालय (NSO) त्याच महिन्यातील सर्वेक्षणात असे दिसून आले की त्या राज्यांमधील केवळ 71% आणि 62.8% ग्रामीण कुटुंबांना कोणत्या ना कोणत्या प्रकारची शौचालये उपलब्ध होती. त्याचप्रमाणे, एसबीएमजी डेटाने असा दावा केला आहे की 24 राज्ये आणि केंद्रशासित प्रदेशांमधील 99% पेक्षा जास्त ग्रामीण कुटुंबांमध्ये मार्च 2019 पर्यंत वैयक्तिक घरगुती शौचालये आहेत.

## LEAN योजनेद्वारे MSME क्षेत्राला बळकट करण्याचे सरकारचे उद्दिष्ट आहे.

- सूक्ष्म, लघु आणि मध्यम आकाराच्या उद्योगांना (MSMEs) विशिष्ट उत्पादन पद्धतींचा अवलंब करण्यास प्रोत्साहित करण्यासाठी, भारताच्या केंद्र सरकारने MSME स्पर्धात्मक (LEAN) कार्यक्रमाची सुधारित आवृत्ती सादर केली.
- प्रारंभी MSME चॅम्पियन्स प्रोग्राम अंतर्गत सुरू करण्यात आलेला हा कार्यक्रम भारतीय MSME ला त्यांची गुणवत्ता, उत्पादकता आणि कामगिरी वाढवून मदत करेल.
- कार्यक्रमाद्वारे, MSMEs 5S, Kaizen, KANBAN, व्हिज्युअल वर्कस्पेस आणि Poka Yoka यासह लीन उत्पादन तंत्रज्ञानाचा वापर करून लीन योजनेचे मूलभूत, मध्यवर्ती आणि प्रगत स्तर पूर्ण करण्यासाठी व्यावसायिक लीन सल्लागारांसोबत काम करतील.

## INDIAai इकोसिस्टम AI मानवी इतिहासातील बदलाचा सर्वात महत्वाचा चालक बनेल.

- जागतिक अर्थव्यवस्था, तंत्रज्ञान आणि आपल्या दैनंदिन जीवनाला आकार देण्याच्या क्षमतेसह AI मानवी इतिहासातील बदलाचा सर्वात महत्वाचा चालक बनण्यास तयार आहे. INDIAai हे भारतासाठी एक राष्ट्रीय AI पोर्टल आहे, हे इलेक्ट्रॉनिक्स आणि माहिती तंत्रज्ञान मंत्रालय (MeitY), राष्ट्रीय ई-गव्हर्नन्स विभाग (NeGD) आणि नॅशनल असोसिएशन ऑफ सॉफ्टवेअर अँड सर्विसेस कंपनीज (NASSCOM) यांचा संयुक्त उपक्रम आहे.

### प्रमुख मुद्दे

- हे उद्योजक, विद्यार्थी, व्यावसायिक आणि शिक्षकांसह कृत्रिम बुद्धिमत्ता आणि संबंधित क्षेत्रातील प्रत्येकासाठी केंद्रीय ज्ञान केंद्र आहे.
- भारताच्या कृत्रिम बुद्धिमत्तेच्या प्रवासात उत्कृष्टता आणि नेतृत्व दृष्टीकोन वाढविण्यासाठी योग्य कृत्रिम बुद्धिमत्ता इकोसिस्टम तयार करणे हा या व्यासपीठाचा उद्देश आहे.
- हे नावीन्यपूर्णतेला चालना देण्यावर आणि स्टार्टअप समुदायाच्या वाढीसाठी आवश्यक असलेल्या साधनांची सोय करण्यावर लक्ष केंद्रित करते.
- INDIAai चा उद्देश भारतीयांना अधिक समृद्ध भारत प्रदान करण्यासाठी एक नावीन्यपूर्ण संस्कृती निर्माण करण्यासाठी आहे जी उत्तम प्रशासन, विकास आणि डिजिटल अर्थव्यवस्थेत योगदान देते.
- हे व्यासपीठ AI आणि त्याच्या अनुप्रयोगांबद्दल अधिक जाणून घेऊ इच्छिणाऱ्या लोकांना प्रशिक्षण, संसाधने आणि मार्गदर्शन देखील प्रदान करते

**कर्नाटकात 'सागर परिक्रमा चौथा टप्पा' संपन्न झाला.**

- मत्स्यव्यवसाय, पशुसंवर्धन आणि दुग्धव्यवसाय मंत्रालयाने जाहीर केले की सागर परिक्रमा कार्यक्रमाचा चौथा टप्पा 18 मार्च रोजी सुरू झाला आणि 19 मार्च रोजी संपला. कार्यक्रमात कर्नाटकातील तीन किनारपट्टी जिल्हांचा समावेश होता. उत्तरा कन्नड, उडुपी आणि दक्षिण कन्नड. या कार्यक्रमाला केंद्रीय मत्स्यव्यवसाय, पशुसंवर्धन आणि दुग्धव्यवसाय मंत्री पुरुषोत्तम रुपाला यांच्यासह राज्याचे मंत्री आणि भागधारक उपस्थित होते.

**सेव्हन पीएम मित्रा (प्रधानमंत्री मेगा इंटीग्रेटेड टेक्सटाईल रीजन अँड अपेरल) पार्क साइट्सची घोषणा करण्यात आली.**

- सरकार, वस्त्रोद्योग मंत्रालयाने 7 मेगा इंटीग्रेटेड टेक्सटाईल रीजन अँड अपेरल (PM MITRA) पार्कसची स्थापना करण्यासाठी अधिसूचना जारी केली आहे. संयुक्त राष्ट्रांचे शाश्वत विकास उद्दिष्ट "लवचिक पायाभूत सुविधा निर्माण करणे, शाश्वत औद्योगिकीकरणाला प्रोत्साहन देणे आणि नवोपक्रमाला प्रोत्साहन देणे" हे भारताला मदत करणे हे उद्दिष्ट आहे. अशी आशा आहे की PM मित्रा पार्कमध्ये जागतिक दर्जाच्या औद्योगिक पायाभूत सुविधा असतील ज्यामुळे आधुनिक तंत्रज्ञान आकर्षित होईल आणि वस्त्रोद्योग क्षेत्रात एफडीआय आणि स्थानिक गुंतवणुकीला चालना मिळेल.

**जपानचे पंतप्रधान किशिदा यांनी पंतप्रधान मोदींना G7 हिरोशिमा शिखर परिषदेसाठी आमंत्रित केले आहे.**

- दिल्लीच्या हैदराबाद हाऊसमध्ये दोघांची शिष्टमंडळ स्तरावरील चर्चा झाल्यानंतर जपानचे पंतप्रधान फुमियो किशिदा यांनी पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांना G7 शिखर परिषदेसाठी औपचारिक निमंत्रण दिले आहे.
- भारत आणि जपान यांच्यातील परस्पर सहकार्याची गती कायम ठेवण्यासाठी पंतप्रधान किशिदा यांची भेट उपयुक्त ठरेल, असे पंतप्रधान मोदी म्हणाले. त्यांनी संबंधित देशांद्वारे G20 आणि G7 या दोन महत्त्वपूर्ण शिखर परिषदांचे नेतृत्व करण्याचे महत्त्व निदर्शनास आणले.

**डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांना समर्पित 'स्टॅच्यू ऑफ नॉलेज' बसविण्यास सरकारने मान्यता दिली.**

- 13 एप्रिल रोजी महाराष्ट्रातील लातूर शहरात डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या 70 फूट उंच पुतळ्याचे अनावरण होणार आहे. केंद्रीय मंत्री किरें रिजिजू आणि रामदास आठवले यांच्यासह महाराष्ट्राचे माजी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस आणि राज्यमंत्री संजय बनसोडे यांच्या उपस्थितीत हा अनावरण सोहळा होणार आहे. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर उद्यानात हा पुतळा उभारण्यात आला असून त्यांच्या 131 व्या जयंतीच्या एक दिवस आधी हा समारंभ होणार आहे. 14 एप्रिल रोजी हेलिकॉप्टरमधून पुतळ्यावर फुलांच्या पाकळ्यांचा वर्षाव केला जाईल.

**पंतप्रधान मोदींनी नवी दिल्लीत नवीन ITU क्षेत्रीय कार्यालय आणि इनोव्हेशन सेंटरचे उद्घाटन केले.**

- 22 मार्च रोजी, भारताचे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी देशातील आंतरराष्ट्रीय दूरसंचार संघ (ITU) एरिया ऑफिस आणि इनोव्हेशन सेंटरचे उद्घाटन केले. नवी दिल्ली येथे आयोजित एका कार्यक्रमात त्यांनी भारत 6G व्हिजन डॉक्युमेंट तसेच 6G संशोधन आणि विकास चाचणी बेड आणि कॉल बिफोर यू डिग अँप लॉंच केले.

**2030 पर्यंत 'ग्रीन शिपसाठी ग्लोबल हब' बनण्याचे भारताचे उद्दिष्ट आहे.**

- ग्रीन टग ट्रान्झिशन प्रोग्रॅम (GTTP) लॉंच करून आणि 2030 पर्यंत 'Global Hub for Green Ship' बिल्डिंग बनण्याचे उद्दिष्ट सेट करून जागतिक जहाजबांधणी उद्योगात अग्रगण्य बनण्याचे भारताचे ध्येय आहे. GTTP ग्रीन हायब्रिडच्या उत्पादनासह सुरू होईल. टम्स, जे ग्रीन हायब्रिड प्रोपल्शन सिस्टीमवर चालतील आणि शेवटी मिथेनॉल, अमोनिया आणि हायड्रोजन सारख्या पर्यायी इंधन स्रोतांवर स्विच करतील. केंद्रीय बंदरे, जहाज आणि जलमार्ग (MoPSW) आणि आयुष मंत्री, श्री सर्बानंद सोनोवाईने गुरुग्राम, हरियाणा येथे नॅशनल सेंटर ऑफ एक्सलन्स इन ग्रीन पोर्ट अँड शिपिंग (NCoEGPS) सेटअपचे उद्घाटन केले आहे आणि 2025 पर्यंत ग्रीन टम्स प्रमुख बंदरांमध्ये कार्यरत होतील. 2030 पर्यंत, अशी अपेक्षा आहे की सर्व टम्सपैकी 50% ग्रीन टम्समध्ये रूपांतरित होईल.

**2030 पर्यंत 'ग्रीन शिपसाठी ग्लोबल हब' बनण्याचे भारताचे उद्दिष्ट आहे.**

- ग्रीन टग ट्रान्झिशन प्रोग्रॅम (GTTP) लॉंच करून आणि 2030 पर्यंत 'Global Hub for Green Ship' बिल्डिंग बनण्याचे उद्दिष्ट सेट करून जागतिक जहाजबांधणी उद्योगात अग्रगण्य बनण्याचे भारताचे ध्येय आहे. GTTP ग्रीन हायब्रिडच्या उत्पादनासह सुरू होईल. टम्स, जे ग्रीन हायब्रिड प्रोपल्शन सिस्टीमवर चालतील आणि शेवटी मिथेनॉल, अमोनिया आणि हायड्रोजन सारख्या पर्यायी इंधन स्रोतांवर स्विच करतील.

**वित्त विधेयक 2023 लोकसभेत मंजूर झाले.**

- लोकसभेने वित्त विधेयक 2023 मंजूर केले, जे आगामी आर्थिक वर्षासाठी कर प्रस्तावांची अंमलबजावणी करते, कोणत्याही चर्चेशिवाय. अदानी वादावर विरोधकांच्या गदारोळात हे विधेयक मंजूर करण्यात आले.
- बिलामध्ये एकूण 64 अधिकृत सुधारणांचे प्रस्ताव मांडण्यात आले होते, ज्यामध्ये डेट म्युच्युअल फंडांच्या विशिष्ट श्रेणीसाठी दीर्घकालीन कर लाभ काढून टाकण्याचे उद्दिष्ट आहे आणि दुसरे जीएसटी अपीलीय न्यायाधिकरण स्थापन करण्याची मागणी आहे.



सर्बानंद सोनोवाल यांनी MoPSW च्या रिअल-टाइम परफॉर्मन्स मॉनिटरिंग डॅशबोर्ड 'सागर मंथन' चे उद्घाटन केले.

- 'सागर मंथन' नावाचा MoPSW चा रिअल-टाइम परफॉर्मन्स मॉनिटरिंग डॅशबोर्ड केंद्रीय बंदरे, जहाजबांधणी आणि जलमार्ग मंत्री आणि आयुष श्री सर्बानंद सोनोवाल यांनी व्हर्चुअली लॉन्च केली. डिजिटल प्लॅटफॉर्ममध्ये मंत्रालय आणि इतर उपकंपन्यांशी संबंधित सर्व एकात्मिक डेटासाठी डिझाइन केले आहे. उद्घाटन समारंभाला राज्यमंत्री, MoPSW श्री श्रीपाद वाई. नाईक, राज्यमंत्री, MoPSW श्री शंतनू ठाकूर आणि मंत्रालयातील इतर अधिकारी उपस्थित होते.

**भारताचे कृषी मंत्री नरेंद्र सिंह तोमर यांनी राष्ट्रीय पीक विमा पोर्टलवर 'डिजिक्लेम' नावाचे नवीन व्यासपीठ सादर केले आहे.**

- भारताचे कृषी मंत्री नरेंद्र सिंह तोमर यांनी राष्ट्रीय पीक विमा पोर्टलवर 'डिजिक्लेम' नावाचे नवीन व्यासपीठ सादर केले आहे. या व्यासपीठाचा उद्देश पीक विम्याचा लाभ घेतलेल्या शेतकऱ्यांना विमा दाव्याचे वितरण जलद करणे हा आहे. त्याची प्रभावीता दाखवण्यासाठी, मंत्र्यांनी एकूण रु. 1,260.35 कोटी रुपये चा विमा हस्तांतरित करण्यासाठी व्यासपीठाचा वापर केला. राजस्थान, उत्तर प्रदेश, हिमाचल प्रदेश, छत्तीसगड, उत्तराखंड आणि हरियाणा यासह अनेक भारतीय राज्यांमधील विमाधारक शेतकऱ्यांना फक्त एका क्लिकवर विमा हस्तांतरित करण्यात आला.

**मंत्रिमंडळाने प्रधानमंत्री उज्वला योजनेच्या लाभार्थ्यांसाठी केंद्रित सबसिडी मंजूर केली.**

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या अध्यक्षतेखालील आर्थिक घडामोडींच्या मंत्रिमंडळ समितीने प्रधानमंत्री उज्वला योजना (PMUY) अंतर्गत प्रति एलपीजी सिलिंडर 200 रुपये अनुदान एक वर्षासाठी वाढवण्याची घोषणा केली आहे. PMUY ची सुरुवात मे 2016 मध्ये केंद्र सरकारने गरीब घरातील प्रौढ महिलांना डिपॉझिट-फ्री एलपीजी कनेक्शन प्रदान करण्यासाठी आणि LPG ग्रामीण आणि गरीब कुटुंबांना सुलभ करण्यासाठी केली होती. सरकार अनुदान थेट पात्र लाभार्थ्यांच्या बँक खात्यात जमा करते.

**पंतप्रधान मोदींनी 'कॉल बिफोर यू डिग' ऍप लॉन्च केले.**

- पंतप्रधान मोदींनी नुकतेच "कॉल बिफोर यू डिग" नावाचे ऍप लॉन्च केले आहे. ज्यामुळे ऑप्टिकल फायबर केबल्स सारख्या भूमिगत उपयुक्तता मालमत्तेचे नुकसान होऊ शकते अशा असंयोजित खोदकाम रोखण्यासाठी हे ऍप लॉन्च केले आहे. हे ऍप दूरसंचार विभाग आणि भास्कराचार्य इन्स्टिट्यूट फॉर स्पेस ऍप्लिकेशन्स अँड जिओइन्फॉर्मॅटिक्स यांनी संयुक्तपणे विकसित केले आहे.

**अमित शाह यांनी नवी दिल्लीत वैदिक हेरिटेज पोर्टलचे उद्घाटन केले**

- केंद्रीय गृहमंत्री अमित शहा यांनी नवी दिल्लीत वैदिक हेरिटेज पोर्टलचे उद्घाटन केले. पोर्टलचे प्राथमिक उद्दिष्ट वेदांमध्ये निहित संदेशांचे संप्रेषण करणे आणि सामान्य लोकांपर्यंत ते अधिक सुलभ करणे हे आहे. केंद्रीय सांस्कृतिक मंत्री जी किशन रेड्डी यांच्या मते, वैदिक हेरिटेज पोर्टलवर आता चार वेदांचे ऑडिओ-व्हिड्युअल रेकॉर्डिंग आहेत. या रेकॉर्डिंगमध्ये चार वेदांचे 18,000 पेक्षा जास्त मंत्र आहेत, ज्याचा एकूण कालावधी 550 तासांपेक्षा जास्त आहे.

**कृष्णराजपुरा मेट्रो लाईनसाठी पंतप्रधान मोदींनी व्हाईटफील्ड (कडुगोडी) चे उद्घाटन केले**

- व्हाईटफील्ड (कडुगोडी) ते कृष्णराजपुरा मेट्रो लाईनचे उद्घाटन पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या हस्ते झाले, त्यांनी ट्विट करून आनंद व्यक्त केला. त्यांनी नमूद केले की ही नवीन मेट्रो लाईन बेंगळुरूच्या लोकांसाठी 'आयज ऑफ लिव्हिंग' वाढवेल, या भागातील वाहतूक आणि कनेक्टिव्हिटी सुधारेल.

**भारताचे महामार्ग 2024 पर्यंत अमेरिकेशी जुळतील**

- भारताचे केंद्रीय रस्ते वाहतूक आणि महामार्ग मंत्री नितीन गडकरी यांच्या मते, देशातील महामार्ग पायाभूत सुविधा 2024 पर्यंत युनायटेड स्टेट्‌सच्या बरोबरीने असतील. त्यांनी खुलासा केला की सरकार या ध्येयावर कालबद्ध 'मिशन मोड' मध्ये काम करत आहे. ज्यामध्ये हरित द्रुतगती मार्ग आणि रेल्वे ओव्हर ब्रिजचा विकास समाविष्ट आहे. भारतातील महामार्ग पायाभूत सुविधा अमेरिकेच्या मानकांशी विनिर्दिष्ट टाइमलाइननुसार जुळतील याची खात्री करणे हा या उपक्रमांचा उद्देश आहे

**अमित शाह यांनी बेंगळुरूमध्ये भगवान बसवेश्वर आणि नादप्रभू केम्पेगौडा यांच्या पुतळ्यांचे अनावरण केले**

- केंद्रीय गृहमंत्री आणि सहकार मंत्री श्री अमित शहा यांनी कर्नाटकातील बेंगळुरू येथील राज्य विधानसभेच्या परिसरात भगवान बसवेश्वर आणि नादप्रभू केम्पेगौडा यांच्या पुतळ्यांचे अनावरण केले. भगवान बसवेश्वर आणि नादप्रभू केम्पेगौडा हे दक्षिण भारतातील कर्नाटक राज्यातील दोन प्रमुख ऐतिहासिक व्यक्ती आहेत. हे पुतळे विधानसभेत निवडून आलेल्यांना बसवण्या जी आणि केम्पेगौडा जी यांचा सामाजिक न्याय, लोकशाही, सुशासन आणि विकासाचा संदेश देत राहतील.

**भारतातील पहिली क्रांति कम्प्युटिंग-आधारित दूरसंचार नेटवर्क लिंक कार्यान्वित करण्यात आली.**

- संचार भवन आणि नवी दिल्लीतील नॅशनल इन्फॉर्मॅटिक्स सेंटर कार्यालयादरम्यान भारतातील पहिला क्रांति कम्प्युटिंग-आधारित दूरसंचार नेटवर्क लिंक कार्यान्वित करण्यात आला आहे. दूरसंचार मंत्री अश्विनी वैष्णव यांनी एथिकल हॅकर्ससाठी 10 लाख रुपयांच्या बक्षीस रकमेची घोषणा केली जे सिस्टमचे एन्क्रिप्शन तोडू शकतात आणि सी-डीओटीने विकसित केलेल्या सिस्टमला ब्रेक करू शकणाऱ्या प्रत्येकासाठी 10 लाख रुपये प्रति ब्रेक बक्षीस देऊन हॅकाथॉन चॅलेंज सुरू केले.

**स्वच्छोत्सव 2023- ऑक्टोबर 2024 पर्यंत 1000 शहरे 3-स्टार कचरामुक्त करण्याचे लक्ष्य आहे.**

- नवी दिल्ली येथे आंतरराष्ट्रीय शून्य कचरा दिवस 2023 दरम्यान श्री. हरदीप एस. पुरी, गृहनिर्माण आणि शहरी व्यवहार मंत्री, यांनी जाहीर केले की ऑक्टोबर 2024 पर्यंत 1000 शहरांना 3-स्टार कचरामुक्त रेटिंग प्राप्त करण्याचे लक्ष्य आहे. GFC-स्टार रेटिंग प्रोटोकॉल, स्पर्धात्मक प्रोत्साहन देण्यासाठी जानेवारी 2018 मध्ये लॉन्च केले गेले. आणि ULB मध्ये मिशन-चालित दृष्टीकोन, त्याच्या स्थापनेपासून प्रमाणीकरणामध्ये लक्षणीय वाढ झाली आहे.

**पंतप्रधान मोदींनी 'कॉल बिफोर यू डिंग' ऍप लॉन्च केले.**

- पंतप्रधान मोदींनी नुकतेच "कॉल बिफोर यू डिंग" नावाचे ऍप लॉन्च केले आहे. ज्यामुळे ऑप्टिकल फायबर केबल्स सारख्या भूमिगत उपयुक्तता मालमत्तेचे नुकसान होऊ शकते अशा असंयोजित खोदकाम रोखण्यासाठी हे ऍप लॉन्च केले आहे. हे ऍप दूरसंचार विभाग आणि भास्कराचार्य इन्स्टिट्यूट फॉर स्पेस ऍप्लिकेशन्स अँड जिओइन्फॉर्मेटिक्स यांनी संयुक्तपणे विकसित केले आहे.

**अमित शाह यांनी नवी दिल्लीत वैदिक हेरिटेज पोर्टलचे उद्घाटन केले**

- केंद्रीय गृहमंत्री अमित शाह यांनी नवी दिल्लीत वैदिक हेरिटेज पोर्टलचे उद्घाटन केले. पोर्टलचे प्राथमिक उद्दिष्ट वेदांमध्ये निहित संदेशांचे संप्रेषण करणे आणि सामान्य लोकांपर्यंत ते अधिक सुलभ करणे हे आहे. केंद्रीय सांस्कृतिक मंत्री जी किशन रेड्डी यांच्या मते, वैदिक हेरिटेज पोर्टलवर आता चार वेदांचे ऑडिओ-व्हिड्युअल रेकॉर्डिंग आहेत. या रेकॉर्डिंगमध्ये चार वेदांचे 18,000 पेक्षा जास्त मंत्र आहेत, ज्याचा एकूण कालावधी 550 तासांपेक्षा जास्त आहे.

**कृष्णराजपुरा मेट्रो लाईनसाठी पंतप्रधान मोदींनी व्हाईटफील्ड (कडुगोडी) चे उद्घाटन केले**

- व्हाईटफील्ड (कडुगोडी) ते कृष्णराजपुरा मेट्रो लाईनचे उद्घाटन पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या हस्ते झाले, त्यांनी ट्रिट करून आनंद व्यक्त केला. त्यांनी नमूद केले की ही नवीन मेट्रो लाईन बेंगळूरुच्या लोकांसाठी 'आयज ऑफ लिक्विंग' वाढवेल, या भागातील वाहतूक आणि कनेक्टिव्हिटी सुधारेल.

**भारताचे महामार्ग 2024 पर्यंत अमेरिकेशी जुळतील**

- भारताचे केंद्रीय रस्ते वाहतूक आणि महामार्ग मंत्री नितीन गडकरी यांच्या मते, देशातील महामार्ग पायाभूत सुविधा 2024 पर्यंत युनायटेड स्टेट्सच्या बरोबरीने असतील. त्यांनी खुलासा केला की सरकार या ध्येयावर कालबद्ध 'मिशन मोड' मध्ये काम करत आहे. ज्यामध्ये हरित द्रुतगती मार्ग आणि रेल्वे ओव्हर ब्रिजचा विकास समाविष्ट आहे. भारतातील महामार्ग पायाभूत सुविधा अमेरिकेच्या मानकांशी विनिर्दिष्ट टाइमलाइननुसार जुळतील याची खात्री करणे हा या उपक्रमांचा उद्देश आहे

**अमित शाह यांनी बेंगळूरूमध्ये भगवान बसवेश्वर आणि नादप्रभू केम्पेगौडा यांच्या पुतळ्यांचे अनावरण केले**

- केंद्रीय गृहमंत्री आणि सहकार मंत्री श्री अमित शाह यांनी कर्नाटकातील बेंगळूरु येथील राज्य विधानसभेच्या परिसरात भगवान बसवेश्वर आणि नादप्रभू केम्पेगौडा यांच्या पुतळ्यांचे अनावरण केले. भगवान बसवेश्वर आणि नादप्रभू केम्पेगौडा हे दक्षिण भारतातील कर्नाटक राज्यातील दोन प्रमुख ऐतिहासिक व्यक्ती आहेत. हे पुतळे विधानसभेत निवडून आलेल्यांना बसवण्या जी आणि केम्पेगौडा जी यांचा सामाजिक न्याय, लोकशाही, सुशासन आणि विकासाचा संदेश देत राहतील.

**भारतातील पहिली क्रांटम कम्प्युटिंग-आधारित दूरसंचार नेटवर्क लिंक कार्यान्वित करण्यात आली.**

- संचार भवन आणि नवी दिल्लीतील नॅशनल इन्फॉर्मेटिक्स सेंटर कार्यालयादरम्यान भारतातील पहिला क्रांटम कम्प्युटिंग-आधारित दूरसंचार नेटवर्क लिंक कार्यान्वित करण्यात आला आहे. दूरसंचार मंत्री अश्विनी वैष्णव यांनी एथिकल हॅकर्ससाठी 10 लाख रुपयांच्या बक्षीस रकमेची घोषणा केली जे सिस्टमचे एन्क्रिप्शन तोडू शकतात आणि सी-डीओटीने विकसित केलेल्या सिस्टमला ब्रेक करू शकणाऱ्या प्रत्येकासाठी 10 लाख रुपये प्रति ब्रेक बक्षीस देऊन हॅकथॉन चॅलेंज सुरू केले.

**स्वच्छोत्सव 2023- ऑक्टोबर 2024 पर्यंत 1000 शहरे 3-स्टार कचरामुक्त करण्याचे लक्ष्य आहे.**

- नवी दिल्ली येथे आंतरराष्ट्रीय शून्य कचरा दिवस 2023 दरम्यान श्री. हरदीप एस. पुरी, गृहनिर्माण आणि शहरी व्यवहार मंत्री, यांनी जाहीर केले की ऑक्टोबर 2024 पर्यंत 1000 शहरांना 3-स्टार कचरामुक्त रेटिंग प्राप्त करण्याचे लक्ष्य आहे. GFC-स्टार रेटिंग प्रोटोकॉल, स्पर्धात्मक प्रोत्साहन देण्यासाठी जानेवारी 2018 मध्ये लॉन्च केले गेले. आणि ULB मध्ये मिशन-चालित दृष्टीकोन, त्याच्या स्थापनेपासून प्रमाणीकरणामध्ये लक्षणीय वाढ झाली आहे.

**महाराष्ट्राचा अर्थसंकल्प 2023-24**

- महाराष्ट्राचा अर्थसंकल्प 2023-24 अर्थमंत्री आणि उपमुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी सादर केला. त्यांनी यंदा अर्थसंकल्प सादरीकरणाची नवी पद्धत राज्यात आणली आहे. यंदा प्रथमच राज्याचा अर्थसंकल्प आयपॅडवर वाचण्यात आला. अर्थमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी ही नवी प्रथा सुरू केली आहे.
- मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांच्या नेतृत्वाखालील युती सरकारचा पहिला अर्थसंकल्प (Maharashtra Budget 2023) वित्तमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी विधानसभेत, तर दिपक केसरकर यांनी विधान परिषदेत सादर केला. आगामी आर्थिक वर्षात विविध कामांसाठी करण्यात आलेल्या तरतुदींची घोषणा फडणवीसांनी केली. देवेंद्र फडणवीस यांनी अर्थसंकल्पात शिवराज्याभिषेकासाठी 350 कोटींच्या निधीची घोषणा केली आहे. अमृतकाळातील पहिला अर्थसंकल्प 'पंचामृत' ध्येयावर आधारित आहे.

**अर्थसंकल्पातील पंचामृत**

- शाश्वत शेती-समृद्ध शेतकरी
- महिला, आदिवासी, मागासवर्ग, ओबीसींसह सर्व समाजघटकांचा सर्वसमावेशक विकास
- भरीव भांडवली गुंतवणुकीतून पायाभूत सुविधा विकास
- रोजगारनिर्मिती : सक्षम, कुशल, रोजगारक्षम युवा
- पर्यावरणपूरक विकास

**महाराष्ट्राचा अर्थसंकल्प 2023 मधील प्रमुख मुद्दे**

- शाश्वत शेती समृद्ध शेती. या योजनेसाठी एकूण 29163 कोटी रुपयांची घोषणा करण्यात आली आहे.
- कांदा उत्पादक शेतकऱ्यांना मदत केली जाईल. नमो शेतकरी महायोजना
- प्रतिवर्ष केंद्र सरकार 6 हजार देत त्यात अजून 6 हजार यांची भर घालतो. याचा लाभ 1 कोटी 15 लाख शेतकऱ्यांना होणार
- राज्याचे नेट झिरो उत्सर्जन साध्यतेसाठी उपाययोजना करणार
- 20,000 ग्रामपंचायतीत सौर उर्जा प्रकल्प
- भुसावळ येथे 500 किलोवॅटचा हरित हायड्रोजन प्रकल्प, सौर उर्जेचा वापर करणार
- जायकवाडी नाथसागर जलाशयात तरंगत्या सौरउर्जा पॅनेलद्वारे वीजनिर्मिती
- शेवाळ शेतीला प्रोत्साहन देण्यासाठी अभ्यासगट
- हरित हायड्रोजन, हरित अमोनिया, सौर, पवन उर्जा क्षेत्रात 75,000 कोटींची गुंतवणूक अपेक्षित
- 15 वर्ष जुनी शासकीय वाहने निष्कासित करणार

- 8 ते 15 वर्षात खाजगी वाहने निष्कासित केल्यास नवीन वाहनखरेदीसाठी कर सवलत
- एसटी महामंडळात 5150 इलेक्ट्रीक बसेस सुरु करणात
- डिझेलवरील 5000 बसेस द्रवरुप नैसर्गिक वायू इंधनावर परावर्तित करणार
- पर्यावरण सेवा योजनेचा 7500 शाळांमध्ये विस्तार
- स्वातंत्र्याच्या अमृत महोत्सवानिमित्त 75 तलाव संवर्धनाचा कार्यक्रम महाराष्ट्राचा अर्थसंकल्प 2023-24 बदल सविस्तर माहिती मिळवण्यासाठी खाली दिलेल्या लिंक वर क्लिक करा.

[महाराष्ट्राचा अर्थसंकल्प 2022-23](#)

### महाराष्ट्र राज्य बातम्या

**महाराष्ट्रातील चंद्रपूर आणि यवतमाळ जिल्ह्यांना जोडणाऱ्या महामार्गावर जगातील पहिला 200 मीटर लांबीचा बांबू क्रॅश बॅरिअर बसवण्यात आला आहे.**

- महाराष्ट्रातील चंद्रपूर आणि यवतमाळ जिल्ह्यांना जोडणाऱ्या महामार्गावर जगातील पहिला 200 मीटर लांबीचा बांबू क्रॅश बॅरिअर बसवण्यात आला आहे. 'बाहू बल्ली' नावाच्या बांबू क्रॅश बॅरियरची इंदूरमधील पिथमपूर येथील नॅशनल ऑटोमोटिव्ह टेस्ट ट्रॅक (NATRAX) सारख्या विविध सरकारी संस्थांमध्ये "कठोर चाचणी" करण्यात आली. रुक्मी येथील सेंट्रल बिल्डिंग रिसर्च इन्स्टिट्यूट (CBRI) येथे आयोजित केलेल्या फायर रेटिंग चाचणी दरम्यान याला वर्ग 1 म्हणून रेट केले गेले होते आणि नितीन गडकरी यांच्या नेतृत्वाखालील रस्ते वाहतूक आणि महामार्ग मंत्रालयाच्या म्हणण्यानुसार, इंडियन रोड कॉन्ग्रेसनेही याला मान्यता दिली आहे.

**अखिल भारतीय महिला लोककला संमेलन मुंबईत होणार आहे.**

- 8 मार्च 2023 रोजी, संगीत नाटक अकादमी, भारत सरकार आणि पु.ल. देशपांडे महाराष्ट्र कला अकादमी, महाराष्ट्र सरकार यांच्या संयुक्त विद्यमाने, प्रभादेवी, मुंबई येथील रवींद्र नाट्य मंदिरात अखिल भारतीय महिला लोककला संमेलन आयोजित केले जाईल.

**महाराष्ट्राची आर्थिक पाहणी 2022-23 विधानसभेत सादर करण्यात आली.**

- महाराष्ट्र राज्याचा 2022-23 चा आर्थिक पाहणी अहवाल जाहीर करण्यात आला आहे. सन 2022-23 च्या पुर्वानुमानानुसार राज्याच्या आर्थिक विकासदरात 6.8 टक्क्यांची वाढ होण्याचा अंदाज वर्तवण्यात आली आहे. तर देशाच्या अर्थव्यवस्थेत 7.0 टक्क्यांची वाढ अपेक्षित आहे. म्हणजेच महाराष्ट्राचा विकासाचा दर हा देशाच्या विकास दरापेक्षा कमी आहे. तसेच राज्याच्या कृषी आणि संलग्न कार्ये क्षेत्रात 10.2 टक्क्यांच्या वाढीचा अंदाज आहे. त्याचबरोबर उद्योग क्षेत्रात 6.1 टक्के वाढ आणि सेवा क्षेत्रात 6.4 टक्के वाढ अपेक्षित असल्याची माहिती आर्थिक पाहणी अहवालातून समोर आली आहे. महाराष्ट्राची आर्थिक पाहणी 2022-23 मधील प्रमुख मुद्दे तपासण्यासाठी खाली दिलेल्या लिंक वर क्लिक करा.

[महाराष्ट्राची आर्थिक पाहणी 2022-23](#)

**महाराष्ट्र चौथे महिला धोरण आणणार आहे.**

- सर्व गटांतील महिलांच्या प्रश्नांचा विचार करून महिलांना अधिक संधी देण्यासाठी राज्य चौथे महिला धोरण आणणार असल्याची माहिती उपमुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी महाराष्ट्राच्या विधान परिषदेत दिली. राज्यातील प्रत्येक पोलीस ठाण्यात स्तनपान करणाऱ्या मातांसाठी हिरकणी कक्ष (काक्षा) सुरु करणार असल्याची घोषणा मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांनी विधानसभेत केली. त्यांनी असेही जाहीर केले.

**ज्येष्ठ गायिका अशा भोसले यांना महाराष्ट्र भूषण पुरस्कार प्रदान करण्यात आला.**

- ज्येष्ठ गायिका आशा भोसले यांना शुक्रवारी कला आणि संस्कृती क्षेत्रातील त्यांच्या योगदानासाठी प्रतिष्ठित महाराष्ट्र भूषण पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले. गेटवे ऑफ इंडिया येथे आयोजित करण्यात आलेल्या एका शानदार सोहळ्यात त्यांना 2021 साठीचा महाराष्ट्र भूषण पुरस्कार प्रदान करण्यात आला

**मेळघाट व्याघ्र प्रकल्पास जागतिक व्याघ्र मानक संस्थेची मान्यता मिळाली.**

- कॅन्झर्व्हेशन ॲशुअर्ड टायगर स्टँडर्ड्स (सीए/टीएस) या सर्वोच्च जागतिक व्याघ्र मानक संस्थेने वाघांच्या संवर्धनासाठी मेळघाटसह देशभरातील सहा व्याघ्र प्रकल्पांना जागतिक मानकाचा दर्जा बहाल केला आहे. मेळघाट व्याघ्र प्रकल्पाच्या निर्मितीला 50 वर्षे पूर्ण होत असल्याच्या पाश्र्वभूमीवर ही उपलब्धी सन्मानजनक मानली जात आहे.
- सहा व्याघ्र प्रकल्पांमध्ये मेळघाट व्याघ्र प्रकल्प (महाराष्ट्र), पेरियार राष्ट्रीय उद्यान (केरळ), काली टायगर रिझर्व्ह (कर्नाटक), पिलीभीत व्याघ्र प्रकल्प (उत्तरप्रदेश), ताडोबा-अंधारी आणि नवेगाव नागझिरा व्याघ्र प्रकल्प (महाराष्ट्र) समावेश आहे.

**पुणे विमानतळावर आता डिजियात्रा सुरु होणार आहे.**

- पुणे विमानतळात प्रवेश करणे आणि तेथील सुरक्षा तपासणी प्रवाशांसाठी सुटसुटीत होणार आहे. विमानतळावर 'फेशियल रिक्वांनिशन' यंत्रणेच्या सहाय्याने प्रवाशांची ओळख पटवली जाणार आहे.
- डिजियात्राचा वापर सुरु होणार असला तरी सध्याची विमानतळात प्रवेश करणे आणि सुरक्षा तपासणीची व्यवस्था कायम राहणार आहे. प्रवाशांना डिजियात्रा अथवा सध्या सुरु असलेल्या पद्धतीपैकी एकाची निवड करावी लागेल. जास्तीतजास्त प्रवाशांनी डिजियात्राचा वापर करावा, असा विमानतळ प्रशासनाचा प्रयत्न असणार आहे.

**कोकणाचा राजा हापूस राज्यातील जी आय टॅंग नोंदणीत दुसरा आला आहे.**

- भौगोलिक निर्देशांक मिळालेल्या उत्पादनामध्ये नोंदणी करण्यात कोकणाचा राजा हापूसचा महाराष्ट्र राज्यामध्ये दुसरा क्रमांक आहे. डाळिंब पहिल्या क्रमांकावर आहे.

MARATHI  
यशश्री  
संयुक्त गट व आणि क पूर्वपरीक्षा बॅच  
यशाचा मार्ग 200 तासात !  
Starts Feb 13, 2023  
8 AM to 11 AM  
1 PM to 3 PM



- देशात जी आय मानांकन मिळालेली एकूण 420 उत्पादने आहेत. त्यातील महाराष्ट्रात एकूण 33 उत्पादनाचा समावेश असून त्यात 25 कृषी क्षेत्राशी संबंधित उत्पादनाचा समावेश आहे. जी आय टॅगमुळे कोकण वगळता इतर कोणत्याही आंब्यांना हापूस असे म्हणता येणार नाही.

### राज्य बातम्या

#### सलहैतुओनुओ क्रुसे आणि हेकानी जाखलू नागालँडमधील पहिल्या महिला आमदार आहेत

- सत्ताधारी नॅशनलिस्ट डेमोक्रेटिक प्रोग्रेसिव्ह पार्टीच्या सलहैतुओनुओ क्रुसे आणि हेकानी जाखलू या दोघींनी राज्य विधानसभा निवडणुकीत निवडून आलेल्या पहिल्या महिला उमेदवार बनून इतिहास घडवला. नागालँडला राज्याचा दर्जा मिळाल्यापासून 60 वर्षांनंतर लोकांनी दोन महिला उमेदवारांना निवडून दिले आहे. वेस्टर्न अंगामी एसीमधून क्रुसे विजयी झाले आणि जाखलू यांनी दिमापूर-III मतदारसंघ जिंकला..

#### त्रिपुरा आणि नागालँडमध्ये भाजपची सत्ता कायम राखली आहे.

- भारतीय जनता पार्टी (BJP) ने आघाडी घेतली आहे आणि त्रिपुरा आणि नागालँड या दोन्ही ठिकाणी बहुमताचा टप्पा ओलांडला आहे. त्रिपुरामध्ये माणिक साहा मुख्यमंत्री होणार असून त्यांनी आपला दुसरा टर्म पूर्ण करत काँग्रेसचे दिग्गज नेते आशिष कुमार साहा यांचा 1,257 मतांनी पराभव केला. त्रिपुरामध्ये भाजपची सत्ता आल्यानंतर पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी पक्ष कार्यकर्ते आणि समर्थकांना संबोधित केले.

#### ओडिशाच्या तीन जिल्ह्यांमध्ये वेगवेगळ्या ठिकाणी सोन्याचे साठे सापडले.

- पोलाद आणि खाण मंत्री प्रफुल्ल कुमार मल्लिक यांनी राज्य विधानसभेत माहिती दिली की देवगड, केओझार आणि मयूरभंजसह ओडिशातील तीन जिल्ह्यांमध्ये वेगवेगळ्या ठिकाणी सोन्याचे साठे सापडले आहेत. विज्ञान संचालनालय आणि भारतीय भूवैज्ञानिक सर्वेक्षण (जीएसआय) यांनी प्राथमिक सर्वेक्षण केले आणि देवगड, गोपूर, गाझीपूर, कुसाकला, अडाल, सालीकाना, दिमिरमुंडा, आडस आणि केओझरचा कराडंगा परिसरात सोन्याचे साठे आढळून आले.

#### फॉक्सकॉन बॅंगळूरूमध्ये जवळपास 1 अब्ज डॉलर्सची गुंतवणूक करणार आहे.

- बॅंगळूरूच्या आंतरराष्ट्रीय विमानतळाला लागून असलेला 300 एकर भूखंड Foxconn, iPhones असेंबल करणारी तैवानची कंपनी, भारतातील सर्वात मोठ्या तंत्रज्ञान उत्पादन कॅम्पससाठी स्थान म्हणून मान्य करण्यात आली आहे. Foxconn कंपनीने एकूण \$1 बिलियन पेक्षा कमी वाढीव गुंतवणूक करण्याची योजना आखली आहे, ज्यामुळे दक्षिणेकडील राज्य इलेक्ट्रॉनिक उत्पादनाचे केंद्र म्हणून प्रस्थापित होण्यास आणि पुरवठादारांसाठी चीनला प्रतिस्पर्धी म्हणून स्थान देण्यास मदत करेल. पुढील काही वर्षांमध्ये, असा अंदाज आहे की वित्तपुरवठा 100,000 अतिरिक्त रोजगार निर्माण करेल.

#### मध्य प्रदेशचे मुख्यमंत्री शिवराज सिंह चौहान यांनी मौगंजला मध्य प्रदेशातील 53 वा जिल्हा म्हणून घोषित केले.

- मध्य प्रदेशचे मुख्यमंत्री शिवराज सिंह चौहान यांनी मौगंजला मध्य प्रदेशातील 53 वा जिल्हा म्हणून घोषित केले. मौगंज हा रेवा जिल्ह्याचा एक तालुका आहे. सीएम चौहान यांनी रेवा येथे एका कार्यक्रमात मौगंज हा 53 वा खासदार जिल्हा होणार असल्याचे जाहीर केले. रेवा जिल्ह्यातील चार तालुके एकत्र करून ते बांधले जाणार आहे.

#### शिवराज सिंह चौहान यांनी मध्य प्रदेशात 'लाडली बहना' योजना सुरू केली.

- मध्य प्रदेशचे मुख्यमंत्री शिवराज सिंह चौहान यांनी "लाडली बहना" योजनेचे अनावरण केले, ज्या अंतर्गत पात्र महिलांना मदत म्हणून दरमहा 1,000 रुपये मिळतील. 5 मार्च रोजी मुख्यमंत्र्यांच्या 65 व्या वाढदिवसानिमित्त लाभ कार्यक्रमासाठी अर्ज स्वीकारण्याची प्रक्रिया सुरू झाली.

#### अश्विनी वैष्णव यांनी सिक्कीमसाठी 'गो ग्रीन, गो ऑर्गॅनिक' कव्हर रिलीज केले.

- केंद्रीय मंत्री अश्विनी वैष्णव आणि सिक्कीमच्या चार मंत्र्यांनी सिक्कीमसाठी 'गो ग्रीन, गो ऑर्गॅनिक' या पोस्ट विभागाचे अनोखे कव्हर जारी केले. केंद्रीय मंत्र्यांनी या प्रकाशनासाठी पोस्ट विभागाचे आभार मानले आणि वर्ल्ड बुक ऑफ रेकॉर्ड (लंडन) द्वारे सेंद्रिय राज्य म्हणून मान्यता मिळविणारे जगातील पहिले राज्य बनल्याबद्दल सिक्कीम राज्याचे अभिनंदन केले.

#### उत्तराखंडचे मुख्यमंत्री धामी यांनी एकल महिलांसाठी स्वयंरोजगार योजना सुरू करण्याची घोषणा केली.

- महिला सक्षमीकरण आणि सुरक्षा सप्ताहाच्या शेवटी उत्तराखंडचे मुख्यमंत्री पुष्कर सिंह धामी यांनी राज्यात मुख्यमंत्री एकल महिला स्वरोजगार योजना सुरू करण्याची घोषणा केली आहे. राज्यातील दुर्गम खेड्यातील महिला बचत गटांच्या माध्यमातून ग्रामीण अर्थव्यवस्थेला चालना देत आहेत. महिला त्यांच्या कौशल्याच्या जोरावर त्यांच्या कुटुंबाच्या अर्थव्यवस्थेला बळ देत आहेत. मुख्यमंत्री म्हणाले की, पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या नेतृत्वाखाली मातृशक्तीच्या सक्षमीकरणासाठी अनेक प्रयत्न झाले आहेत.

#### कॉनराड संगमा यांनी दुसऱ्यांदा मेघालयचे मुख्यमंत्री म्हणून शपथ घेतली.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या उपस्थितीत कॉनरॅड कोंगकल संगमा यांनी सलग दुसऱ्यांदा मेघालयचे मुख्यमंत्री म्हणून शपथ घेतली. राज्यपाल फागु चौहान यांनी संगमा यांच्यासह त्यांचे दोन डेप्युटी प्रेसस्टोन टायन्सॉंग आणि स्त्रियावभालँड धर आणि इतर नऊ मंत्र्यांना पदाची शपथ दिली. भारत निवडणूक आयोगाने 2 मार्च रोजी सामायिक केलेल्या आकडेवारीनुसार, संगमा दक्षिण तुरा मतदारसंघातून भारतीय जनता पक्षाच्या बर्नार्ड एन मारक यांच्या विरोधात 5,016 च्या फरकाने विजयी झाले.

#### माणिक साहा यांनी त्रिपुराचे 13वे मुख्यमंत्री म्हणून शपथ घेतली.

- 16 फेब्रुवारीच्या विधानसभा निवडणुकीत भाजपने विजय मिळवल्यानंतर माणिक साहा यांनी त्रिपुराचे मुख्यमंत्री म्हणून दुसऱ्यांदा 13वे मुख्यमंत्री म्हणून शपथ घेतली. इतर आठ मंत्र्यांनी शपथ घेतली. राज्यपाल सत्यदेव नारायण आर्य यांनी पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या उपस्थितीत श्री साहा आणि आणखी आठ आमदारांना मंत्री म्हणून पद आणि गोपनीयतेची शपथ दिली.

**केरळमधील महिलांनी अट्टकल पोंगला उत्साहात साजरा केला.**

- 7 मार्च रोजी अट्टकल भगवती मंदिरात हजारो महिला भाविक अट्टकल पोंगला, वार्षिक 10 दिवसीय महिला-केंद्रित उत्सवाच्या नवव्या दिवशी जमले होते. दुपारी 2.30 वाजता होणाऱ्या पवित्रीकरण सोहळ्यासाठी 300 पुरोहितांची नियुक्ती करण्यात आली असून तिरुअनंतपुरम शहरात अतिशय उत्सवी वातावरण आहे.

**नागालँडचे मुख्यमंत्री आणि NDPP नेते नेफियू रिओ यांनी पदाची शपथ घेतली.**

- नॅशनलिस्ट डेमोक्रेटिक प्रोग्रेसिव्ह पार्टी (NDPP) चे नेते नेफियू रिओ यांनी नागालँडचे पाचवे मुख्यमंत्री म्हणून शपथ घेतली. राज्यपाल ला गणेशन यांनी 72 वर्षीय खासदार यांना गोपनीयतेची शपथ दिली. श्री रिओ हे NDPP चे नेते म्हणून त्यांची पाचवी आणि सलग दुसरी टर्म सेवा करत आहेत. नागालँडचे उपमुख्यमंत्री, तादितुई रंगकाऊ झेलियांग आणि यांथुंगो पॅटन यांनी कोहिमा येथे रिओ मंत्रिमंडळाच्या इतर सदस्यांसह शपथ घेतली.

**मणिपूरचा याओशांग उत्सव सुरू झाला.**

- याओशांग, मणिपूरमध्ये पाच दिवस चालणाऱ्या होळीची आवृत्ती सुरू झाली आहे. मेतेई चंद्र कॅलेंडरमध्ये लामता (फेब्रुवारी-मार्च) पौर्णिमेला, हा कार्यक्रम दरवर्षी साजरा केला जातो. याओशांग, ज्याला कधीकधी बर्निंग ऑफ द स्ट्रॉ हट म्हणून संबोधले जाते, ते संध्याकाळनंतर सुरू होते आणि लगेचच याओशांगच्या मागे येते. "नाकार्थंग" म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या प्रथेमध्ये, मुले त्यांच्या शेजाऱ्यांना आर्थिक भेटवस्तूसाठी विनंती करतात.

**जम्मू आणि काश्मीरच्या खडबडीत डोडा भागात लष्कराने सर्वात उंच 'आयकॉनिक नॅशनल बॅनर' उभारला.**

- जम्मू आणि काश्मीरच्या खडबडीत डोडा भागात लष्कराने सर्वात उंच "आयकॉनिक नॅशनल बॅनर" उभारला. डोडा जिल्ह्यातील सर्वोच्च तिरंगा, जो 100 फूट खांबावर उभारला गेला आहे, मेजर जनरल अजय कुमार, GOC डेल्टा फोर्स, कमांडर 9 सेक्टर आरआर ब्रिगेडियर यांनी फडकवला.

**भारत सरकारने जम्मू आणि काश्मीरसाठी 1,18,500 कोटी रुपयांच्या बजेटचे अनावरण केले.**

- केंद्रीय अर्थमंत्री निर्मला सीतारामन यांनी पुढील आर्थिक वर्षासाठी जम्मू आणि काश्मीर केंद्रशासित प्रदेशासाठी 1,18,500 कोटी रुपयांचा अर्थसंकल्प सादर केला आहे. आर्थिक वर्षासाठी एकूण अर्थसंकल्पीय अंदाज रु. 1,18,500 कोटी, ज्यापैकी विकासात्मक खर्च रु. 41,491 कोटी. अर्थसंकल्पातील भांडवली घटक मोठ्या प्रमाणात वाढला आहे.

**रेशीम उत्पादकांसाठी विमा योजना सुरू करणारे उत्तराखंड हे भारतातील पहिले राज्य ठरले आहे.**

- राज्याचे कृषी मंत्री गणेश जोशी म्हणाले की, उत्तराखंडने आपल्या रेशीम उत्पादकांच्या सुरक्षेसाठी देशातील पहिला "रेशीम कीट विमा" कार्यक्रम सुरू केला. डेहराडून, हरिद्वार, उधम सिंग नगर आणि नैनिताल या चार जिल्ह्यांतील पाच ब्लॉकमधील 200 रेशीम उत्पादकांनी उत्तराखंडमध्ये सुरू झालेल्या पथदर्शी प्रकल्पाच्या पहिल्या टप्प्यात विमा प्राप्त केला. या विमाने त्यांना हवामानातील बदल, पाणी टंचाई आणि इतर धोक्यांपासून संरक्षण दिले.

**उत्तराखंड सरकारने राज्यत्वाच्या कार्यकर्त्यांसाठी 10% क्षैतिज आरक्षण मंजूर केले.**

- उत्तराखंड सरकारने राज्य सरकारच्या पदांवर राज्य प्रचारकांसाठी 10% क्षैतिज आरक्षण मंजूर केले आहे. मुख्यमंत्री पुष्कर सिंह धामी यांच्या निर्देशानुसार भाररिसैन येथे झालेल्या मंत्रिमंडळाच्या बैठकीत हा निर्णय घेण्यात आला. राज्यत्वाच्या कार्यकर्त्यांना आरक्षण देण्याच्या निर्णयाला महत्त्व आहे कारण राज्यपालांनी यापूर्वी राज्यत्वाच्या कार्यकर्त्यांना 10 टक्के आरक्षण देणारे विधेयक परत केले होते. गेल्या 12 वर्षांपासून राज्यातील कार्यकर्त्यांना सरकारी नोकऱ्यांमध्ये आरक्षणाचा लाभ मिळत नाही.
- आमदार स्थानिक क्षेत्र विकास निधी 3 कोटी 75 लाखांवरून वार्षिक 5 कोटी करण्याच्या प्रस्तावालाही मंत्रिमंडळाकडून मंजुरी मिळाली आहे.

**राजस्थानच्या मुख्यमंत्र्यांनी 19 नवीन जिल्हे आणि तीन नवीन विभागांची घोषणा केली.**

- 17 मार्च 2023 रोजी मुख्यमंत्री अशोक गेहलोत यांनी विधानसभेत वित्त आणि विनियोग विधेयकावरील चर्चेदरम्यान राज्यात 19 नवीन जिल्हे आणि 3 नवीन विभाग निर्माण करण्याची घोषणा केली. राजस्थानमध्ये आता 19 नवीन जिल्हे आणि 3 नवीन विभाग असतील, ज्यामुळे जिल्ह्यांची संख्या 50 आणि विभागांची संख्या 10 होईल.

**अधिक माहिती**

- मुख्यमंत्री अशोक गेहलोत अनुपगड, बालोत्रा, बेवार, डीग, दिडवानी-कुचमन, दुडू, गंगापूर शहर, जयपूर उत्तर, जयपूर दक्षिण, जोधपूर पूर्व, जोधपूर पश्चिम, केकरी, कोटपुतली-बेहरोर, खैरथल, नीम का ठाणे, फलोदी, सलुंबर, सांचोर आणि शाहपुरा हे नवीन जिल्हे आहेत.
- मुख्यमंत्र्यांनी सीकर, बांसवाडा आणि पाली या तीन नवीन प्रशासकांना जोडण्याची घोषणा केली.
- जयपूर जिल्ह्यातून जयपूर उत्तर, जयपूर दक्षिण, दुडू आणि फलोदी जिल्हे तयार केले आहेत.
- जोधपूर जिल्ह्यातून जोधपूर पूर्व, जोधपूर पश्चिम आणि कोटपुतली-बेहरोर जिल्हे तयार करण्यात आले आहेत.
- नवीन जिल्हे आणि विभागांसाठी, मुख्यमंत्री अशोक गेहलोत यांनी पायाभूत सुविधा आणि मानव संसाधन विकासाच्या अंमलबजावणीच्या पहिल्या टप्प्यासाठी 2,000 कोटी रुपयांचा अर्थसंकल्प प्रस्तावित केला.

**उत्तराखंडमध्ये आशियातील सर्वात मोठ्या 4 मीटर लिक्विड मिरर टेलिस्कोपचे उद्घाटन करण्यात आले.**

- डॉ जितेंद्र सिंग, केंद्रीय विज्ञान आणि तंत्रज्ञान राज्यमंत्री (स्वतंत्र प्रभार) यांनी आशियातील सर्वात मोठ्या 4 मीटर इंटरनॅशनल लिक्विड मिरर टेलिस्कोपचे देवस्थळ, उत्तराखंड येथे, राज्यपाल लेफ्टनंट जनरल (निवृत्त) गुरमीत सिंग यांच्या उपस्थितीत उद्घाटन केले.
- आर्यभट्ट रिसर्च इन्स्टिट्यूट ऑफ ऑब्झर्वेशनल सायन्सेस (एआरआयईएस) ने घोषित केले आहे की 4-मीटर इंटरनॅशनल लिक्विड मिरर टेलिस्कोप (ILMT) कार्यरत आहे आणि आता खोल खगोलीय आकाशाचे निरीक्षण करण्यासाठी वापरली जाऊ शकते.

**कोलकात्याच्या सॉल्ट लेकमध्ये 'वर्ल्ड ट्रेड सेंटर' उभारणार आहे.**

- मर्लिन ग्रुपने कोलकाता येथे वर्ल्ड ट्रेड सेंटर विकसित करण्यासाठी वर्ल्ड ट्रेड सेंटर्स असोसिएशनशी भागीदारी केली आहे जे 3.5 दशलक्ष चौरस फूट क्षेत्रफळ व्यापेल. प्रकल्पाच्या परवाना करारावर वर्ल्ड ट्रेड सेंटर असोसिएशन (WTCA) एशिया पॅसिफिक क्षेत्राचे उपाध्यक्ष स्कॉट वांग आणि मर्लिन ग्रुपचे अध्यक्ष सुशील मोहता आणि व्यवस्थापकीय संचालक साकेत मोहता यांनी स्वाक्षरी केली. पश्चिम बंगालमधील सॉल्ट लेकमध्ये बांधण्यात येत असलेल्या या प्रकल्पासाठी अंदाजे 1,500 कोटी रुपयांची गुंतवणूक आवश्यक असल्याचा अंदाज आहे.

**हिमंता बिस्वा सरमा यांनी आसाममध्ये मिशन लाइफस्टाइल फॉर एन्व्हायर्नमेंट (LiFE) लॉंच केले.**

- आसामचे मुख्यमंत्री हिमंता बिस्वा सरमा यांनी राज्यात 'मिशन लाइफस्टाइल फॉर एन्व्हायर्नमेंट' (लाइफ) चे उद्घाटन केले, जे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या नेतृत्वाखालील जागतिक जनआंदोलन आहे. सरमा यांनी सांगितले की, या उपक्रमाचा उद्देश पर्यावरणाबाबत जागरूक जीवनशैलीला प्रोत्साहन देणे हा आहे, ज्यामध्ये अपव्यय वापरण्याऐवजी संसाधनांचा वापर करण्यावर भर आहे.

**तामिळनाडू सरकारने थंथाई पेरियार वन्यजीव अभयारण्य राज्यातील 18 वे वन्यजीव अभयारण्य म्हणून घोषित करण्याचा निर्णय घेतला आहे.**

- तामिळनाडू सरकारने थंथाई पेरियार वन्यजीव अभयारण्य राज्यातील 18 वे वन्यजीव अभयारण्य म्हणून घोषित करण्याचा निर्णय घेतला आहे. हे अभयारण्य इरोड जिल्ह्यातील अंतियुर आणि गोबिचेट्टीपलयम तालुक्यांतील वनक्षेत्रातील 80,567 हेक्टर क्षेत्र व्यापते आणि त्यात अंतियुर, बारगुर, थट्टाकराई आणि चेन्नमपट्टी येथील राखीव वनक्षेत्रांचा समावेश आहे.

**उत्तराखंड सरकार कुमाऊ प्रदेशातील हल्द्वानी शहरात क्रीडा विद्यापीठ स्थापन करणार आहे.**

- उत्तराखंडचे मुख्यमंत्री पुष्कर सिंह धामी यांनी घोषणा केली आहे की सरकार कुमाऊ प्रांतातील हल्द्वानी शहरात क्रीडा विद्यापीठ स्थापन करणार आहे. आपल्या सरकारच्या स्थापनेला एक वर्ष पूर्ण झाल्याच्या निमित्ताने ही घोषणा करणारे धामी म्हणाले की, अशा विद्यापीठासाठी अनेक क्रीडा संघटनांकडून अनेक वर्षांपासूनची मागणी होती.

**तामिळनाडूच्या नावावर कुड्डालोर किनाऱ्यावर मोरे ईलची नवीन प्रजाती सापडली.**

- भारतीय कृषी संशोधन परिषदेच्या (ICAR) शास्त्रज्ञांच्या पथकाने तामिळनाडूतील कुड्डालोर किनाऱ्यावरून मोरे ईल माशाची नवीन प्रजाती शोधून काढली आहे. तामिळनाडूच्या नावावर या नवीन प्रजातीचे नाव "Gymnothorax Tamilnaduensis" असे ठेवण्यात आले आहे आणि तिला "Tamilnadu brown moray eel" असे सामान्य नाव देण्यात आले आहे.

**जागतिक बँकेने कर्नाटकच्या ग्रामीण कुटुंबांना पिण्याचे शुद्ध पाणी देण्यासाठी \$363 दशलक्ष कर्ज मंजूर केले.**

- जागतिक बँकेने भारतातील कर्नाटक राज्याला USD 363 दशलक्ष कर्ज मंजूर केले आहे, जे 20 लाख ग्रामीण कुटुंबांना पिण्याचे शुद्ध पाणी पुरवण्यास मदत करेल. पिण्याचे पाणी वितरण नेटवर्क तयार करणे आणि वॉटर मीटर बसवणे यासह राज्यभरातील घरांमध्ये पाईपद्वारे पाण्याचे कनेक्शन स्थापित करणे हे या उपक्रमाचे उद्दिष्ट आहे. या प्रकल्पाचा राज्यातील सर्व 31 जिल्ह्यांतील सुमारे 10 दशलक्ष लोकांना फायदा होणार आहे. हे कर्ज कर्नाटक शाश्वत ग्रामीण पाणी पुरवठा कार्यक्रमाचा एक भाग आहे.

**आंतरराष्ट्रीय बातम्या****युनायटेड नेशन्स न्यूक्लियर वॉचडॉगच्या निरीक्षकांना इराणच्या भूमिगत फोर्डो अणु साइटवर युरेनियमचे कण 83.7 टक्क्यांपर्यंत समृद्ध झाल्याचे आढळले.**

- युनायटेड नेशन्स न्यूक्लियर वॉचडॉगच्या निरीक्षकांना इराणच्या भूमिगत फोर्डो अण्विक साइटवर युरेनियमचे कण 83.7% पर्यंत समृद्ध झाल्याचे आढळले. व्हेएन्ना-आधारित आंतरराष्ट्रीय अणुऊर्जा एजन्सीच्या गोपनीय त्रैमासिक अहवालामुळे सदस्य राष्ट्रांना वितरित केले गेले आहे, ज्यामुळे इराण आणि पश्चिम यांच्यातील अणुकार्यक्रमावरून तणाव आणखी वाढेल.

**ऑस्ट्रेलियाचे डीकिन विद्यापीठ गिफ्ट सिटीमध्ये कॅम्पस उभारणार आहे.**

- भारतात कॅम्पस स्थापन करणारे पहिले परदेशी विद्यापीठ ऑस्ट्रेलियाचे डीकिन विद्यापीठ असेल. स्वायत्त कॅम्पस गुजरात इंटरनॅशनल फायनान्शियल टेक-सिटी (GIFT) सिटीमध्ये बांधला जाईल. अहमदाबादला भेट देताना, ऑस्ट्रेलियाचे पंतप्रधान अँथनी नॉर्मन अल्बानीज अधिकृत घोषणा करतील अशी अपेक्षा आहे.

**नायजेरियाचे नवे राष्ट्राध्यक्ष म्हणून बोला टिनुबू यांची निवड झाली आहे.**

- नायजेरियन निवडणूक अधिकार्यांनी 1 मार्च 2023 रोजी जाहीर केले की राष्ट्रपतीपदाच्या निवडणुकीत सत्ताधारी पक्षाचे उमेदवार बोला टिनुबू यांची देशाचे नवीन अध्यक्ष म्हणून निवड झाली आहे. बोला टिनुबू हे 'ऑल प्रोग्रेसिव्ह काँग्रेस पार्टी'शी संबंधित आहेत ज्यातून ते निवडणुका जिंकत आहेत. 1999 मध्ये देशात लोकशाही राजवट परत आल्यापासून ते नायजेरियाचे पाचवे अध्यक्ष बनतील,

**जपान, अमेरिका, दक्षिण कोरिया, तैवानने पुरवठा साखळीसाठी 'चिप 4' चर्चा सुरू केली.**

- जपान, युनायटेड स्टेट्स, दक्षिण कोरिया आणि तैवान यांनी सेमीकंडक्टरचा स्थिर पुरवठा सुनिश्चित करण्यात मदत करण्यासाठी अमेरिकेच्या नेतृत्वाखालील नवीन फ्रेमवर्क अंतर्गत वरिष्ठ अधिकार्यांची पहिली बैठक घेतली आहे, असे जपानच्या उद्योग मंत्रालयाने सांगितले.

**POTS कोविड नंतर 1 दशलक्ष अमेरिकन लोकांना प्रभावित करणारा आजार आहे.**

- पोस्ट्यूरल ऑर्थोस्टॅटिक टाकीकार्डिया सिंड्रोमने कोविड-19 पूर्वी सुमारे तीस लाख अमेरिकन आणि साथीच्या रोगानंतर किमान दहा लाख नवीन रुग्णांना. बरेच लोक अजूनही या आजाराशी परिचित नाहीत. एका अभ्यासात असे दिसून आले आहे की कोविड असलेल्या सुमारे 2% ते 14% लोकांमध्ये POTS विकसित होते.

**"पोश्चरल ऑर्थोस्टॅटिक टाकीकार्डिया सिंड्रोम" च्या प्रत्येक शब्दाचा अर्थ आहे:**

- पोश्चरल : तुमच्या शरीराच्या स्थितीशी संबंधित.
- ऑर्थोस्टॅटिक : सरळ उभे राहण्याशी संबंधित.
- टाकीकार्डिया : 100 बीट्स प्रति मिनिटापेक्षा जास्त हृदय गती.
- सिंड्रोम : लक्षणांचा समूह जो एकत्र होतो.

**व्हिएतनामच्या संसदेने व्हो व्हॅन थुऑंग यांची नवीन अध्यक्ष म्हणून निवड केली.**

- भ्रष्टाचारविरोधी मोहीम सुरू ठेवल्याने देश आपले सर्वोच्च नेतृत्व बदलत आहे. सोशलिस्ट रिपब्लिक ऑफ व्हिएतनामच्या नॅशनल असेंब्ली (एनए) ने व्हिएतनामच्या कम्युनिस्ट पक्षाच्या पॉलिटब्यूरोचे सदस्य Vo Van Thuong (Võ Văn Thường) (वय 52 वर्षे) यांची व्हिएतनामच्या नवीन अध्यक्षपदी निवड केली.

**नोबेल पारितोषिक विजेते अँलेस बिलियात्स्की यांना बेलारूसमध्ये 10 वर्षांच्या तुरुंगवासाची शिक्षा झाली.**

- बेलारूसमधील मानवाधिकारांचे अग्रगण्य रक्षक आणि 2022 च्या नोबेल शांतता पुरस्काराचे उमेदवार अँलेस बिलियात्स्की यांना बेलारूसची राजधानी मिन्स्क येथे 10 वर्षांच्या तुरुंगवासाची शिक्षा सुनावण्यात आली. एलेस बिलियात्स्की आणि त्यांनी तयार केलेल्या विआस्ना मानवाधिकार संघटनेचे इतर तीन प्रमुख सदस्य सरकारच्या विरोधात रॅलीसाठी निधी पुरवल्याबद्दल दोषी आढळले.

**अमीर तमिम यांनी शेख मोहम्मद यांची कतारचे नवे पंतप्रधान झाले.**

- कतारचे अमीर शेख तमीम बिन हमद अल थानी यांनी परराष्ट्रमंत्री शेख मोहम्मद बिन अब्दुलरहमान अल-थानी यांची देशाचे नवे पंतप्रधान म्हणून नियुक्ती केली आहे. माजी पंतप्रधान शेख खालिद बिन खलिफा बिन अब्दुलअजीज अल थानी यांचा राजीनामा अमीरने स्वीकारल्यानंतर शेख मोहम्मद यांची नियुक्ती करण्याचा निर्णय घेण्यात आला. शेख खालिद यांची जानेवारी 2020 मध्ये कतारचे पंतप्रधान आणि अंतर्गत मंत्री म्हणून नियुक्ती करण्यात आली.

**इंडोनेशिया आपली राजधानी जकार्ताहून बोर्निओला हलवण्याच्या तयारीत आहे.**

- इंडोनेशिया आपली राजधानी जकार्ताहून बोर्निओला हलवण्याच्या तयारीत आहे जसे की गर्दी, समुद्राच्या पाण्यात बुडणे आणि भूकंपाचा धोका यासारख्या पर्यावरणीय समस्यांवर. अधिका-यांनी सांगितले की नवीन महानगर शहर एक "शाश्वत वन शहर" असेल, जे पर्यावरणाला विकासाच्या केंद्रस्थानी ठेवते आणि 2045 पर्यंत कार्बन न्यूट्रल असेल.

**शी. जिनपिंग यांनी चीनचे अध्यक्ष म्हणून तिसरा कार्यकाळ सुरू झाला.**

- शी जिनपिंग यांनी 2,977 सदस्यीय नॅशनल पीपल्स काँग्रेस (NPC) कडून एकमताने मान्यता दिल्यानंतर चीनचे अध्यक्ष म्हणून अभूतपूर्व तिसरा कार्यकाळ सुरू केला. शी हे पुढच्या पाच वर्षांत देश-विदेशातील आव्हानांमधून जगातील दुसऱ्या क्रमांकाच्या अर्थव्यवस्थेला चालना देण्याचे काम हाती घेतलेल्या पक्षाचे आणि सरकारी संघाचे प्रमुख असतील.

**नेपाळच्या निवडणूक आयोगानुसार राम चंद्र पौडेल यांची नेपाळचे नवे राष्ट्राध्यक्ष म्हणून निवड झाली आहे.**

- रामचंद्र पौडेल यांची नेपाळचे नवे अध्यक्ष म्हणून निवड झाली आहे. नेपाळच्या निवडणूक आयोगाच्या मते, त्यांना 33,800 इलेक्टोरल मते मिळाली, तर त्यांचे विरोधक सुभाष चंद्र नेम्बवांग यांना 15,500 मते मिळाली. रामचंद्र पौडेल यांना प्रांतीय असेंब्लीच्या 352 आणि संसदेच्या 214 सदस्यांची मते मिळाली. नेपाळचे नवे राष्ट्राध्यक्ष म्हणून ते विद्यादेवी भंडारी यांच्याकडून पदभार स्वीकारतील.

**कोलंबियाने 25 वर्षांत प्रथमच महिलांसाठी लष्करी सेवा सुरू केली आहे.**

- कोलंबियाने 25 वर्षांत प्रथमच महिलांसाठी लष्करी सेवा सुरू केली आहे. फेब्रुवारी महिन्यात कोलंबियाच्या सैन्यात 1,296 महिलांची भरती झाली आहे. कोलंबियाच्या सैन्यात सुमारे 200,000 सैनिक आहेत. सुमारे 1% स्त्रिया आहेत, ज्या आतापर्यंत लष्करी विद्यापीठांमध्ये शिक्षण घेतल्यानंतर किंवा प्रशासकीय नोकऱ्यांसाठी अर्ज केल्यानंतर सामील झाल्या होत्या.

**इंडोनेशियातील माऊंट मेरापी ज्वालामुखीचा उद्रेक होऊन गावे राखेने व्यापली आहेत.**

- माऊंट मेरापी, जगातील सर्वात सक्रिय ज्वालामुखीपैकी एक, उद्रेक झाला, त्यातून धूर आणि राख बाहेर पडली ज्यामुळे विवराजवळील गावे झाकली गेली. राष्ट्रीय आपत्ती निवारण संस्थेने सांगितले की, जीवितहानी झाल्याचे त्वरित वृत्त नाही. प्रसारित केलेल्या प्रतिमा योग्याकार्तातील ज्वालामुखीजवळील एका गावात राखेने झाकलेली घरे आणि रस्ते दाखवतात. मेरापी ज्वालामुखी वेधशाळेचा अंदाज आहे की राखेचा ढग शिखराच्या 9,600 फूट (3,000 मीटर) वर पोहोचला आहे.

**डेन्मार्क, CO2 आयात करणारा आणि समुद्राखाली दफन करणारा पहिला देश आहे.**

- डेन्मार्कने उत्तर समुद्राच्या 1,800 मीटर खाली कार्बन डाय ऑक्साईड संचयित करण्याच्या प्रकल्पाचे उद्घाटन केले, जो परदेशातून आयात केलेला CO2 दफन करणारा जगातील पहिला देश आहे. CO2 स्मशानभूमी, जेथे कार्बनचे वातावरण अधिक तापमानवाढ रोखण्यासाठी इंजेक्शन दिले जाते, ते जुन्या तेलक्षेत्राच्या जागेवर आहे. ब्रिटीश रासायनिक कंपनी Ineos आणि जर्मन तेल कंपनी Wintershall Dea यांच्या नेतृत्वाखाली, "Greensand" प्रकल्प 2030 पर्यंत दरवर्षी 8 दशलक्ष टन CO2 साठवण्याची अपेक्षा आहे.

**USGS च्या निवेदानानुसार न्यूझीलंडच्या उत्तरेला असलेल्या केरमाडेक बेटांच्या प्रदेशात 7.1 तीव्रतेचा भूकंप झाला.**

- न्यूझीलंडच्या कर्माडेक बेटांवर 7.1 रिश्टर स्केलचा भूकंप झाला, असे यूएस जिओलॉजिकल सर्व्हे (USGS) ने सांगितले. कर्माडेक बेटे न्यूझीलंडची राजधानी वेलिंग्टनच्या ईशान्येस आहेत. न्यूझीलंड हे जगातील दोन प्रमुख टेक्टोनिक प्लेट्स- पॅसिफिक प्लेट आणि ऑस्ट्रेलियन प्लेटच्या सीमेवर वसलेले असल्यामुळे भूकंप होण्याची शक्यता आहे.

**भूतानने 2015 आणि 2018 च्या दोन युनायटेड नेशन्स त्रैवार्षिक पुनरावलोकनांमध्ये सर्वात कमी विकास देश (LDCs) पदवीचे निकष यशस्वीरित्या पूर्ण केले.**

- अलीकडेच, दोहा, कतार येथे 9 मार्च रोजी संपन्न झालेल्या संयुक्त राष्ट्रांच्या अल्प विकसित देशांच्या (एलडीसी) शिखर परिषदेत, भूतानचे भूपरिवेष्टित हिमालयीन राज्य यापुढे एलडीसीच्या यादीत राहणार नाही आणि यादीतून पदवी प्राप्त करणारा केवळ सातवा देश बनेल.

**अमेरिकेने मॅकमोहन रेषेला आंतरराष्ट्रीय सीमा म्हणून मान्यता दिली.**

- चीन आणि भारतातील अरुणाचल प्रदेश यांच्यातील आंतरराष्ट्रीय सीमा म्हणून मॅकमोहन रेषेला औपचारिकपणे मान्यता देऊन अमेरिकेने द्विपक्षीय ठराव मंजूर केला. ठरावाने हे राज्य आपल्या भूभागाचे असल्याचा चीनचा दावा नाकारला आणि त्याऐवजी अरुणाचल प्रदेश हा भारताचा अविभाज्य भाग असल्याचे मान्य केले. शिवाय, ठरावाने भारताच्या सार्वभौमत्व आणि प्रादेशिक अखंडतेला पाठिंबा व्यक्त केला.

**युक्रेन युद्ध गुन्हाबद्दल ICC ने व्लादिमीर पुतिन यांच्यासाठी अटक वॉरंट जारी केले.**

- क्रेमलिनने युक्रेनवर केलेल्या हल्ल्यानंतर मुलांचे सक्तीने रशियाला हस्तांतरण केल्याबद्दल आंतरराष्ट्रीय गुन्हेगारी न्यायालयाने (ICC) रशियाचे अध्यक्ष व्लादिमीर पुतिन यांच्यासाठी अटक वॉरंट जारी केले. युक्रेनियन लोकांनी रशियावर त्यांच्याविरुद्ध नरसंहाराचा प्रयत्न केल्याचा आणि त्यांची ओळख नष्ट करण्याचा प्रयत्न केल्याचा आरोप केला.

**भारत-बांगलादेश मैत्री पाइपलाइनचे उद्घाटन पंतप्रधान मोदी आणि शेख हसीना यांच्या हस्ते संयुक्तपणे होणार आहे.**

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी आणि त्यांच्या बांगलादेशच्या समकक्ष शेख हसीना, व्हिडिओ कॉन्फरन्सद्वारे भारत-बांगलादेश मैत्री पाइपलाइनचे उद्घाटन करतील. ही अशी पहिली पाइपलाइन आहे ज्याद्वारे भारतातून बांगलादेशला रिफाईंड डिझेलचा पुरवठा केला जाईल.
- या प्रकल्पामध्ये पश्चिम बंगालमधील सिलीगुडी आणि बांगलादेशातील दिनाजपूर जिल्ह्यातील पार्वतीपूर यांना जोडणारी 130 किलोमीटर लांबीची पाइपलाइन बांधण्यात आली आहे. एकूण पट्ट्यापैकी सहा किलोमीटर भारताच्या बाजूने आणि उर्वरित 124 किलोमीटर बांगलादेशात असेल. पाइपलाइन प्रकल्पाचा भारतीय भाग आसामस्थित नुमालीगढ रिफायनरी लिमिटेड आणि बांगलादेशी लेग बांगलादेश पेट्रोलियम कॉर्पोरेशनद्वारे राबविण्यात येणार आहे.

**राम सहाया प्रसाद यादव हे नेपाळचे तिसरे उपराष्ट्रपती बनले आहेत.**

- जनता समाजवादी पक्षाचे नेते राम सहाया प्रसाद यादव यांनी नेपाळचे तिसरे उपराष्ट्रपती होण्यासाठी निवडणूक जिंकली आहे. सत्ताधारी आघाडीसह नेपाळी काँग्रेस, सीपीएन (माओवादी केंद्र), आणि सीपीएन (युनिफाइड सोशलिस्ट) यांच्या पाठिंब्याने ते सीपीएन (यूएमएल) च्या अष्टलक्ष्मी शाक्य आणि जनता पक्षाच्या ममता झा यांच्यावर विजय मिळवू शकले. ही निवडणूक आज 311 फेडरल खासदार आणि 518 प्रांतीय असेंब्ली सदस्यांच्या सहभागाने पार पडली. निवडणुकीसाठी मतदान केंद्र काठमांडू येथील न्यू बानेश्वर स्थित फेडरल संसद भवन येथे होते.

**पंतप्रधान शेख हसीना यांनी कॉक्स बाजारमधील पेकुआ येथे बांगलादेशच्या पहिल्या पाणबुडी तळ 'BNS शेख हसीना'चे उद्घाटन केले.**

- पंतप्रधान शेख हसीना यांनी कॉक्स बाजारमधील पेकुआ येथे बांगलादेशच्या पहिल्या पाणबुडी तळ 'BNS शेख हसीना'चे उद्घाटन केले. 'अल्ट्रा आधुनिक पाणबुडी तळ' म्हणून नव्याने उद्घाटन झालेल्या नौदल तळाचे स्वागत करताना पंतप्रधानांनी हा कार्यक्रम बांगलादेशच्या नौदलाच्या इतिहासातील एक अभिमानास्पद अध्याय असल्याचे म्हटले. बांगलादेश सरकारने पाणबुडी तळाच्या बांधकामासाठी सप्टेंबर 2019 मध्ये चीनसोबत करार केला होता.

**इजिप्त ब्रिक्स बँकेत नवीन सदस्य म्हणून सामील झाला.**

- राष्ट्रपती अब्देल-फताह अल-सिसी यांनी प्रजासत्ताक दिन सोहळ्यासाठी प्रमुख पाहुणे म्हणून भारताला भेट दिल्यानंतर, इजिप्त ब्रिक्स न्यू डेव्हलपमेंट बँकेचा (NDB) सदस्य झाला आहे. मिळालेल्या माहितीनुसार, 22 मार्च रोजी जारी केलेल्या औपचारिक अधिसूचनेसह इजिप्त 20 फेब्रुवारी रोजी अधिकृतपणे NDB मध्ये सामील झाला.

**जॅक डोर्सीच्या एकूण संपत्तीत \$526 दशलक्षची घट झाली.**

- हिंडेनबर्ग रिसर्चच्या अलीकडील अहवालात, ब्लॉक इंक (Block Inc.) व्यापक फसवणुकीकडे दुर्लक्ष केल्याचा आरोप झाल्यामुळे सहाय्यक जॅक डोर्सीच्या निव्वळ संपत्तीला फटका बसला आहे. त्याच्या संपत्तीत मे महिन्यानंतरची सर्वात मोठी एकदिवसीय घसरण झाली, जी 11% घसरून \$526 दशलक्ष गमावली. ब्लूमबर्ग अब्जाधीश निर्देशांकानुसार, डोर्सीची एकूण संपत्ती आता \$4.4 अब्ज आहे.

**ब्राझीलच्या माजी राष्ट्रपती डिल्मा रौसेफ यांची ब्रिक्स न्यू डेव्हलपमेंट बँकेच्या नवीन अध्यक्षपदी नियुक्ती**

- न्यू डेव्हलपमेंट बँक (NDB), जी BRICS बँक म्हणूनही ओळखली जाते आणि ब्राझील, रशिया, भारत, चीन आणि दक्षिण आफ्रिका यांनी बनवलेली बहुपक्षीय वित्तीय संस्था आहे, ब्राझीलच्या माजी अध्यक्षा डिल्मा वाना रौसेफ यांची निवड झाली आहे. नवीन अध्यक्ष मार्कस ट्रॉयजोची जागा तिने या पदावर घेतली. डिल्मा रौसेफ या अर्थशास्त्रज्ञ आहेत ज्यांनी जानेवारी 2011 ते ऑगस्ट 2016 या कालावधीत सलग दोन वेळा ब्राझीलच्या फेडरल रिपब्लिकचे अध्यक्ष म्हणून काम केले. डिल्मा वाना रौसेफ या ब्राझीलच्या अर्थशास्त्रज्ञ आणि राजकारणी आहेत ज्यांनी 2011 ते 2016 पर्यंत ब्राझीलच्या 36 व्या राष्ट्रपती म्हणून काम केले. ब्राझीलमध्ये राष्ट्राध्यक्षपद भूषवणाऱ्या त्या पहिल्या महिला होत्या.

**'बेल्ट अँड रोड' देशांना जामीन देण्यासाठी चीनने \$240 अब्ज खर्च केले**

- जागतिक बँक, हार्वर्ड केनेडी स्कूल, एड्डेटा आणि किल इन्स्टिट्यूट फॉर द वर्ल्ड इकॉनॉमीच्या संशोधकांनी केलेल्या अलीकडील अभ्यासातून असे दिसून आले आहे की बेल्टसाठी घेतलेल्या कर्जाची परतफेड करण्यात अडचण आलेल्या 22 विकसनशील देशांना मदत करण्यासाठी चीनने 2008 ते 2021 या कालावधीत सुमारे \$240 अब्ज खर्च केले आहेत. पीपल्स बँक ऑफ चायना (PBOC) स्वॅप लाईन मधून सुमारे \$170 अब्ज डॉलर्स विविध चॅनेलमधून प्राप्त केले गेले ज्यात सुरीनाम, श्रीलंका आणि इजिप्त सारख्या देशांचा समावेश आहे.

**पाकिस्तानी वंशाच्या राजकारणी हुमझा युसुफने स्कॉटिश नॅशनल पार्टी (SNP) नेतृत्वाची स्पर्धा जिंकली आहे आणि निकोला स्टर्जन्स यांच्या जागी स्कॉटलंडची पहिली मंत्री बनणार आहे.**

- पाकिस्तानी वंशाच्या राजकारणी हुमझा युसुफने स्कॉटिश नॅशनल पार्टी (SNP) नेतृत्वाची स्पर्धा जिंकली आहे आणि निकोला स्टर्जन्सच्या जागी स्कॉटलंडचा पहिला मंत्री बनणार आहे. युसुफ, जो आशियाई स्थलांतरितांचा मुलगा आहे, स्कॉटलंडचा पहिला मंत्री म्हणून काम करणारा पहिला रंगीबेरंगी व्यक्ती बनण्याच्या तयारीत आहे.

**टांझानियाने घातक मारबर्ग विषाणू रोगाचा उद्रेक जाहीर केला**

- स्थानिक रुग्णालयात पाच लोक मरण पावले आणि इतर तिघांना मारबर्ग विषाणूजन्य रोग (MVD) चे निदान झाल्यानंतर टांझानियाच्या वायव्य कागेरा प्रदेशाला देशाच्या नेत्यांनी महामारी क्षेत्र घोषित केले आहे. वर्ल्ड हेल्थ ऑर्गनायझेशन (WHO) ने कॉन्टॅक्ट ट्रेसिंगद्वारे 161 व्यक्तींची ओळख पटवली आहे ज्यांना विषाणूचा संसर्ग होण्याचा धोका आहे. मारबर्ग विषाणूजन्य रोग (MVD) चा शोध जर्मनी आणि सर्बियामध्ये 1967 चा आहे. MVD ची लक्षणे बदलू शकतात, ताप, मळमळ आणि पुरळ ते कावीळ आणि अत्यंत वजन कमी होते.

**सौदी अरेबिया शांघाय कोऑपरेशन ऑर्गनायझेशनचा संवाद भागीदार बनला आहे**

- चीन आणि रशियाचे वर्चस्व असलेल्या प्रादेशिक युती शांघाय कोऑपरेशन ऑर्गनायझेशन (SCO) मध्ये सामील होण्याच्या दिशेने सौदी अरेबिया सरकारने महत्त्वपूर्ण पाऊल उचलले आहे. राजे सलमान बिन अब्दुलअजीज यांच्या अध्यक्षतेखाली झालेल्या मंत्रिमंडळाच्या बैठकीदरम्यान, SCO सोबत संवाद सुरू करण्यासाठी एक निवेदन मंजूर करण्यात आले.

**UAE अध्यक्षानी शेख मन्सूर यांची उपराष्ट्रपती म्हणून नियुक्ती केली.**

- UAE चे अध्यक्ष शेख मोहम्मद बिन झायेद अल नाहयान यांनी त्यांचे भाऊ शेख मन्सूर बिन झायेद अल नाहयान यांची देशाचे उपराष्ट्रपती म्हणून नियुक्ती केली आहे. या नियुक्तीला UAE फेडरल सुप्रीम कौन्सिलने मान्यता दिली आहे. विद्यमान उपाध्यक्ष शेख मोहम्मद बिन रशीद अल मकतूम हे त्याच पदावर कायम राहतील. याव्यतिरिक्त, शेख मोहम्मद, जे अबू धाबीचे शासक आहेत, त्यांनी शेख तहनौन बिन झायेद आणि शेख हज्जा बिन झायेद यांना अबू धाबीचे उपशासक म्हणून नियुक्त केले आहे

**नियुक्ती बातम्या****विशाल शर्मा यांची गोदरेज इंडस्ट्रीजच्या केमिकल्स व्यवसायाचे सीईओ-नियुक्त म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.**

- विशाल शर्मा यांची GIL- केमिकल्स बिझनेसचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी-नियुक्त (सीईओ-नियुक्त) म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे, जो 1 मार्च 2023 पासून लागू झाला आहे, गोदरेज इंडस्ट्रीज लिमिटेडच्या निवेदानानुसार नितीन नाबर, कार्यकारी संचालक आणि अध्यक्ष (रसायन) कंपनीच्या घोषणेनुसार, गोदरेज इंडस्ट्रीज लिमिटेड, विशालचे रिपोर्टिंग प्राधिकरण असेल.

**राजेश मल्होत्रा यांची पीआयबीचे प्रमुख महासंचालक म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.**

- माहिती आणि प्रसारण मंत्रालयानुसार, वरिष्ठ भारतीय माहिती सेवा (IIS) अधिकारी, राजेश मल्होत्रा यांची प्रेस इन्फॉर्मेशन ब्युरो (PIB) चे प्रमुख महासंचालक म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. ते भारत सरकारचे प्रमुख प्रवक्ते असतील. ते सत्येंद्र प्रकाश यांची जागा घेतील, ज्यांनी ऑगस्ट 2022 मध्ये PIB चे प्रमुख DG म्हणून पदभार स्वीकारला.

**IPS अधिकारी रश्मी शुक्ला यांची SSB चे महासंचालक म्हणून नियुक्ती झाली आहे.**

- वरिष्ठ भारतीय पोलीस सेवा (IPS) अधिकारी, रश्मी शुक्ला यांची सशस्त्र सीमा बल (SSB) चे महासंचालक म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. एसएसबी हे नेपाळ आणि भूतानच्या सीमेवर तैनात असलेले सीमा रक्षक दल आहे. रश्मी शुक्ला या 1988 च्या बॅचच्या महाराष्ट्र केडरच्या IPS अधिकारी होत्या, त्या केंद्रीय राखीव पोलीस (CRPF) मध्ये तैनात होत्या.

**जिष्णू बरुआ ऊर्जा नियामक केंद्रीय विद्युत नियामक आयोगाचे (CERC) नवे अध्यक्ष बनले आहेत.**

- जिष्णू बरुआ ऊर्जा नियामक केंद्रीय विद्युत नियामक आयोगाचे (CERC) नवे अध्यक्ष बनले आहेत. बरुआ यांची 27 फेब्रुवारी 2023 रोजी सीईआरसीच्या अध्यक्षपदी नियुक्ती करण्यात आली आहे. बरुआ हे ऑक्टोबर 2020 ते ऑगस्ट 2022 या कालावधीत आसामचे मुख्य सचिव होते.

**Pramerica Life Insurance चे MD आणि CEO म्हणून पंकज गुप्ता यांची नियुक्ती करण्यात आली.**

- Pramerica Life Insurance Limited ने पंकज गुप्ता यांची व्यवस्थापकीय संचालक आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी म्हणून नियुक्ती केली आहे. या नियुक्तीला भारतीय विमा नियामक आणि विकास प्राधिकरण (IRDAI) आणि Pramerica Life Insurance मंडळाने मान्यता दिली आहे.

**एस. एस. दुबे यांनी नवीन महालेखा नियंत्रक म्हणून पदभार स्वीकारला.**

- एसएस दुबे यांनी नवीन नियंत्रक जनरल ऑफ अकाउंट्स (CGA) म्हणून पदभार स्वीकारला. CGA पदावर विराजमान होणारे ते 28 वे अधिकारी आहेत. त्याआधी, दुबे यांनी गृहनिर्माण आणि शहरी व्यवहार मंत्रालय, औद्योगिक धोरण आणि प्रोत्साहन विभाग इत्यादी विभागांमध्ये मुख्य लेखा नियंत्रक म्हणून आणि पर्यावरण आणि वन मंत्रालय, परराष्ट्र व्यवहार मंत्रालय, विभागाचे नियंत्रक/उपनियंत्रक म्हणून काम केले आहे.

**इंडो-अमेरिकन महिला न्यायाधीश तेजल मेहता यांनी अमेरिकेतील जिल्हा न्यायालयाच्या पहिल्या न्यायमूर्तीची नियुक्ती केली.**

- भारतीय-अमेरिकन महिला न्यायाधीश तेजल मेहता, ज्यांनी समाजावर खरा प्रभाव पाडण्याचे आणि लोकांशी सहानुभूतीने वागण्याचे वचन दिले होते, त्यांनी अमेरिकेतील मॅसेच्युसेट्स राज्यातील जिल्हा न्यायालयाचे पहिले न्यायमूर्ती म्हणून शपथ घेतली आहे. मेहता हे आयर जिल्हा न्यायालयाचे पहिले न्यायमूर्ती म्हणून काम पाहतील. तिने त्याच न्यायालयात सहयोगी न्यायमूर्ती म्हणून काम केले आहे आणि जिल्हा न्यायालयाचे मुख्य न्यायाधीश, न्यायाधीश स्टेसी फोर्ट्स यांनी सर्वानुमते त्यांची निवड केली आणि शपथ घेतली.

**सॅव्हलॉन इंडियाने सचिन तेंडुलकरची जगातील पहिला 'हॅंड अॅम्बेसेडर' म्हणून नियुक्ती केली आहे.**

- सॅव्हलॉनने आपल्या स्वस्थ भारत मिशनसाठी क्रिकेटचा देव सचिन तेंडुलकर हा जगातील पहिला 'हॅंड अॅम्बेसेडर' म्हणून नियुक्ती केली. ITC चे Savlon Swasth India Mission अग्रस्थानी आहे, नाविन्यपूर्ण अनुभव आणि उपक्रमांद्वारे हाताच्या स्वच्छतेसाठी वर्तणुकीत बदल घडवून आणत आहे. 2016 मध्ये सुरू झालेला, सावळॉन स्वस्थ इंडिया मिशन कार्यक्रम ITC लिमिटेडद्वारे चालवला जातो

**अरुण सुब्रमण्यन हे न्यूयॉर्क न्यायालयात पहिले भारतीय-अमेरिकन न्यायाधीश झाले आहेत.**

- अरुण सुब्रमण्यन, वकील, यांची न्यूयॉर्कमधील मॅनहॅटन फेडरल जिल्हा न्यायालयाचे पहिले भारतीय अमेरिकन न्यायाधीश म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. न्यूयॉर्कच्या दक्षिणी जिल्हासाठी युनायटेड स्टेट्स जिल्हा न्यायालयासाठी श्री. सुब्रमण्यन यांचे नामांकन सप्टेंबर 2022 मध्ये अमेरिकेचे अध्यक्ष जो बिडेन यांनी पहिल्यांदा सार्वजनिक केले होते. सिनेटने 58-37 मतांनी सुब्रमण्यन यांच्या नामांकनाची पुष्टी केली.

**ऑक्सिस म्युच्युअल फंडाचे एमडी आणि सीईओ म्हणून बी गोपकुमार यांची नियुक्ती करण्यात आली.**

- ऑक्सिस सिक्युरिटीजचे व्यवस्थापकीय संचालक आणि सीईओ बी गोपकुमार यांची ऑक्सिस असेट मॅनेजमेंट कंपनीने प्रसिद्ध फंड हाउस ऑक्सिस म्युच्युअल फंडचे नवीन सीईओ म्हणून नियुक्ती केली आहे. गोपकुमार यांच्या जागी कंपनीचे पूर्वीचे सीईओ चंद्रेश निगम आले आहेत. जुलै 2009 पासून इक्विटीचे प्रमुख म्हणून, निगम मे 2013 मध्ये MD आणि CEO बनले आणि एकूण दहा वर्षांसाठी फंड हाऊसची देखरेख केली.

**HUL चे नवे MD आणि CEO म्हणून यूकेस्थित मूळ कंपनी युनिलिव्हरचे वरिष्ठ कार्यकारी रोहित जावा यांची निवड कंपनीच्या बोर्डाने मंजूर केली आहे.**

- हिंदुस्तान युनिलिव्हर लिमिटेडचे (HUL) नवे MD आणि CEO म्हणून यूकेस्थित मूळ कंपनी युनिलिव्हरचे वरिष्ठ कार्यकारी रोहित जावा यांची निवड कंपनीच्या मंडळाने मंजूर केली आहे. FMCG behemoth ने स्टॉक एक्स्चेंजला माहिती दिली की, नियुक्ती, जी पाच वर्षांच्या कालावधीसाठी आहे, 27 जून 2023 पासून सुरू होईल. सजीव मेहता, 2013 पासून हिंदुस्तान युनिलिव्हरचे विद्यमान MD आणि CEO, जावा यांच्या जागी होणार आहेत.

**टेक महिंद्राने इन्फोसिसचे माजी अध्यक्ष मोहित जोशी यांची एमडी आणि सीईओ म्हणून नियुक्ती केली आहे.**

- इन्फोसिसचे माजी अध्यक्ष मोहित जोशी यांची 5 वर्षांच्या कालावधीसाठी कंपनीचे व्यवस्थापकीय संचालक आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी (CEO) म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे, 20 डिसेंबर 2023 पासून सुरू होणारी आणि 19 डिसेंबर 2028 रोजी संपणारी, IT सेवा प्रदाता टेक महिंद्रा (Tech Mahindra) (दोन्ही दिवसांचा समावेश). गुरनानी, जे भारतीय आयटी उद्योगात सर्वाधिक काळ सीईओ म्हणून कार्यरत होते, त्यांच्या जागी मोहित जोशी येणार आहेत.

**भारत सरकार ने LIC चे अंतरिम अध्यक्ष म्हणून सिद्धार्थ मोहंती यांची नियुक्ती केली.**

- 14 मार्चपासून तीन महिन्यांच्या कालावधीसाठी, केंद्राने सिद्धार्थ मोहंती यांची भारतीय आयुर्विमा कंपनी (LIC) चे अंतरिम अध्यक्ष म्हणून निवड केली आहे. मोहंती सध्या LIC हाउसिंग फायनान्सचे CEO आणि MD म्हणून काम पाहत आहेत.



**FDIC ने सिलिकॉन व्हॅली बँकेचे CEO म्हणून माजी फॅनी माई प्रमुख टिम मायोपोलोस यांची नियुक्ती केली.**

- Fannie Mae चे माजी CEO टिम मायोपोलोस यांची फेडरल डिपॉझिट इन्शुरन्स कॉर्पोरेशन (FDIC) ने सिलिकॉन व्हॅली बँकेचे नेतृत्व करण्यासाठी नियुक्ती केली होती. स्टार्टअप-केंद्रित कर्जदात्याच्या ठेवीवर धावपळ झाल्यामुळे नियामकांद्वारे बंद करण्यात आल्यानंतर त्याने पदभार स्वीकारला, ज्यामुळे त्याच्याकडे अपुरे भांडवल होते. फिनटेक ब्लॅडमध्ये सामील होण्यापूर्वी सहा वर्षांहून अधिक काळ, मायोपोलोस हे तारण फायनान्सर फॅनी माईचे सीईओ होते.

**महिला जागतिक बॉक्सिंग चॅम्पियनशिप 2023 साठी MC मेरी कोम, फरहान अख्तर यांची ब्रँड अॅम्बेसेडर म्हणून निवड झाली.**

- नवी दिल्लीतील इंदिरा गांधी क्रीडा संकुल 15-26 मार्च दरम्यान IBA महिला जागतिक बॉक्सिंग चॅम्पियनशिप 2023 चे आयोजन करेल. भारतीय बॉक्सिंग फेडरेशनने (BFI) महिंद्राला या स्पर्धेचे शीर्षक प्रायोजक म्हणून नियुक्त केले आहे, तर MC मेरी कोम आणि बॉलीवूड अभिनेता फरहान अख्तर यांना ब्रँड अॅम्बेसेडर म्हणून नियुक्त केले आहे. इतिहासात तिसऱ्यांदा भारत यजमान देश म्हणून काम करत आहे. मेरीकोम आणि बॉलीवूडचा सुपरस्टार फरहान अख्तर यांच्या दिसण्यामुळे महिला बॉक्सिंगच्या सहभागाला प्रोत्साहन देण्याचे BFI चे उद्दिष्ट मोठ्या प्रमाणात वाढेल.

**तबलेश पांडे आणि एम. जगन्नाथ यांची जीवन विमा कंपनी (LIC) चे व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.**

- तबलेश पांडे आणि एम. जगन्नाथ यांची जीवन विमा कंपनी (LIC) चे व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. तबलेश पांडे 1 एप्रिल 2023 रोजी पदभार स्वीकारतील आणि एम. जगन्नाथ 13 मार्च 2023 रोजी काम सुरू करतील. राज कुमार आणि बीसी पटनायक हे दोन व्यवस्थापकीय संचालक आहेत ज्यांनी या आठवड्यात कंपनी सोडली. एलआयसीमध्ये सध्या चार व्यवस्थापकीय संचालक आहेत.

**अमिताव मुखर्जी यांनी NMDC चे CMD म्हणून अतिरिक्त कार्यभार स्वीकारला आहे.**

- NMDC संचालक (वित्त) अमिताव मुखर्जी यांना अध्यक्ष-सह-व्यवस्थापकीय संचालकपदाची अतिरिक्त जबाबदारी देण्यात आली आहे. मुखर्जी, 1995 च्या बँचे इंडियन रेल्वे अकाउंट्स सर्व्हिस (IRAS) अधिकारी आहेत, त्यांनी बिलासपूर येथील गुरु घासीदास विद्यापीठातून कॉमर्समध्ये पदव्युत्तर शिक्षण घेतले आहे आणि ते कॉस्ट अकाउंटंट देखील आहेत. त्यांच्या नेतृत्वामुळे एनएमडीसी स्टील लिमिटेडचे एनएमडीसी लि.चे विलग वेळेवर पूर्ण करणे शक्य झाले. प्रकल्प व्यवस्थापन, डिजिटल उपक्रम आणि धोरण तयार करणे ही त्यांच्या कौशल्याची क्षेत्रे आहेत.

**उद्योजिका श्रेया घोडावत यांची शी चेंजेस क्लायमेटसाठी भारताची राजदूत म्हणून नियुक्ती करण्यात आली.**

- हवामान उद्योजिका श्रेया घोडावत यांची शी चेंजेस क्लायमेटसाठी भारताची राजदूत म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. ही एक जागतिक मोहीम आहे जी केवळ हवामान कृतीला गती देण्यासाठी महिलांच्या महत्त्वाच्या भूमिकेबद्दल जागरूकता निर्माण करते. आंतरराष्ट्रीय महिला दिनानिमित्त, जागतिक ना-नफा संस्थेने "ती चेंजेस क्लायमेट" या नवीन मोहिमेचे अनावरण केले, ज्याचे उद्दिष्ट हवामान बदलाच्या परिणामांबाबत महिलांचा आवाज वाढवण्याच्या उद्देशाने "एम्ब्रेस इक्विटी" नावाचे आहे.

**हनीवेलने अनुभवी विमल कपूर यांची सीईओ म्हणून नियुक्ती केली.**

- हनीवेल इंटरनॅशनल HON ने जाहीर केले की कंपनीचे विद्यमान अध्यक्ष आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी, विमल कपूर, नवीन मुख्य कार्यकारी अधिकारी (CEO) म्हणून डॅरियस अँडमझिक यांच्या जागी 1 जूनपासून लागू होतील. 13 मार्चपासून HON च्या संचालक मंडळावर त्यांचे नाव देखील देण्यात आले आहे. त्याला हनीवेलसाठी विविध व्यवसाय मॉडेल्स, क्षेत्रे, भौगोलिक स्थाने आणि आर्थिक चक्रांमध्ये काम करण्याचा 34 वर्षांचा अनुभव आहे.

**अमेरिकेच्या सिनेट समितीने एरिक गार्सेटी यांची भारतातील अमेरिकेचे नवीन राजदूत म्हणून नियुक्ती जाहीर केली.**

- अमेरिकेच्या सिनेट समितीने एरिक गार्सेटी यांची भारतातील अमेरिकेचे नवीन राजदूत म्हणून नियुक्ती जाहीर केली आहे. सुमारे दोन वर्षापूर्वी राष्ट्राध्यक्ष जो बिडेन यांनी नामनिर्देशित केले असूनही, गार्सेटी यांची नियुक्ती आतापर्यंत प्रलंबित होती. एरिक गार्सेटी यांनी सलग चार वेळा लॉस एंजेलिसच्या सिटी कौन्सिलचे अध्यक्ष म्हणून काम केले आणि ते अध्यक्ष बिडेन यांचे जवळचे परिचित म्हणून ओळखले जातात.

**राजेश गोपीनाथन यांनी राजीनामा दिल्यानंतर के कृतीवासन यांची TCS च्या CEO नियुक्त पदावर नियुक्ती करण्यात आली आहे.**

- टाटा कन्सल्टन्सी सर्व्हिसेस (TCS) चे व्यवस्थापकीय संचालक आणि सीईओ राजेश गोपीनाथन यांनी इतर हितसंबंध जोपासण्यासाठी त्यांच्या पदाचा राजीनामा देण्याचा निर्णय जाहीर केला आहे. गोपीनाथन हे दोन दशकांहून अधिक काळ कंपनीसोबत आहेत. TCS च्या संचालक मंडळाने त्यांची पायउतार होण्याच्या विनंतीला मान्यता दिली आहे आणि 16 मार्च 2023 पासून लागू होणाऱ्या सीईओ-नियुक्त म्हणून के कृतीवासन यांची नियुक्ती केली आहे.

**Viacom18 ने माजी कर्णधार एमएस धोनीला त्यांचा ब्रँड अँम्बेसेडर म्हणून घोषित केले.**

- Viacom18 ने डिजिटल स्पोर्ट्स व्ह्यूइंगला प्रोत्साहन देण्यासाठी एमएस धोनीची ब्रँड अँम्बेसेडर म्हणून नियुक्ती केली आहे. चाहत्यांना त्यांचे आवडते खेळ डिजिटल प्लॅटफॉर्मवर पाहण्यासाठी प्रोत्साहित करण्यासाठी धोनी Viacom18 सोबत सहयोग करेल. तो विविध नेटवर्क उपक्रमांमध्ये सहभागी होईल आणि JioCinema च्या आगामी TATA IPL मोहिमेतील वैशिष्ट्यांसह त्याच्या सोशल मीडिया खात्यांवर ब्रँडचा प्रचार करेल.

**दीपक मोहंती यांची PFRDA चे अध्यक्ष म्हणून आणि ममता शंकर यांची पूर्णवेळ सदस्य म्हणून नियुक्ती करण्यात आली.**

- भारत सरकारने दीपक मोहंती यांची पेन्शन फंड रेग्युलेटरी अँड डेव्हलपमेंट अथॉरिटी (PFRDA) चे नवीन अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती केली आहे, ज्यांचा कार्यकाळ जानेवारीमध्ये संपला होता. भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI) चे माजी कार्यकारी संचालक मोहंती यांनी यापूर्वी PFRDA चे सदस्य म्हणून काम केले आहे. याव्यतिरिक्त, ममता शंकर यांना तीन वर्षांच्या कालावधीसाठी किंवा 62 वर्षे पूर्ण होईपर्यंत किंवा पुढील आदेश येईपर्यंत नवीन पूर्णवेळ सदस्य (अर्थशास्त्र) म्हणून नियुक्त करण्यात आले आहे

**ललित कुमार गुप्ता यांची कॉटन कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया (CCI) चे CMD म्हणून नियुक्ती करण्यात आली.**

- ललित कुमार गुप्ता यांना मंत्रिमंडळाच्या नियुक्ती समितीने (ACC) भारतीय कॉटन कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया (CCI) चे नवीन अध्यक्ष आणि व्यवस्थापकीय संचालक (CMD) म्हणून मान्यता दिली आहे. CCI हे वस्त्रोद्योग मंत्रालयाच्या अंतर्गत सार्वजनिक क्षेत्रातील उपक्रम आहे. कार्मिक आणि प्रशिक्षण विभाग (DoPT) कडून एक आदेश जारी करण्यात आला आहे, ज्यामध्ये असे नमूद करण्यात आले आहे की गुप्ता पाच वर्षांच्या कालावधीसाठी किंवा त्यांच्या सेवानिवृत्तीपर्यंत किंवा पुढील आदेश येईपर्यंत, यापैकी जे आधी येईल ते तात्काळ प्रभावाने CCI चे CMD ची भूमिका स्वीकारतील.

**लक्सरने विराट कोहलीची ब्रँड अँम्बेसेडर म्हणून निवड केली.**

- लक्सर रायटिंग इन्स्ट्रुमेंट्स प्रायव्हेट लिमिटेड या स्टेशनरी उत्पादक कंपनीने प्रसिद्ध क्रिकेटपटू विराट कोहलीची नवीनतम ब्रँड म्बेसेडर म्हणून नियुक्ती केली आहे. कोहलीला सर्वकाळातील सर्वोत्कृष्ट क्रिकेटपटू म्हणून ओळखले जाते, ज्याने त्याच्या संपूर्ण कारकिर्दीत अनेक विक्रम प्रस्थापित केले आहेत. तो लक्सरच्या स्टेशनरी उत्पादनांचे प्रतिनिधित्व करेल आणि कंपनीला तरुण लेखकांमध्ये त्याचे आकर्षण वाढविण्यात मदत करेल, ज्यामुळे देशातील एक प्रमुख लेखन साधन प्रदाता म्हणून त्याचे स्थान वाढेल.

**FSIB ने UCO बँकेचे MD आणि CEO म्हणून अश्वनी कुमार यांचे नाव सुचवले.**

- फायनान्शियल सर्व्हिसेस इन्स्टिट्यूशन्स ब्युरो (FSIB) ने सुचवले आहे की, इंडियन बँकेचे कार्यकारी संचालक अश्वनी कुमार यांची UCO बँकेच्या व्यवस्थापकीय संचालकपदी नियुक्ती करावी. कुमार यांनी यापूर्वी बँक ऑफ बडोदा, कॉर्पोरेशन बँक, ओरिएंटल बँक ऑफ कॉमर्स आणि पंजाब नॅशनल बँक (PNB) यासह इतर अनेक सार्वजनिक क्षेत्रातील बँकांमध्ये पदे भूषवली आहेत. FSIB ने MD आणि CEO च्या भूमिकेसाठी विविध PSB मधील 11 उमेदवारांच्या मुलाखती घेतल्या. नियुक्तीचा अंतिम निर्णय पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या नेतृत्वाखालील मंत्रिमंडळाची नियुक्ती समिती घेईल.

**जी कृष्णकुमार यांची भारत पेट्रोलियम कॉर्पोरेशनच्या अध्यक्षपदी नियुक्ती करण्यात आली.**

- भारत पेट्रोलियम कॉर्पोरेशन लिमिटेड (BPCL), एक 'महारत्न' आणि फॉर्च्यून ग्लोबल 500 कंपनी, जी. कृष्णकुमार यांनी कंपनीचे अध्यक्ष आणि व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून पदभार स्वीकारल्याची घोषणा केली. कृष्णकुमार, नॅशनल इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी, तिरुचिरापल्ली येथील इलेक्ट्रिकल आणि इलेक्ट्रॉनिक्स अभियंता आणि जमनालाल बजाज इन्स्टिट्यूट ऑफ मॅनेजमेंट स्टडीज, मुंबई येथून वित्त व्यवस्थापनात पदव्युत्तर पदवीधर, त्यांच्या पदोन्नतीपूर्वी कंपनीत कार्यकारी संचालक होते.

**भारतीय उद्योगपती श्री रतन टाटा यांची 'ऑर्डर ऑफ ऑस्ट्रेलिया' मध्ये विशिष्ट सेवेसाठी नियुक्ती करण्यात आली.**

- रतन टाटा, एक भारतीय उद्योगपती आणि परोपकारी, यांना ऑस्ट्रेलिया-भारत द्विपक्षीय संबंधांमध्ये विशेषतः व्यापार, गुंतवणूक आणि परोपकार या क्षेत्रांमध्ये उत्कृष्ट योगदान दिल्याबद्दल ऑर्डर ऑफ ऑस्ट्रेलिया (AO) च्या जनरल डिव्हिजनमध्ये मानद अधिकारी म्हणून नियुक्त करण्यात आले आहे. ऑस्ट्रेलियाचे भारतातील उच्चायुक्त बॅरी ओ'फेरेल यांनी केलेल्या शिफारशीनंतर ऑस्ट्रेलियाच्या गव्हर्नर-जनरल यांनी ही घोषणा केली.



**TCPL ने अधिग्रहण योजना मागे घेतल्यानंतर जयंती चौहान बिस्लेरीचे नेतृत्व करणार आहेत.**

- Tata Consumer Products Ltd (TCPL) ने बिस्लेरी इंटरनॅशनलचे अधिग्रहण करण्यापासून माघार घेतल्यानंतर, कंपनीचे अध्यक्ष रमेश चौहान यांनी घोषणा केली की त्यांची मुलगी जयंती चौहान आता बाटलीबंद पाणी कंपनीचे नेतृत्व करेल. त्यांनी असेही सांगितले की त्यांचा व्यवसाय विकण्याचा कोणताही इरादा नाही आणि ते करण्याबाबत सध्या कोणत्याही पक्षाशी बोलणी करत नाहीत.

**अनुप बागची 19 जून 2023 पासून पाच वर्षांच्या कालावधीसाठी ICICI प्रुडेन्शियल लाइफ इन्शुरन्सचे MD आणि CEO म्हणून कार्यभार स्वीकारतील.**

- ICICI प्रुडेन्शियल लाइफ इन्शुरन्सचे सध्याचे MD आणि CEO, NS कन्नन, त्यांचा कार्यकाळ पूर्ण झाल्यावर जून 2023 मध्ये त्यांच्या पदावरून निवृत्त होणार आहेत. त्यांचे उत्तराधिकारी, अनुप बागची, ICICI बँकेचे कार्यकारी संचालक आहेत ते 19 जून 2023 पासून पाच वर्षांच्या कालावधीसाठी MD आणि CEO म्हणून विमा नियामकाच्या मान्यतेच्या अधीन राहतील.

**मनमीत के नंदा यांची इन्व्हेस्ट इंडियाचे MD आणि CEO म्हणून नियुक्ती करण्यात आली.**

- मनमीत के नंदा यांची इन्व्हेस्ट इंडिया या प्रतिष्ठित संस्थेचे नवीन व्यवस्थापकीय संचालक आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. दीपक बागला यांच्या पदावरून पायउतार होण्याच्या निर्णयानंतर वाणिज्य आणि उद्योग मंत्रालयाने नंदा यांच्या नियुक्तीला इन्व्हेस्ट इंडियाच्या मंडळाने मान्यता दिल्याची घोषणा केली आहे. नंदा या पूर्वी उद्योग आणि अंतर्गत व्यापार प्रोत्साहन (DPIIT) विभागात सहसचिव म्हणून कार्यरत होत्या. बागला यांनी गेल्या आठवड्यात आपल्या पदाचा राजीनामा दिला, त्यामुळे इन्व्हेस्ट इंडियामध्ये नवीन एमडी आणि सीईओची गरज भासू लागली.

**CEAT चे MD आणि CEO म्हणून अर्णब बॅनर्जी यांची नियुक्ती करण्यात आली.**

- CEAT या टायर उत्पादक कंपनीने अनंत गोयंका यांच्या राजीनाम्यानंतर अर्णब बॅनर्जी यांचे नवीन व्यवस्थापकीय संचालक (MD) आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी (CEO) म्हणून नियुक्ती केली आहे. कंपनीच्या कॉर्पोरेट फाइलिंगनुसार बॅनर्जी यांचा एमडी आणि सीईओ म्हणून कार्यकाळ 1 एप्रिल 2023 पासून सुरू होईल आणि दोन वर्षासाठी असेल.

**सलीमा टेटे यांची एचएफ अँथलीट्स अँम्बेसेडर म्हणून नियुक्ती करण्यात आली.**

- राष्ट्रीय महिला हॉकी संघाची मिडफिल्डर सलीमा टेटे हिची दोन वर्षांच्या कालावधीसाठी भारताकडून AHF ऍथलीट्स अँम्बेसेडर म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. कोरियातील मुंग्योग येथे आशियाई हॉकी फेडरेशन (एचएफएफ) कॉंग्रेस दरम्यान टेटे यांनी प्रमाणपत्र आणि पद स्वीकारले. दक्षिण आफ्रिकेतील पॉचेफस्ट्रूम येथे 2021 FIM महिला ज्युनियर विश्वचषक स्पर्धेत चौथ्या स्थानावर पोहोचलेल्या भारतीय महिला ज्युनियर हॉकी संघाचे नेतृत्व करणाऱ्या टेटे या पदासाठी नियुक्त होणाऱ्या आशियातील चार खेळाडूंपैकी एक आहेत.

**NDTV ने सेबीचे माजी अध्यक्ष यूके सिन्हा आणि दिपाली गोएंका यांची स्वतंत्र संचालक म्हणून नियुक्ती केली**

- NDTV ने स्टॉक एक्स्चेंजला जाहीर केले की भारतीय सिक्युरिटीज एक्सचेंज बोर्ड (SEBI) चे माजी अध्यक्ष उपेंद्र कुमार सिन्हा यांची NDTV बोर्ड ऑफ डायरेक्टर्सचे गैर-कार्यकारी अध्यक्ष आणि स्वतंत्र संचालक म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. याव्यतिरिक्त, वेलस्पन इंडियाच्या सीईओ दिपाली गोयंका यांची एनडीटीव्ही बोर्डावर स्वतंत्र संचालक म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. श्री यू.के. सिन्हा, जे 2011 ते 2017 पर्यंत SEBI चे अध्यक्ष होते, त्यांनी यापूर्वी वित्त मंत्रालयात सहसचिव म्हणून काम केले होते. सुश्री दिपाली गोएंका या वेलस्पन इंडिया लिमिटेडच्या मुख्य कार्यकारी अधिकारी आणि व्यवस्थापकीय संचालक आहेत. तिने यापूर्वी ASSOCHAM महिला परिषदेच्या अध्यक्षा म्हणून काम केले आहे आणि सध्या त्या वर्ल्ड इकॉनॉमिक फोरमच्या बोर्ड ऑफ कन्झम्पशन प्लॅटफॉर्मवर कार्यरत आहेत.

**प्रणव हरिदासन अँक्सिस सिक्युरिटीजचे नवे एमडी आणि सीईओ असतील**

- प्रणव हरिदासन यांची पुढील तीन वर्षांसाठी अँक्सिस सिक्युरिटीजचे नवीन व्यवस्थापकीय संचालक आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. बी गोपकुमार, जे सध्या अँक्सिस सिक्युरिटीजचे एमडी आणि सीईओ आहेत, त्यांची अँक्सिस अँसेट मॅनेजमेंट कंपनीमध्ये एमडी आणि सीईओ म्हणून बदली करण्यात आली आहे. प्रणव हरिदासन यांची पुढील तीन वर्षांसाठी अँक्सिस सिक्युरिटीजचे नवीन व्यवस्थापकीय संचालक आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. ते सध्या अँक्सिस कॅपिटलमध्ये व्यवस्थापकीय संचालक आणि इक्विटीजचे सह-प्रमुख म्हणून काम करत आहेत.

**स्पाइसजेटचे अजय सिंग यांनी ASSOCHAM चे अध्यक्षपद स्वीकारले.**

- स्पाइसजेटचे प्रमुख अजय सिंग हे असोसिएटेड चेंबर्स ऑफ कॉमर्स अँड इंडस्ट्री ऑफ इंडिया (ASSOCHAM) चे नवे अध्यक्ष बनले आहेत. त्यांनी रिन्यू पॉवरचे व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून कार्यकाळ पूर्ण केलेल्या सुमंत सिन्हा यांची जागा घेतली आहे. सोरिन इन्व्हेस्टमेंट फंडाचे संस्थापक आणि अध्यक्ष संजय नायर यांची ASSOCHAM चे नवीन वरिष्ठ उपाध्यक्ष म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.

**टाटा पॉवरने प्रवीर सिन्हा यांची सीईओ आणि एमडी म्हणून पुनर्नियुक्तीला मान्यता दिली.**

- टाटा पॉवरने प्रवीर सिन्हा यांची कंपनीचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी (CEO) आणि व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून पुनर्नियुक्ती केली आहे. सर्वोच्च पदावर त्यांची पुनर्नियुक्ती 1 मे 2023 ते 30 एप्रिल 2027 या चार वर्षांच्या कालावधीसाठी कंपनीच्या सदस्यांच्या मान्यतेच्या अधीन आहे, असे टाटा पॉवरने नियामक फाइलिंगमध्ये म्हटले आहे. CEO आणि MD म्हणून त्यांचा सध्याचा कार्यकाळ 30 एप्रिल 2023 रोजी संपणार आहे.

**स्टार स्पोर्ट्सने बॉलीवूड अभिनेता रणवीर सिंगला ब्रँड अँम्बेसेडर म्हणून साइन केले आहे.**

- द वॉल्ट डिस्ने कंपनी इंडियाच्या मालकीच्या स्टार स्पोर्ट्सने बॉलीवूड अभिनेता रणवीर सिंगला ब्रँड अँम्बेसेडर म्हणून नियुक्त केले आहे. या ब्रँडसाठी हे एक महत्त्वपूर्ण पाऊल आहे कारण ते सिंग यांच्या प्रचंड लोकप्रियतेचा आणि खेळांबद्दलच्या प्रेमाचा उपयोग करून अधिक व्यापक आणि अधिक वैविध्यपूर्ण प्रेक्षकांपर्यंत पोहोचण्याचा प्रयत्न करत आहेत ज्यांनी यापूर्वी खेळांमध्ये सखोल सहभाग घेतला नाही.

## Hero Motocorp बोर्डाने निरंजन गुप्ता यांची CEO म्हणून नियुक्ती केली.

- Hero MotoCorp च्या बोर्डाने निरंजन गुप्ता यांची कंपनीचे नवीन मुख्य कार्यकारी अधिकारी (CEO) म्हणून नियुक्ती जाहीर केली, जी 1 मे पासून लागू होईल. गुप्ता, जे सध्या CFO आणि स्ट्रॅटेजी आणि M&A प्रमुख म्हणून काम करतात, त्यांना नवीन पदावर बढती दिली जाईल. भूमिका दरम्यान, पवन मुंजाल हे बोर्डचे कार्यकारी अध्यक्ष आणि पूर्णवेळ संचालक राहतील.

## हिताची पेमेंट सर्व्हिसेसने सुमिल विकमसे यांची एमडी म्हणून नियुक्ती केली.

- सुमिल विकमसे, जे सध्या हिताची पेमेंट सर्व्हिसेसचे कॅश बिझनेसचे सीईओ आहेत, यांची कंपनीचे नवीन व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. ते रुस्तम इराणी यांच्याकडून पदभार स्वीकारतील, जे 2011 पासून संस्थेशी संलग्न झाल्यानंतर 30 मार्च रोजी निवृत्त होत आहेत. विकमसे यांना 1 एप्रिल 2023 पासून कंपनीच्या संचालक मंडळात देखील समाविष्ट केले जाईल.

## अर्थव्यवस्था बातम्या

### ऑक्टोबर-डिसेंबर तिमाहीत भारताचा GDP वाढ 4.4% ने घसरली.

- भारताचा सकल देशांतर्गत उत्पादन (जीडीपी) वाढीचा दर ऑक्टोबर-डिसेंबर कालावधीत सलग दुसऱ्या तिमाहीत घसरला असून तो 4.4 टक्क्यांवर आला आहे, असे सांख्यिकी आणि कार्यक्रम अंमलबजावणी मंत्रालयाने म्हटले आहे.

### तिसऱ्या तिमाहीत बँक पत वाढ 16.8% पर्यंत मंदावली.

- ऑक्टोबर-डिसेंबर 2022 या कालावधीत बँक पत वाढ एका वर्षाच्या आधीच्या तुलनेत 16.8% पर्यंत कमी झाली, RBI डेटा दर्शविते. रिझर्व्ह बँकेने जारी केलेल्या बँक ठेवी आणि पत यावरील त्रैमासिक आकडेवारीनुसार, मागील तिमाहीत 17.2% ची तुलना केली जाते. एक वर्षापूर्वी, पत वाढ 8.4% होती.

### भारताचा UPI UAE, मॉरिशस, इंडोनेशिया पर्यंत विस्तारण्याची शक्यता आहे.

- भारताचा युनिफाइड पेमेंट्स इंटरफेस (UPI) लवकरच इंडोनेशिया, मॉरिशस आणि संयुक्त अरब अमिराती (UAE) मधील तुलनात्मक नेटवर्कशी जोडला जाणार आहे.

### मूडीजला 2023 मध्ये भारताची वास्तविक GDP वाढ 5.5% राहण्याची अपेक्षा आहे.

- मूडीजेने आता 2023 मध्ये भारताची वास्तविक GDP वाढ 5.5% राहण्याची अपेक्षा केली आहे जी आधीच्या 5% च्या अंदाजापेक्षा जास्त आणि 2024 मध्ये 6.5% असेल. भारतासाठी वरच्या सुधारणांमध्ये भांडवली खर्चाच्या बजेटमध्ये ₹10 लाख एवढी लक्षणीय वाढ देखील समाविष्ट आहे.

### फेब्रुवारी 2023 मध्ये 1,49,577 कोटी GST महसूल जमा झाला.

- फेब्रुवारी 2023 मध्ये एकूण वस्तू आणि सेवा कर (GST) महसूल संकलन 1,49,577 कोटी रुपये होते, जे वार्षिक आधारावर सुमारे 12% जास्त होते. यासह, मासिक जीएसटी महसूल सलग 12 महिन्यांत 1.4 लाख कोटी रुपयांपेक्षा जास्त राहिला, असे वित्त मंत्रालयाने एका निवेदनात म्हटले आहे. फेब्रुवारी 2022 मध्ये भारताचा GST महसूल 1,33,026 कोटी रुपये होता.

## HDFC बँक, IRCTC ने भारतातील सर्वात फायदेशीर सह-ब्रँडेड ट्रॅव्हल क्रेडिट कार्ड लॉन्च केले.

- इंडियन रेल्वे कॅटॅरिंग अँड टुरिझम कॉर्पोरेशन लिमिटेड (IRCTC) आणि HDFC बँक, सह-ब्रँडेड ट्रॅव्हल क्रेडिट कार्ड लॉन्च करण्याची घोषणा केली. IRCTC HDFC बँक क्रेडिट कार्ड म्हणून ओळखले जाणारे, नवीन लॉन्च केलेले को-ब्रँडेड कार्ड केवळ NPCI च्या रुपे नेटवर्कवर उपलब्ध आहे.

## Axis Bank ने Citibank चा भारतातील ग्राहक व्यवसाय खरेदी करण्याचा करार पूर्ण केला.

- अॅक्सिस बँकेने सिटी बँकेच्या ग्राहक व्यवसायाचे संपादन पूर्ण केले. मार्च 2022 मध्ये जाहीर झालेल्या या करारात भारतातील तिसरी सर्वात मोठी खाजगी क्षेत्रातील बँक सिटीबँकच्या ग्राहक व्यवसायांना शोषून घेणारी, कर्जे, क्रेडिट कार्ड, संपत्ती व्यवस्थापन आणि भारतातील रिटेल बँकिंग ऑपरेशन्स कव्हर करणारी दिसेल. 2021 मध्ये सिटीग्रुपने जागतिक व्यापार धोरणाचा भाग म्हणून भारतासह 13 देशांमधील रिटेल बँकिंग ऑपरेशन्स बंद करण्याचा निर्णय जाहीर केल्यानंतर हा करार झाला.

## कॉईन व्हेंडिंग मशीनवर RBI चा नवीन पायलट प्रोजेक्ट आहे.

- अलीकडे, RBI गव्हर्नर शक्तीकांत दास यांनी सर्वात अलीकडील चलनविषयक धोरण समिती (MPC) संबोधनादरम्यान सांगितले होते की सर्वोच्च बँकिंग नियामक, बँकांच्या सहकार्याने, QR-कोड आधारित नाणे वेंडिंग मशीनच्या ऑपरेशनचे मूल्यांकन करण्यासाठी एक पायलट प्रकल्प सुरू करेल.

## CMIE च्या आकडेवारीनुसार, भारताचा बेरोजगारीचा दर फेब्रुवारीमध्ये 7.45% पर्यंत वाढला.

- CMIE अखिल भारतीय बेरोजगारीचा दर फेब्रुवारी 2023 मध्ये मोजल्याप्रमाणे बेरोजगारी वाढला आणि मागील महिन्यात 7.14% वरून 7.45% वर गेला.

## रिजर्व्ह बँकेने चलनविषयक धोरणासाठी 'युजफुल इनपुट' गोळा करण्यासाठी दोन सर्वेक्षणे सुरू केली.

- भारतीय रिझर्व्ह बँकेने दोन प्रमुख सर्वेक्षणे सुरू केली, ज्याचे परिणाम केंद्रीय बँकेच्या द्वि-मासिक चलनविषयक धोरणासाठी "युजफुल इनपुट" प्रदान करतात. हे सर्वेक्षण घरांच्या महागाईच्या अपेक्षांचे मोजमाप करण्यासाठी आणि ग्राहकांच्या विश्वासाचे मोजमाप करण्यासाठी होणार आहे. सर्वेक्षण तीन महिन्यांत तसेच एक वर्षाच्या कालावधीत किमतीतील बदलांवर (सामान्य किमती तसेच विशिष्ट उत्पादन गटांच्या किमती) कुटुंबांकडून गुणात्मक प्रतिसाद आणि वर्तमान, तीन-महिने पुढे आणि एक वर्षाच्या कालावधीत परिमाणात्मक प्रतिसाद शोधतो.

## स्टेट बँक ऑफ इंडियाने ने \$1 बिलियन सिंडिकेटेड सोशल लोन सुविधा पूर्ण केल्याची घोषणा केली.

- स्टेट बँक ऑफ इंडिया (SBI) ने \$1 अब्ज सिंडिकेटेड सामाजिक कर्ज सुविधा पूर्ण करण्याची घोषणा केली. हे आशिया पॅसिफिकमधील व्यावसायिक बँकेचे सर्वात मोठे पर्यावरण, सामाजिक आणि प्रशासन (ESG) कर्ज आहे आणि जागतिक स्तरावर दुसऱ्या क्रमांकाचे सामाजिक कर्ज आहे, असे बँकेने म्हटले आहे.

**रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाने मुसिरी अर्बन को-ऑपरेटिव्ह बँकेवर निर्बंध लादले आहेत.**

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाने तामिळनाडूस्थित मुसिरी अर्बन को-ऑपरेटिव्ह बँकेकडून वैयक्तिक ग्राहकांकडून पैसे काढण्यावर रु. 5,000 ची मर्यादा लागू केली आहे कारण कर्जदाराच्या बिघडलेल्या आर्थिक स्थितीमुळे कर्जदारावर अनेक निर्बंध लादण्यात आले आहेत.

**आदित्य बिरला सन लाइफ इन्शुरन्सने ABSLI निश्चित आयुष योजना लाँच केली.**

- आदित्य बिरला कॅपिटल लिमिटेड (ABCL) ची जीवन विमा उपकंपनी, आदित्य बिरला सन लाइफ इन्शुरन्स (ABSLI) ने नवीन-युग बचत उपाय ABSLI निश्चित आयुष योजना सुरू केली आहे, ज्याचा उद्देश पॉलिसीधारकांना आर्थिक सुरक्षा प्रदान करणे आणि दीर्घकालीन बचत लाभ प्रदान करणे आहे.

**2014-15 पासून नरेंद्र मोदींच्या नेतृत्वाखालील NDA सत्तेवर आल्यापासून भारताचे दरडोई उत्पन्न दुप्पट होऊन 1,72,000 रुपये झाले आहे.**

- 2014-15 पासून नरेंद्र मोदींच्या नेतृत्वाखालील NDA सत्तेवर आल्यापासून भारताचे दरडोई उत्पन्न दुप्पट होऊन 1,72,000 रुपये झाले, परंतु असमान उत्पन्न वितरण हे एक आव्हान राहिले आहे. राष्ट्रीय सांख्यिकी कार्यालय (NSO) नुसार, सध्याच्या किमतीनुसार वार्षिक दरडोई (निव्वळ राष्ट्रीय उत्पन्न) 2022-23 मध्ये 1,72,000 रुपये असा अंदाज आहे, जो 2014-15 मध्ये 86,647 रुपये होता, ज्यामध्ये सुमारे 99 ची वाढ सूचित होते.

**रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाने प्रत्येक नागरिकाला डिजिटल पेमेंटचा वापरकर्ता बनवण्याचे मिशन सुरू केले आहे.**

- गेल्या काही वर्षांमध्ये डिजिटल पेमेंटने गगनाला भिडले असताना, लोकसंख्येचा एक महत्त्वपूर्ण भाग अजूनही दैनंदिन व्यवहारांसाठी डिजिटल पेमेंटचा वापर करत नाही. ही दरी भरून काढण्यासाठी, रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) चे गव्हर्नर शक्तीकांत दास यांनी डिजिटल पेमेंट जागरूकता सप्ताहाचा भाग म्हणून देशातील प्रत्येक नागरिकाला डिजिटल पेमेंटचा वापरकर्ता बनवण्याच्या उद्देशाने एक मिशन - "हर पेमेंट डिजिटल" सुरू केले.

**कोटक महिंद्रा असेट मॅनेजमेंट कंपनी ने 'डिजिटॉल: लिंग समानतेसाठी नवोपक्रम आणि तंत्रज्ञान' नावाची डिजिटल मोहीम सुरू केली आहे.**

- कोटक महिंद्रा असेट मॅनेजमेंट कंपनी (कोटक म्युच्युअल फंड) ने 'डिजिटॉल: इनोव्हेशन आणि टेक्नॉलॉजी फॉर जेंडर इक्लिटी' नावाची एक डिजिटल मोहीम सुरू केली आहे, ज्यामध्ये #IncludeAll हॅशटॅगसह सर्वांचा डिजिटल समावेश करण्याचे आवाहन करण्यात आले आहे.

**UPI द्वारे पेमेंट गेल्या 12 महिन्यांत झपाट्याने वाढले असून दैनंदिन व्यवहार 36 कोटींच्या पुढे गेले आहेत.**

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाचे गव्हर्नर शक्तीकांत दास म्हणाले की, UPI (युनिफाइड पेमेंट इंटरफेस) द्वारे देयके गेल्या 12 महिन्यांत झपाट्याने वाढली आहेत आणि दैनंदिन व्यवहार 36 कोटी ओलांडले आहेत, जे फेब्रुवारी 2022 मध्ये 24 कोटींवरून 50 टक्क्यांनी वाढले आहेत.

**PMLA, 2002 मध्ये क्रिप्टोकरन्सी व्यापार समाविष्ट करण्यासाठी सुधारणा करण्यात आली.**

- क्रिप्टोकरन्सी आणि इतर व्हर्च्युअल डिजिटल मालमत्ता व्यापार आपल्या कक्षेत आणून वित्त मंत्रालयाने मनी लॉन्ड्रिंग विरोधी कायद्यात बदल केला आहे. याचा अर्थ असा की क्रिप्टो-संबंधित व्यापारातील एक्सचेंजेस, कस्टोडियन आणि वॉलेट प्रदाते, मनी लॉन्ड्रिंग प्रतिबंधक कायद्याखाली येतील.

**सिलिकॉन व्हॅली बँकेने मोठे नुकसान जाहीर केल्यानंतर नेत्रदीपक स्वरूपात कोसळली.**

- स्टार्टअप-केंद्रित कर्ज देणारी सिलिकॉन व्हॅली बँक फायनान्शियल ग्रुप 2008 च्या आर्थिक संकटानंतर अपयशी ठरणारी सर्वात मोठी बँक बनली, अचानक कोसळलेल्या जागतिक बाजारपेठेत, कंपनी आणि गुंतवणूकदारांचे अब्जावधी डॉलर्स अडकून पडले.

**रिझर्व्ह बँकेने IREDA ला 'इन्फ्रा फायनान्स कंपनी' दर्जा दिला.**

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने इंडियन रिन्युएबल एनर्जी डेव्हलपमेंट एजन्सी (IREDA) ला 'इन्फ्रास्ट्रक्चर फायनान्स कंपनी (IFC)' दर्जा दिला आहे, असे कंपनीच्या निवेदनात म्हटले आहे. हे पूर्वी 'गुंतवणूक आणि क्रेडिट कंपनी (ICC)' म्हणून वर्गीकृत होते.
- IFC दर्जासह, IREDA RE फायनान्सिंगमध्ये उच्च एक्सपोजर घेण्यास सक्षम असेल. IFC स्थितीमुळे कंपनीला निधी उभारणीसाठी एक व्यापक गुंतवणूकदार आधार मिळण्यास मदत होईल, परिणामी निधी उभारणीसाठी स्पर्धात्मक दर मिळतील.

**भारताचा WPI महागाईचा दर फेब्रुवारीमध्ये 3.85 टक्क्यांवर आला आहे.**

- भारताचा घाऊक किंमत निर्देशांक (WPI) आधारित महागाई फेब्रुवारीमध्ये 4 टक्क्यांपेक्षा कमी झाली आणि 3.85 टक्क्यांपर्यंत नोंदवली गेली, असे वाणिज्य आणि उद्योग मंत्रालयाने जारी केलेल्या आकडेवारीवरून दिसून आले आहे. जानेवारीमध्ये WPI महागाईचा आकडा 4.73 टक्के होता. जानेवारी 2021 पासून ही सर्वात कमी आहे जेव्हा WPI महागाई 2.51 टक्के होती.

**SBI ने तिसऱ्या AT1 बाँड विक्रीतून रु. 3717 कोटी उभारले.**

- स्टेट बँक ऑफ इंडिया (SBI) ने चालू आर्थिक वर्षात 8.25 टक्के कूपन दराने तिसऱ्या बेसल III अनुरूप अतिरिक्त टियर 1 बाँड जारी करून 3,717 कोटी रुपये उभे केले आहेत. SBI ने सांगितले की, या मुद्दाला 4,537 कोटी रुपयांच्या बोलींसह गुंतवणूकदारांकडून जबरदस्त प्रतिसाद मिळाला आणि 2,000 कोटी रुपयांच्या बेस इश्यूच्या तुलनेत सुमारे 2.27 पट ओव्हरसबस्क्राइब झाले.



**IDFC म्युच्युअल फंडाने स्वतःला बंधन म्युच्युअल फंड असे नाव दिले आहे.**

- IDFC म्युच्युअल फंडाने स्वतःला बंधन म्युच्युअल फंड असे नाव दिले आहे. नावातील बदल 13 मार्चपासून लागू होईल. फंड हाऊसच्या सर्व योजनांचे नाव 'IDFC' शब्दाच्या जागी 'बंधन' शब्दाने बदलले जाईल.

**भारतातील किरकोळ महागाई फेब्रुवारी 2023 मध्ये 6.44% वर घसरली.**

- 13 मार्च रोजी सांख्यिकी आणि कार्यक्रम अंमलबजावणी मंत्रालयाने प्रकाशित केलेल्या आकडेवारीनुसार, जानेवारी 2023 मध्ये भारतातील किरकोळ चलनवाढीचा दर 6.52 टक्क्यांवरून 6.44 टक्क्यांवर घसरला आहे. जानेवारीमध्ये सीपीआय 6.52 टक्के होता, तर डिसेंबर 2022 मध्ये 5.72 टक्के होता. नोव्हेंबरमध्ये ते 5.88 टक्के आणि ऑक्टोबर 2022 मध्ये 5.59 टक्के होते.

**18 देशांतील बँकांना रुपयामध्ये व्यापार करण्यासाठी रिजर्व्ह बँक ऑफ इंडियाची मंजूरी मिळाली.**

- रिजर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने 18 देशांतील बँकांना विशेष व्होस्ट्रो रुपी खाती (SVRA) उघडण्याची परवानगी दिली आहे, जेणेकरून पेमेंट रुपयामध्ये सेटलमेंट होईल, असे सरकारने सांगितले. राज्यसभेत बोलताना केंद्रीय अर्थ राज्यमंत्री भागवत किशनराव कराड म्हणाले की, अशा 60 मंजूरी आरबीआयने दिल्या आहेत.

**सूर्योदय स्मॉल फायनान्स बँकेने ब्लॉसम महिला बचत खाते सुरू केले.**

- सूर्योदय स्मॉल फायनान्स बँकेने मासिक व्याज क्रेडिटसह 7 टक्के वार्षिक व्याजदरासह 'ब्लॉसम महिला बचत खाते' सुरू करण्याची घोषणा केली. नवीन महिला बचत खाते बँकेच्या 571 बँकिंग आउटलेट आणि डिजिटल बँकिंग प्लॅटफॉर्मद्वारे ऑपरेट केले जाऊ शकते.

**CRISIL ने आर्थिक वर्ष 2024 मध्ये भारताची GDP वाढ 6% पर्यंत पोहोचण्याची अपेक्षा केली आहे.**

- CRISIL ने आर्थिक वर्ष 2023 साठी राष्ट्रीय सांख्यिकी कार्यालय (NSO) च्या अंदाजानुसार 7% च्या तुलनेत, आर्थिक वर्ष 2024 मध्ये भारताचे सकल देशांतर्गत उत्पादन (GDP) 6% पर्यंत पोहोचण्याची अपेक्षा केली आहे.

**भारतीय रिझर्व्ह बँकेचे गव्हर्नर, शक्तिकांत दास यांना सेंट्रल बँकिंगने वर्षातील सर्वोत्तम गव्हर्नर म्हणून निवडले आहे.**

- भारतीय रिझर्व्ह बँकेचे गव्हर्नर शक्तिकांत दास यांना सेंट्रल बँकिंग या आंतरराष्ट्रीय आर्थिक संशोधन नियतकालिकाने 2023 साठी "गव्हर्नर ऑफ द इयर" या पदवीने सन्मानित केले आहे. महत्त्वाच्या नॉन-बँकिंग कंपनीचे पतन, कोविड-19 साथीच्या आजाराच्या सुरुवातीच्या आणि दुसऱ्या लाटा आणि रशियाच्या युकेनवरील आक्रमणामुळे चलनवाढीचा दबाव यासह आव्हानात्मक काळात त्यांच्या स्थिर नेतृत्वाबद्दल प्रकाशनाने दास यांची प्रशंसा केली.

**IDFC FIRST बँक, भारतातील खाजगी क्षेत्रातील बँक, इंडियन प्रीमियर लीग (IPL) मध्ये स्पर्धा करणाऱ्या मुंबई इंडियन्स या फ्रँचायझी क्रिकेट संघाची अधिकृत बँकिंग भागीदार बनली आहे.**

- आयडीएफसी फर्स्ट बँक, भारतातील खाजगी क्षेत्रातील बँक, इंडियन प्रीमियर लीग (IPL) मध्ये स्पर्धा करणाऱ्या मुंबई इंडियन्स या फ्रँचायझी क्रिकेट संघाची अधिकृत बँकिंग भागीदार बनली आहे. अधिकृत बँकिंग भागीदार म्हणून, IDFC FIRST बँक मुंबई इंडियन्स आणि त्यांच्या खेळाडूंना बँकिंग सोल्युशन्स, क्रेडिट कार्ड्स आणि डिजिटल बँकिंग सेवांसह अनेक वित्तीय उत्पादने आणि सेवा प्रदान करेल.

**आरबीआय, सेंट्रल बँक ऑफ यूई यांनी आर्थिक उत्पादने आणि सेवांमध्ये नाविन्यपूर्णतेला प्रोत्साहन देण्यासाठी सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली.**

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने 15 मार्च रोजी सांगितले की त्यांनी वित्तीय उत्पादन आणि सेवांमध्ये नाविन्यपूर्णतेला चालना देण्यासाठी सेंट्रल बँक ऑफ युनायटेड अरब अमिरातीसोबत सामंजस्य करार (एमओयू) केला आहे. दोन्ही केंद्रीय बँका FinTech च्या विविध उदयोन्मुख क्षेत्रांवर, विशेषतः सेंट्रल बँक डिजिटल करन्सीज (CBDCs) वर सहयोग करतील आणि UAE ची मध्यवर्ती बँक आणि RBI च्या CBDCs यांच्यातील परस्पर कार्यक्षमतेचा शोध घेतिल.

**ICICI बँक भारतीय स्टार्टअप्ससाठी इकोसिस्टम बँकिंग ऑफर करते.**

- आयसीआयसीआय बँकेने जाहीर केले की, स्टार्टअप्सच्या त्यांच्या जीवनातील विविध टप्प्यांमधील सर्व बँकिंग गरजा पूर्ण करण्यासाठी ती डिजिटल आणि भौतिक उपायांचा व्यापक पुष्पगुच्छ देत आहे. 'स्टार्टअप इकोसिस्टम बँकिंग' चा एक भाग म्हणून बँकेने स्टार्टअप्ससाठी एक समर्पित टीम स्थापन केली आहे जी त्यांना शाखांच्या विस्तृत नेटवर्कद्वारे सेवा देते.

**नॅशनल कंपनी लॉ ट्रिब्युनल (NCLT) ने HDFC आणि HDFC बँक विलीनीकरणाला मान्यता दिली.**

- 17 मार्च रोजी, नॅशनल कंपनी लॉ ट्रिब्युनल (NCLT) ने HDFC Ltd आणि HDFC बँक यांच्या विलीनीकरणाला मान्यता दिली, जे कॉर्पोरेट भारताच्या इतिहासातील सर्वात मोठे विलीनीकरण मानले जाते. विलीनीकरणामुळे भारतातील सर्वात मोठ्या गृहनिर्माण वित्त कंपनीला देशातील सर्वात मोठ्या खाजगी सावकारासह एकत्रित करून एक विशाल बँकिंग संस्था निर्माण होईल.

**OECD ने वित्तीय वर्ष 2024 साठी भारताच्या वाढीचा अंदाज 5.9 टक्क्यांपर्यंत वाढवला.**

- आर्थिक सहकार्य आणि विकास संघटनेने (OECD) आर्थिक वर्ष 2024 साठी भारतासाठी 20 आधार अंकांनी वाढीचा अंदाज 5.9% पर्यंत वाढवला आहे.

**भुवनेश्वरमध्ये आरबीआयचे डेटा सेंटर आणि सायबर सुरक्षा प्रशिक्षण संस्था सुरू होणार आहे.**

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) चे गव्हर्नर शक्तिकांत दास यांनी पायाभरणी समारंभात भुवनेश्वर, ओडिशा येथे "ग्रीनफिल्ड डेटा सेंटर" आणि "एंटरप्राइझ कम्प्युटिंग आणि सायबर सुरक्षा प्रशिक्षण संस्था" ची स्थापना केली.

**कॅनरा बँकेने रशियन संयुक्त उपक्रमातील भागभांडवल SBI ला 121 कोटी रुपयांना विकले.**

- कॅनरा बँकेने जाहीर केले आहे की त्यांनी स्टेट बँक ऑफ इंडिया (SBI) सह संयुक्त उपक्रम, कमर्शियल इंडो बँक LLC (CIBL) मधील आपला हिस्सा SBI ला अंदाजे ₹121.29 कोटींना विकला आहे. CIBL, जी 2003 मध्ये स्थापन झाली होती, रशियामध्ये कार्यरत आहे आणि 60% SBI आणि 40% कॅनरा बँकेची आहे. कॅनरा बँकेच्या मते, विक्री करार 11 नोव्हेंबर 2022 रोजी अंमलात आला होता.

**आयकर विभागाने करदात्यांसाठी मोबाइल ॲप AIS लॉच केले.**

- 22 मार्च रोजी, प्राप्तिकर विभागाने "AIS for Taxpay" नावाचे मोबाइल ॲप्लिकेशन लॉच केले जे करदात्यांना त्यांची कर-संबंधित माहिती वार्षिक माहिती विवरणपत्र (AIS) किंवा करदात्याची माहिती सारांश (TIS) मध्ये पाहण्यास सक्षम करते. नवीन आर्थिक वर्ष 1 एप्रिलपासून सुरू झाल्यापासून ॲप आवश्यक आणि फायदेशीर बनले आहे, फॉर्म 26AS फक्त स्रोतावर कर वजा (TDS) आणि स्रोतावर कर संकलन (TCS) संबंधित माहिती दर्शवेल.

**रिझर्व्ह बँक भारत आणि टांझानियाला व्यापारासाठी राष्ट्रीय चलन वापरण्याची परवानगी देते.**

- भारत आणि टांझानिया यांना भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI) कडून त्यांच्या संबंधित राष्ट्रीय चलनांचा द्विपक्षीय व्यापार सेटलमेंटमध्ये वापर करण्यासाठी मान्यता मिळाली आहे. या हालचालीमुळे व्यवहार खर्च कमी होईल आणि सीमापार व्यापाराची परिणामकारकता सुधारेल, परिणामी व्यापाराचे प्रमाण अधिक असेल आणि दोन राष्ट्रांमधील आर्थिक सहकार्य वाढेल.

**मंत्रिमंडळाने केंद्र सरकारचे कर्मचारी, पेन्शनधारकांसाठी महागाई भत्ता (DA) 4% ने वाढवला आहे.**

- केंद्रीय मंत्रिमंडळाने महागाई भत्ता आणि महागाई सवलतीत 4 टक्क्यांनी वाढ करून 42 टक्क्यांपर्यंत वाढ करण्यास मंजुरी दिली, ज्यामुळे 47.58 लाख केंद्रीय सरकारी कर्मचारी आणि 69.76 लाख निवृत्तीवेतनधारकांना फायदा झाला.

**आयसीआयसीआय लोम्बार्ड 'एनीव्हेअर कॅशलेस' वैशिष्ट्य ऑफर करणारे पहिले ठरले.**

- आयसीआयसीआय लोम्बार्ड जनरल इन्शुरन्सने आरोग्य विमा पॉलिसीधारकांसाठी 'एनीव्हेअर कॅशलेस' नावाचे उद्योग-प्रथम वैशिष्ट्य सादर केले आहे, जे त्यांना कोणत्याही रुग्णालयात रोखरहित सुविधा प्राप्त करण्यास अनुमती देते, ते सध्या ICICI लोम्बार्डच्या हॉस्पिटल नेटवर्कचा भाग आहे की नाही याची पर्वा न करता. तथापि, या वैशिष्ट्यासाठी अर्ज करण्यासाठी रुग्णालयाने कॅशलेस सुविधा स्वीकारण्यास सहमती दर्शविली पाहिजे.

**फर्स्ट सिटिझन्स बँकेने सिलिकॉन व्हॅली बँक ताब्यात घेतली.**

- रॅले, नॉर्थ कॅरोलिना येथे स्थित फर्स्ट-सिटिझन्स बँक आणि ट्रस्ट कंपनीने युनायटेड स्टेट्समधील अलीकडेच अयशस्वी झालेल्या सिलिकॉन व्हॅली ब्रिज बँकेची सर्व कर्जे आणि ठेवी घेण्यासाठी फेडरल डिपॉझिट इन्शुरन्स कॉर्पोरेशन (FDIC) सोबत खरेदी आणि गृहीतक करार केला आहे. कॅलिफोर्निया डिपार्टमेंट ऑफ फायनान्शियल प्रोटेक्शन अँड इन्व्हेस्टमेंटने सिलिकॉन व्हॅली बँक बंद केल्यानंतर FDIC ने सिलिकॉन व्हॅली ब्रिज बँक, नॅशनल असोसिएशनची स्थापना केली.

**S&P ने FY24 साठी भारताचा आर्थिक वाढीचा अंदाज 6% वर अपरिवर्तित ठेवला.**

- S&P ग्लोबल रेटिंग्सने 1 एप्रिलपासून सुरू होणाऱ्या आर्थिक वर्षात भारताच्या आर्थिक वाढीचा दर 6% असा आपला पूर्वीचा अंदाज कायम ठेवला आहे, पुढील वर्षी 6.9% पर्यंत वाढेल. आशिया-पॅसिफिकसाठी आपल्या नवीनतम तिमाही आर्थिक अद्ययावत मध्ये, S&P ने अंदाज वर्तवला आहे की 2023-24 आर्थिक वर्षात चलनवाढीचा दर चालू आर्थिक वर्षाच्या 6.8% वरून 5% पर्यंत घसरेल.

**EPFO ने कर्मचाऱ्यांच्या भविष्य निर्वाह निधीवरील व्याजदर 2022-23 साठी 8.15% पर्यंत वाढवला.**

- कर्मचारी भविष्य निर्वाह निधी संघटना (EPFO) ने आर्थिक वर्ष 2022-23 साठी कर्मचाऱ्यांच्या भविष्य निर्वाह निधी (EPF) ठेवीवरील व्याजदरात वाढ केली आहे. आपल्या बैठकीत, सेवानिवृत्ती निधी संस्थेने 8.15 टक्के व्याजदर निश्चित केला आहे. तथापि, हा दर अर्थ मंत्रालयाच्या मंजुरीच्या अधीन आहे, जे EPFO द्वारे प्रदान केलेल्या व्याजदराला मान्यता देते. मागील वर्षासाठी ईपीएफ ठेवीसाठी व्याजदर 8.10 टक्के होता.

**SJVN ला आंतरराष्ट्रीय सहकार्यासाठी जपान बँकेकडून 915 कोटी रुपयांचा ग्रीन' वित्तपुरवठा मिळवला आहे.**

- SJVN लिमिटेड या सरकारी मालकीच्या कंपनीने मध्य प्रदेशातील 90 मेगावॉटच्या ओंकारेश्वर तरंगत्या सौर प्रकल्पाला आणि गुजरातमधील 100 मेगावॉटच्या राघनेस्डा सौर प्रकल्पाला पाठिंबा देण्यासाठी जपान बँक फॉर इंटरनॅशनल कोऑपरेशन (JBIC) कडून 'ग्रीन' वित्तपुरवठा करून 915 कोटी रुपये मिळवले आहेत.

**IDFC फर्स्ट बँक ऑफलाइन किरकोळ देयके प्रदर्शित करण्यासाठी क्रांचफिशची भागीदारी करते.**

- आयडीएफसी फर्स्ट बँकेने ऑफलाइन किरकोळ देयके प्रदर्शित करण्यासाठी एक पायलट प्रोजेक्ट सुरू करण्यासाठी स्वीडिश कंपनी क्रांचफिशसोबत सहयोग जाहीर केला आहे. भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI) च्या पायलट प्रोजेक्टमध्ये सहभागी होणार आहे. नेटवर्क कनेक्टिव्हिटी नसलेल्या भागातही ग्राहक आणि व्यापाऱ्यांना डिजिटल पेमेंट सेवा प्रदान करणे हा प्रकल्पाचा उद्देश आहे.

**आसामच्या पूर व्यवस्थापन प्रकल्पासाठी जागतिक बँकेने \$108 दशलक्ष कर्ज मंजूर केले.**

- जागतिक बँकेने आसामची आपत्ती पूर्वतयारी सुधारण्यासाठी आणि पुराचा अंदाज वाढवण्यासाठी त्याच्या प्रयत्नांना मदत करण्यासाठी \$108 दशलक्ष (सुमारे 889 कोटी रुपये) कर्ज देण्यास होकार दिला आहे. बहुपक्षीय बँकेने असे म्हटले आहे की या प्रकल्पाचा सुमारे सहा दशलक्ष लोकांना फायदा होईल, जो राज्यासाठी \$500 दशलक्ष किमतीच्या मोठ्या गुंतवणूक कार्यक्रमाचा भाग आहे.

**NPCI ने UPI पेमेंटसाठी PPI शुल्काची शिफारस केली**

- नॅशनल पेमेंट कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया (NPCI) ने जारी केलेल्या परिपत्रकानुसार, 1 एप्रिलपासून, प्रीपेड पेमेंट इन्स्ट्रुमेंट्स (PPI) वापरून युनिफाइड पेमेंट्स इंटरफेस (UPI) द्वारे व्यवहार करणाऱ्या व्यापाऱ्यांवर शुल्क आकारले जाईल. नॅशनल पेमेंट्स कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया (NPCI) ने एक परिपत्रक जारी केले आहे की प्रीपेड पेमेंट इन्स्ट्रुमेंट्स (PPI) वापरून युनिफाइड पेमेंट्स इंटरफेस (UPI) वर व्यवहार करणाऱ्या व्यापाऱ्यांना रु.2000 पेक्षा जास्त रकमेच्या व्यवहाराच्या रकमेवर 1.1% इंटरचेंज शुल्क आकारले जाईल.

**अॅक्सिस बँकेने डिजिटल पेमेंटसाठी 'पिन ऑन मोबाइल' तंत्रज्ञानावर आधारित 'मायक्रोपे' लाँच केले.**

- अॅक्सिस बँकेने, भारतातील खाजगी क्षेत्रातील सर्वोच्च बँकांपैकी एक, Razorpay आणि MyPinpad द्वारे Ezetap या तांत्रिक भागीदारांच्या सहकार्याने "MicroPay" नावाचे ग्राउंडब्रेकिंग पेमेंट सोल्यूशन सादर केले आहे. MicroPay हे "मोबाइल वरील पिन" समाधान आहे जे व्यापाऱ्यांच्या स्मार्टफोनला पॉइंट-ऑफ-सेल (POS) टर्मिनलमध्ये रूपांतरित करते, डिजिटल पेमेंट सुलभ करते आणि ग्राहकांना एक-एक प्रकारचा अनुभव प्रदान करते.

**रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाच्या केंद्रीय मंडळाची 601 वी बैठक पार पडली.**

- गव्हर्नर शक्तीकांत दास यांच्या अध्यक्षतेखाली रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) च्या केंद्रीय मंडळाने, सध्याच्या जागतिक आणि देशांतर्गत आर्थिक परिस्थितीचे, सोबतच्या अडचणींसह मूल्यांकन करण्यासाठी हैदराबाद येथे 601 वी बैठक आयोजित केली. आरबीआयने जारी केलेल्या निवेदनानुसार, त्यांच्या बैठकीदरम्यान, बोडाने सध्याच्या जागतिक भू-राजकीय घटनांचा प्रभाव लक्षात घेऊन जागतिक आणि देशांतर्गत आर्थिक परिस्थितीचे तसेच संबंधित अडथळांचे मूल्यांकन केले. याव्यतिरिक्त, मंडळाने चालू 2022-23 लेखा वर्षात आरबीआयच्या उपक्रमांवर चर्चा केली आणि आगामी 2023-24 लेखा वर्षासाठी अर्थसंकल्प मंजूर केला.

## भारताची एकूण निर्यात 750 अब्ज अमेरिकन डॉलर्सचा आतापर्यंतचा उच्चांक गाठला आहे.

- ASSOCHAM च्या वार्षिक सत्र 2023 दरम्यान, श्री पीयूष गोयल, जे केंद्रीय वाणिज्य आणि उद्योग, ग्राहक व्यवहार, अन्न आणि सार्वजनिक वितरण आणि वस्त्रोद्योग मंत्री म्हणून काम करतात, त्यांनी घोषित केले की भारतातील व्यापारी आणि सेवा निर्यात 760 अब्ज डॉलर्सच्या पुढे जाण्याची अपेक्षा आहे. सध्याचे आर्थिक वर्ष, जे 31 मार्च 2023 रोजी संपेल. जागतिक आर्थिक मंदी, वाढती महागाई आणि उच्च व्याजदर असूनही, श्री गोयल यांनी भारताच्या यशस्वी कामगिरीवर प्रकाश टाकला. 2020-21 मध्ये निर्यात US\$ 500 बिलियन वरून 2021-22 मध्ये US\$ 676 बिलियन झाली आहे.

## सरकारने Google Pay आणि इतर पेमेंट ॲप्ससाठी अधिभार लावला.

- 1 एप्रिलपासून, नॅशनल पेमेंट्स कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया (NPCI) ने व्यापारी UPI व्यवहारांमध्ये वापरल्या जाणाऱ्या प्रीपेड पेमेंट साधनांसाठी 1.1 टक्के पर्यंत इंटरचेंज फी लागू केली आहे. शुल्क, 0.5 टक्क्यांपर्यंत आणि व्यापारी श्रेणी कोडवर आधारित, ऑनलाइन व्यापारी, मोठे व्यापारी आणि लहान ऑफलाइन व्यापाऱ्यांना केलेल्या UPI पेमेंटसाठी ₹2,000 पेक्षा जास्त शुल्क आकारले जाईल. 'पेमेंट अँड सेटलमेंट सिस्टम्स अँक्ट, 2007' अंतर्गत, रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) आणि इंडियन बँक्स असोसिएशन (IBA) यांनी संयुक्तपणे नॅशनल पेमेंट्स कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया (NPCI) ची स्थापना किरकोळ पेमेंट ऑपरेट करण्यासाठी जबाबदार संस्था म्हणून केली आहे. भारतातील सेटलमेंट सिस्टम ही ना-नफा कंपनी 2013 मध्ये सुधारित कंपनी कायदा 1956 च्या कलम 25 च्या नियमांनुसार चालते.

## फायबर ब्रॉडबँड आणि रिलायन्स जिओचे वर्चस्व यामुळे भारताचे फिक्सड ब्रॉडबँड मार्केट 6.4% CAGR ने वाढेल.

- GlobalData च्या अलीकडील अहवालात असे सुचवण्यात आले आहे की भारताचा स्थिर संचार सेवा महसूल 6.4% च्या चक्रवाढ वार्षिक वाढीचा दर (CAGR) अनुभवण्यासाठी सेट आहे, 2022 मध्ये \$10.2 अब्ज वरून 2027 मध्ये \$13.9 अब्ज पर्यंत वाढेल. वाढ प्रामुख्याने निश्चित ब्रॉडबँड विभागाद्वारे चालविली जाईल, ज्यामुळे ब्रॉडबँड सबस्क्रिप्शनमध्ये, विशेषतः फायबर ब्रॉडबँडमध्ये ठोस वाढ होण्याचा अंदाज आहे.



## समित आणि कॉन्फरन्स बातम्या

### पंतप्रधान मोदी नवी दिल्लीत 3 दिवसीय रायसीना संवादाचे उद्घाटन करणार आहेत.

- वार्षिक रायसीना डायलॉगची आठवी आवृत्ती, जिओपॉलिटिक्स आणि जिओस्टेटर्जी या विषयावरील प्रमुख परिषद, नवी दिल्लीत सुरू होत आहे. वार्षिक रायसीना संवादाचे उद्घाटन पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या हस्ते होणार आहे. परराष्ट्र मंत्रालय ऑब्झर्व्हर रिसर्च फाउंडेशनच्या सहकार्याने 2 मार्च ते 4 मार्च 2023 या कालावधीत या कार्यक्रमाचे आयोजन करत आहे. इटालियन पंतप्रधान जोर्जिया मेलोनी या उद्घाटन सत्रात प्रमुख पाहुणे आणि प्रमुख वक्ते असतील.

### सर्बानंद सोनोवाल यांनी पारंपारिक औषधांवरील जागतिक परिषद आणि एक्सपोचे उद्घाटन केले.

- केंद्रीय आयुष आणि बंदरे, जहाज आणि जलमार्ग मंत्री, सर्बानंद सोनोवाल यांनी गुवाहाटी येथे शांघाय कोऑपरेशन ऑर्गनायझेशन (SCO) अंतर्गत पारंपारिक औषधांवरील पहिल्या B2B ग्लोबल कॉन्फरन्स आणि एक्सपोचे उद्घाटन केले.
- केंद्रीय आयुष आणि महिला आणि बाल विकास राज्यमंत्री, डॉ. महेंद्रभाई मुंजपारा यांनी माहिती दिली की, भारत आयुर्वेद, योग, युनानी, सिद्ध, सोवा-रिग्पा आणि होमिओपॅथी (आयुष) च्या शिक्षण आणि पद्धतींच्या गुणवत्तेची हमी देण्यावर खूप भर देतो.

### राष्ट्रपती मुर्मू यांनी 7 व्या आंतरराष्ट्रीय धर्म धम्म परिषदेचे उद्घाटन केले.

- राष्ट्रपती द्रौपदी मुर्मू यांनी भोपाळ, मध्य प्रदेश येथे 7 व्या आंतरराष्ट्रीय धर्म धम्म परिषदेचे उद्घाटन केले. तीन दिवसीय परिषदेत 15 हून अधिक देश सहभागी होणार आहेत.
- परिषदेच्या 7 व्या आवृत्तीची "Eastern Humanism for the New Era" ही थीम आहे आणि सांची युनिव्हर्सिटी ऑफ बुद्धिस्ट-इंडिक स्टडीजच्या सहकार्याने नियोजित करण्यात आली आहे, ज्याचे कुलगुरू डॉ नीरजा गुप्ता देखील अध्यक्ष मुर्मू यांच्यासोबत सामील झाल्या आहेत.

### 5 वी आसियान-इंडिया बिझनेस समिट 6 मार्च 2023 रोजी कालालंपूर येथे झाली.

- 5 वी आसियान-इंडिया बिझनेस समिट 6 मार्च 2023 रोजी कालालंपूर येथे झाली. आसियान आणि भारतातील वक्ते आणि सहभागींनी आसियान-भारत सहकार्याच्या माध्यमातून व्यावसायिक संबंध, कनेक्टिव्हिटी आणि पुरवठा साखळीतील लवचिकता कशी वाढवता येईल यावर चर्चा करण्यासाठी बोलावले. इलेक्ट्रॉनिक्स आणि माहिती तंत्रज्ञान राज्यमंत्री 5 व्या ASEAN-भारत व्यापार शिखर परिषदेला संबोधित केले.

### साउथ-साउथ सहकार्यावर मंत्रीस्तरीय बैठक आयोजित करण्यात आली आहे.

- LDC5 दरम्यान दक्षिण-दक्षिण सहकार्यावर मंत्रीस्तरीय बैठक आयोजित केली गेली आहे ज्याचा उद्देश जागतिक दक्षिण आणि पारंपारिक विकास भागीदारांच्या बहु-भागधारकांच्या सहभागाद्वारे DPoA च्या वितरणाच्या समर्थनार्थ ठोस, नाविन्यपूर्ण आणि कृती करण्यायोग्य उपाय शोधणे आहे.
- OHRLLS, कतार राज्य (यजमान देश) आणि मलावी (एलडीसीचे अध्यक्ष) यांनी दक्षिण-दक्षिण सहकार्यासाठी संयुक्त राष्ट्र कार्यालयाच्या सहकार्याने ही बैठक आयोजित केली आहे.

**23 वी कॉमनवेल्थ लॉ कॉन्फरन्स गोव्यात सुरु आहे.**

- 23 व्या राष्ट्रकुल कायदा परिषदेचे उद्घाटन गोव्याचे राज्यपाल पीएस श्रीधरन पिल्लई यांच्या हस्ते झाले. 5 ते 9 मार्च 2023 या कालावधीत आयोजित करण्यात आलेल्या या पाच दिवसीय परिषदेला केंद्रीय कायदा व न्याय मंत्री किरेन रिजिजू आणि गोव्याचे मुख्यमंत्री डॉ. प्रमोद सावंत हे देखील उपस्थित होते. या परिषदेत 52 देशांतील 500 प्रतिनिधी उपस्थित आहेत.

**योग महोत्सव 2023 हा 9व्या आंतरराष्ट्रीय योग दिनाच्या 100 दिवसांच्या काउंटडाऊनची सुरुवात आहे.**

- योग महोत्सव 2023 चा उत्सव आंतरराष्ट्रीय योग दिन 2023 च्या 100 दिवसांच्या काउंटडाऊनची अधिकृत सुरुवात आहे आणि योगाची क्षितिजे रुंद करण्यासाठी योग केंद्रीत उपक्रमांमध्ये सहभागी होण्यासाठी जनसामान्यांना संवेदनशील आणि प्रेरित करण्यासाठी आहे.

**भारताच्या G20 अध्यक्षतेखालील Startup20 Engagement Group (B20) ची दुसरी बैठक 18-19 मार्च रोजी गंगटोक, सिक्कीम येथे होणार आहे.**

- भारताच्या G20 अध्यक्षतेखाली गंगटोक, सिक्कीम येथे आयोजित करण्यात आलेल्या B20 परिषदेत पर्यटन, आदरातिथ्य, औषधनिर्माण आणि सेंद्रिय शेतीमधील व्यावसायिक संधी शोधण्यावर लक्ष केंद्रित करण्यात आले. या क्षेत्रातील सिक्कीमची क्षमता प्रदर्शित करण्यासाठी या कार्यक्रमात 22 देशांचे शिष्टमंडळ आणि 100 हून अधिक भारतीय शिष्टमंडळ एकत्र आले.

**पीएम मोदींनी ग्लोबल मिलेट्स कॉन्फरन्सचे उद्घाटन केले.**

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी 18 मार्च 2023 रोजी नवी दिल्ली येथे ग्लोबल मिलेट्स (श्री अण्णा) परिषदेचे उद्घाटन केले. ते याप्रसंगी उपस्थितांना संबोधित देखील करतील. या परिषदेला विविध देशांचे कृषी मंत्री, आंतरराष्ट्रीय शास्त्रज्ञ, पोषणतज्ञ, आरोग्य तज्ज्ञ, स्टार्टअप नेते आणि इतर भागधारक उपस्थित राहणार आहेत.

**हरिद्वार येथे 'पशुवैद्यकीय आणि आयुर्वेद' या विषयावर आंतरराष्ट्रीय आयुर्वेद संमेलनाचे उद्घाटन झाले.**

- हरिद्वार येथील आयुर्वेदिक विद्यापीठाच्या ऋषीकुल कॅम्पसने नुकतेच "पशुवैद्यकीय आणि आयुर्वेद" या विषयावर आंतरराष्ट्रीय आयुर्वेद कॉन्क्लेव्हचे आयोजन केले होते. 17 मार्च रोजी सुरु झालेल्या या कार्यक्रमाचे उद्घाटन केंद्रीय पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय आणि मत्स्यव्यवसाय राज्यमंत्री संजीव बालियान यांच्या हस्ते करण्यात आले.

**राष्ट्रीय युवा परिषद 2023 (NYC 2023) भारताच्या G20 अध्यक्षतेखाली आयोजित करण्यात आली आहे.**

- नॅशनल यूथ कॉन्क्लेव्ह 2023 हा भारतातील आगामी कार्यक्रम आहे ज्याचा उद्देश देशातील तरुण आणि सरकारी नेतृत्व यांना एकत्र आणणे आहे. हा कार्यक्रम भारताच्या G20 अध्यक्षतेखाली आणि Urban20 आणि Youth20 प्रतिबद्धता गटांच्या संयोगाने आयोजित केला जात आहे. युवक आणि सरकारी नेत्यांमध्ये परस्पर शिक्षणाची संधी उपलब्ध करून देणे हा कॉन्क्लेव्हचा उद्देश आहे.

**वाराणसी येथे पंतप्रधान मोदींनी 'वन वर्ल्ड टीबी समिट' ला संबोधित केले**

- जागतिक क्षयरोग दिनानिमित्त आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्रालयाने (MoHFW) आयोजित केलेल्या वन वर्ल्ड टीबी समिट दरम्यान, पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी टीबी विरुद्धच्या जागतिक लढाईत भारताच्या शक्तिशाली औषध उद्योगाचा महत्त्वपूर्ण फायदा म्हणून प्रकाश टाकला. भारताने 2025 पर्यंत क्षयरोगाचे उच्चाटन करण्याचे उद्दिष्ट ठेवले आहे, असेही त्यांनी नमूद केले.

**भारत SCO-राष्ट्रीय सुरक्षा सल्लागारांच्या बैठकीचे आयोजन करेल. पाकिस्तान, चीन व्हर्च्युअली सामील होण्याची शक्यता आहे**

- शांघाय कोऑपरेशन ऑर्गनायझेशन (SCO) च्या राष्ट्रीय सुरक्षा सल्लागारांची नवी दिल्ली येथे बैठक होणार आहे, ज्यामध्ये चीन आणि पाकिस्तान व्हिडिओ कॉन्फरन्सिंगद्वारे उपस्थित राहतील अशी अपेक्षा आहे. अजित डोवाल, भारताचे राष्ट्रीय सुरक्षा सल्लागार, सुरुवातीचे भाष्य देतील, त्यानंतर SCO राष्ट्रीय सुरक्षा सल्लागार आणि उच्च अधिकारी यांच्यात चर्चा होईल. आठ देशांच्या SCO चे सध्याचे अध्यक्ष या नात्याने, भारत मुख्य न्यायाधीशांची परिषद आणि ऊर्जा मंत्र्यांची बैठक यासह अनेक कार्यक्रमांचे आयोजन करत आहे.

**भारत सरकारने रेबीज प्रतिबंध आणि नियंत्रणासाठी राष्ट्रीय रेबीज नियंत्रण कार्यक्रम (NRCP) सुरु केला**

- NRCP च्या उद्दिष्टांमध्ये मोफत राष्ट्रीय औषध उपक्रमांद्वारे रेबीज लस आणि इम्युनोग्लोब्युलिन प्रदान करणे, योग्य पशु चाव्याद्वारे व्यवस्थापन, रेबीज प्रतिबंध आणि नियंत्रण, पाळत ठेवणे, आणि परस्पर समन्वय, प्राण्यांच्या चाव्याद्वारे पाळत ठेवणे आणि रेबीज मृत्यूची नोंद करणे याविषयी प्रशिक्षण घेणे समाविष्ट आहे. रेबीज प्रतिबंधाबद्दल जागरूकता वाढवणे, रेबीज हा एक विषाणूजन्य संसर्ग आहे जो लसीकरणद्वारे टाळता येऊ शकतो आणि कुत्रा, मांजर आणि माकड यांसारख्या संक्रमित प्राण्यांच्या लाळेतून पसरतो. दरवर्षी 28 सप्टेंबर रोजी जागतिक रेबीज दिन हा रेबीज विषाणू रोगाचा प्रभाव आणि त्यापासून बचाव करण्याच्या पद्धतींबद्दल जागरूकता वाढवण्यासाठी पाळला जातो.
- 2022 या वर्षासाठी या दिवसाची थीम Rabies: One Health, Zero Deaths आहे.

**कराराच्या बातम्या****गोदरेज आणि बॉयस, रेनमाक्च यांनी भारतीय रेल्वेसाठी 'मेक-इन-इंडिया' मूल्य साखळी विकसित करण्यासाठी सामंजस्य करार केला.**

- गोदरेज समुहाची प्रमुख कंपनी, गोदरेज आणि बॉयस, ने घोषणा केली की त्यांचा व्यवसाय गोदरेज टूलिंगने रेनमाक्च सोबत भागीदारी केली आहे, ज्याने रेल्वे आणि मेट्रो रेल्वेसाठी मशिनरी आणि प्लांट (M&P) प्रकल्पांमध्ये सहयोग केला आहे, जे 'मेड इन इंडिया'ची जागतिक दर्जाची उपकरणे ऑफर करते.

**भारत आणि ऑस्ट्रेलिया यांनी पात्रता ओळखण्यासाठी एक फ्रेमवर्क यंत्रणेवर स्वाक्षरी केली.**

- भारत आणि ऑस्ट्रेलियाने पात्रतेच्या परस्पर ओळखीसाठी फ्रेमवर्क यंत्रणेवर स्वाक्षरी केली ज्यामुळे दोन्ही देशांमधील विद्यार्थी आणि व्यावसायिकांची गतिशीलता सुलभ करण्यात मदत होईल. दोन्ही देश पदवी ओळखतील, अभियांत्रिकी, वैद्यक आणि कायदा पास-आऊटची व्यावसायिक नोंदणी या चौकटीच्या कक्षबाहेर राहतील. केंद्रीय शिक्षण मंत्री धर्मेंद्र प्रधान आणि त्यांचे ऑस्ट्रेलियन समकक्ष जेसन क्लेअर यांच्यात येथे द्विपक्षीय बैठकीनंतर या करारावर स्वाक्षरी करण्यात आली.

**स्वच्छ इंधन मिळविण्यासाठी टाटा स्टील मायनिंगने GAIL सोबत सामंजस्य करार केला.**

- आपल्या कामकाजात कार्बन फूटप्रिंट कमी करण्यासाठी, टाटा स्टील मायनिंग लिमिटेडने ओडिशाच्या कटक जिल्ह्यातील अठगढ येथील फेरो मिश्रधातू प्रकल्पाला नैसर्गिक वायूचा पुरवठा करण्यासाठी GAIL (इंडिया) लिमिटेडसोबत सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली आहे. सामंजस्य करारानुसार, गेल गुजरात ते अठगढपर्यंत पाइपलाइनद्वारे मान्य प्रमाणात नैसर्गिक वायूचा पुरवठा करेल.

**NADA आणि NCERT यांनी शालेय मुले आणि शिक्षकांमध्ये मूल्य-आधारित क्रीडा शिक्षण मजबूत करण्यासाठी सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली.**

- नॅशनल अँटी डोपिंग एजन्सी (NADA) युवा व्यवहार आणि क्रीडा मंत्रालयाच्या अंतर्गत; आणि नॅशनल कौन्सिल ऑफ एज्युकेशनल रिसर्च अँड ट्रेनिंग (NCERT) ने शालेय मुले आणि शिक्षकांमध्ये मूल्य-आधारित क्रीडा शिक्षण मजबूत करण्यासाठी सामंजस्य करार केला.
- या सामंजस्य कराराद्वारे हाती घेण्यात येणाऱ्या प्रमुख उपक्रमांमध्ये क्रीडा मूल्ये आणि नैतिकतेवर सुलभ स्वरूपात ई-सामग्री विकसित करणे समाविष्ट आहे. सामंजस्य करारांतर्गत प्रत्येक वर्गात युनेस्को मूल्य-आधारित क्रीडा शिक्षण टूलकिटचा प्रचारही केला जाईल.

**सार्वजनिक आरोग्य सेवा पायाभूत सुविधांसाठी जागतिक बँकेने भारताला \$1 अब्ज देण्याचे वचन दिले आहे.**

- केंद्र आणि जागतिक बँकेने देशाच्या आरोग्य क्षेत्राच्या विकासाला पाठिंबा देण्यासाठी आणि वाढविण्यासाठी प्रत्येकी \$500 दशलक्ष डॉलर्सच्या दोन पूरक कर्जांवर स्वाक्षरी केली आहे. \$1 बिलियनच्या या एकत्रित वित्तपुरवठ्याद्वारे, जागतिक बँक ऑक्टोबर 2021 मध्ये सुरू करण्यात आलेल्या भारताच्या प्रमुख प्रधानमंत्री-आयुष्मान भारत आरोग्य पायाभूत सुविधा अभियानाला (PM-ABHIM) समर्थन देईल.

**राष्ट्रीय सीमांच्या बाहेर असलेल्या जगातील महासागरांचे संरक्षण करण्यासाठी संयुक्त राष्ट्रांनी 'हाय सीज ट्रीटी' वर स्वाक्षरी केली.**

- संयुक्त राष्ट्रांनी (यूएन) जगातील महासागरांचे संरक्षण करण्यासाठी पहिल्या 'हाय सीज ट्रीटी' स्वाक्षरी केली जी राष्ट्रीय सीमांच्या बाहेर आहेत आणि जगातील महासागरांपैकी जवळजवळ दोन तृतीयांश आहेत.
- या करारामुळे सागरी जीवांचे संरक्षण व्यवस्थापित करण्यासाठी आणि उंच समुद्रात सागरी संरक्षित क्षेत्रे स्थापन करण्यासाठी एक नवीन संस्था तयार केली जाईल. याला 'पॅरिस करार फॉर द ओशन' असेही संबोधले जाते.

**क्लाउंटसाठी क्वांटम कॉम्प्युटिंग आणण्यासाठी एचसीएल टेक्नॉलॉजीज मायक्रोसॉफ्टला भागीदार करते.**

- घरगुती माहिती तंत्रज्ञान (IT) सेवा फर्म, HCL Technologies ने Azure Quantum, Microsoft च्या क्वांटम क्लाउड संगणन सेवा सह भागीदारीची घोषणा केली. या भागीदारीद्वारे, एचसीएलटेक तंत्रज्ञान स्टॅक म्हणून मायक्रोसॉफ्टच्या प्लॅटफॉर्मचा वापर करून व्यवसायांना क्लाउड-आधारित क्वांटम संगणन सेवा प्रदान करेल.

**भारत आणि अमेरिका सेमीकंडक्टरच्या सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली.**

- युनायटेड स्टेट्स आणि भारत अर्धसंवाहकांच्या सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी करतील कारण दोन्ही देश गुंतवणुकीच्या समन्वयावर चर्चा करतील आणि खाजगी गुंतवणुकीला चालना देण्यासाठी धोरणांबद्दल संवाद सुरू ठेवतील, असे यूएस वाणिज्य सचिव जीना रायमोंडो यांनी सांगितले. क्रिटिकल अँड इमर्जिंग टेक्नॉलॉजी (iCET) वरील उपक्रमाच्या उद्घाटनाच्या वेळी हा संवाद जवळ आला.

**ऑस्ट्रेलिया आणि भारत या दोन्ही देशांनी आर्थिक, संरक्षण संबंध मजबूत करण्यावर सहमती दर्शवली आहे.**

- ऑस्ट्रेलिया आणि भारताने व्यापक आर्थिक भागीदारीला गती देण्यावर आणि त्यांच्या संरक्षण संबंधांना चालना देण्याचे मान्य केले आहे, असे ऑस्ट्रेलियाचे पंतप्रधान अँथनी अल्बानीज यांनी नवी दिल्लीत सांगितले. गेल्या वर्षी दोन्ही देशांनी आर्थिक सहकार्य आणि व्यापार करार (ECTA) नावाच्या मुक्त व्यापार करारावर स्वाक्षरी केली, जो एका दशकात भारताने विकसित देशासोबत केलेला पहिला करार होता.

**पंजाब नॅशनल बँक आणि सेंट्रल वेअरहाउसिंग कॉर्पोरेशनने e-NWR अंतर्गत वित्तपुरवठा सुलभ करण्यासाठी सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली आहे.**

- पंजाब नॅशनल बँक, देशाची सार्वजनिक क्षेत्रातील बँक आणि सेंट्रल वेअरहाउसिंग कॉर्पोरेशन यांनी e-NWR (इलेक्ट्रॉनिक निगोशिएबल वेअरहाउसिंग पावती) अंतर्गत वित्तपुरवठा सुलभ करण्यासाठी सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली आहे. कृषी हे देशाच्या अर्थव्यवस्थेतील एक महत्त्वाचे क्षेत्र आहे आणि या विभागाला चालना देणाऱ्या शेतकऱ्यांचे उत्पन्न वाढवण्यावर सरकार भर देत आहे. शेतीचे उत्पन्न वाढवण्यातील एक मुख्य अडचण म्हणजे शेतकऱ्यांची त्रासदायक विक्री. यावर अंकुश ठेवण्याच्या उद्देशाने बँकेने हा नवीन सामंजस्य करार केला आहे.

**ILO-UNICEF अहवालानुसार 31 भारतीय राज्यांनी 'पीएम केअर फॉर चिल्ड्रेन' योजना लागू केली आहे.**

- मुलांसाठी सामाजिक संरक्षणावरील ILO-UNICEF च्या अहवालात म्हटले आहे की 31 भारतीय राज्यांनी 10,793 पूर्ण अनाथ (आई-वडील दोन्ही गमावलेली मुले) आणि 151,322 अर्ध-अनाथ (ज्या मुलं) साधूच्या आजारादरम्यान राष्ट्रीय 'पीएम केअर फॉर चिल्ड्रेन' योजना लागू केली आहे.

**इलेक्टोरल डेमोक्रेसी इंडेक्स 2023 मध्ये भारत 108 व्या स्थानावर आहे.**

- भारत आता निवडणूक लोकशाहीसाठी जागतिक स्तरावर 108 व्या स्थानावर आहे, टांझानिया, बोलिव्हिया, मेक्सिको, सिंगापूर आणि अगदी नायजेरिया सारख्या राष्ट्रांच्या मागे आहे, जे V-Dem संस्थेने 2023 च्या निवडणूक लोकशाही अहवालात 91 व्या स्थानावर आहे. हे रँकिंग अनेकांना धक्कादायक ठरेल, पण ते टांझानिया, बोलिव्हिया, मेक्सिको, सिंगापूर आणि अगदी भारतासारख्या राष्ट्रांपेक्षाही खूप खाली आहे.

**इस्रोने गोळा केलेल्या सॅटेलाइट डेटानुसार उत्तराखंडमधील रुद्रप्रयाग आणि टिहरी या दोन जिल्ह्यांना भूस्खलनाचा सर्वाधिक धोका आहे.**

- उत्तराखंडमधील रुद्रप्रयाग आणि टिहरी हे दोन जिल्हे भूस्खलनाचा सर्वाधिक धोका पत्करत आहेत, गेल्या दोन दशकांतील उपग्रह डेटानुसार. भारतीय अंतराळ संशोधन संस्था (ISRO) द्वारे गोळा केलेल्या डेटावरून असे दिसून आले आहे की रुद्रप्रयाग आणि टिहरी गढवाल यांना भूस्खलनाचा सर्वाधिक धोका आहे, गेल्या 20 वर्षांत भूस्खलनाच्या सर्वाधिक घटना घडल्या आहेत.



**भारत आणि जागतिक बँकेने 4 राज्यांमध्ये हरित राष्ट्रीय महामार्ग कॉरिडॉर प्रकल्पाच्या बांधकामासाठी कर्ज करारावर स्वाक्षरी केली.**

- भारत सरकार आणि जागतिक बँकेने ग्रीन नॅशनल हायवे कॉरिडॉर प्रकल्पासाठी \$1,288.24 दशलक्ष (₹. 7,662.47 कोटी) च्या एकूण प्रकल्प खर्चाविरुद्ध \$500 दशलक्ष कर्ज सहाय्यासह करारावर स्वाक्षरी केली आहे. हिमाचल प्रदेश, राजस्थान, उत्तर प्रदेश आणि आंध्र प्रदेश या राज्यांमध्ये एकूण 781 किमी लांबीचे बांधकाम केले जाईल.

**सरकारने 27 पोलाद कंपन्यांसोबत सामंजस्य करार केला.**

- पोलाद मंत्रालयाने प्रॉडक्शन लिंकड इन्सेंटिव्ह (PLI) योजनेअंतर्गत विशेष स्टील उत्पादनासाठी 27 कंपन्यांसोबत 57 सामंजस्य करारांवर स्वाक्षरी केली आहे. सरकारने यासाठी पोलाद क्षेत्राला चालना देण्यासाठी 6322 कोटी रुपये आणि सुमारे ₹. 30,000 कोटी देईल. त्यामुळे पुढील पाच वर्षांत अंदाजे 25 दशलक्ष टन विशेष स्टीलची अतिरिक्त क्षमता निर्माण होईल. या हालचालीमुळे भारताला 2030-31 पर्यंत जगातील तिसरी-सर्वात मोठी अर्थव्यवस्था बनण्याचे उद्दिष्ट साध्य करण्यात मदत करताना असंख्य प्रत्यक्ष आणि अप्रत्यक्ष रोजगाराच्या संधी निर्माण होण्याची अपेक्षा आहे.

**L&T ने इलेक्ट्रोलायझर उत्पादनासाठी फ्रान्सस्थित मॅकफीसोबत करार केला.**

- Larsen & Toubro (L&T), एक भारतीय बहुराष्ट्रीय कंपनी जी EPC प्रकल्प, हाय-टेक उत्पादन आणि सेवांमध्ये माहिर आहे, मॅकफी एनर्जी या अग्रगण्य इलेक्ट्रोलायझर तंत्रज्ञान आणि फ्रान्समधील उत्पादन कंपनीसोबत बंधनकारक करार केला आहे. हा करार उदयोन्मुख हरित हायड्रोजन बाजारपेठेत संधी शोधण्यासाठी दोन कंपन्यांमध्ये दीर्घकालीन भागीदारी स्थापित करतो. विशेषतः, एल अँड टी आणि मॅकफी एनर्जी इलेक्ट्रोलायझर उत्पादनासाठी सहयोग करतील, जे ग्रीन हायड्रोजनच्या उत्पादनासाठी एक प्रमुख तंत्रज्ञान आहे

### व्यवसाय बातम्या

**अशोक लेलँडने तामिळनाडूमधील होसूर प्लांटमध्ये 100 टक्के महिला कर्मचाऱ्यांसह "सर्व महिला उत्पादन लाइन" सुरू केली आहे.**

- भारतीय व्यावसायिक वाहन उत्पादक, अशोक लेलँडने तामिळनाडूमधील होसूर प्लांटमध्ये 100 टक्के महिला कर्मचाऱ्यांसह "सर्व महिला उत्पादन लाइन" सुरू केली आहे. अशोक लेलँडने मुख्य उत्पादन कौशल्यांमध्ये महिलांना प्रशिक्षण आणि उन्नत करण्यासाठी लक्षणीय गुंतवणूक केली आहे. नवीन इंजिन लाइनच्या संपूर्ण उत्पादनासाठी ते जबाबदार असतील, कारण फर्म अधिक वैविध्यपूर्ण कार्यबल तयार करण्याचा प्रयत्न करीत आहे, कंपनीने दावा केला आहे.

**सीजेनचे अधिग्रहण करण्यासाठी Pfizer \$43 अब्ज खर्च करेल.**

- फायझर सुमारे \$43 अब्ज खर्च करत आहे सीजेन विकत घेण्यासाठी नवीन कर्करोग उपचारांपर्यंत पोहोचण्यासाठी जे ट्यूमर पेशींना लक्ष्य करतात आणि आसपासच्या निरोगी ऊतकांना वाचवतात. फार्मास्युटिकल कंपनीने सांगितले की ते सीजेन इंकच्या प्रत्येक शेअरसाठी \$229 रोख देतील. Pfizer नंतर बायोटेक ड्रग डेव्हलपरला "नवीन शोध सुरू ठेवण्याची" योजना आखत आहे, शिवाय त्याच्याकडे एकट्यापेक्षा जास्त संसाधने आहेत, Pfizer चे अध्यक्ष आणि CEO अल्बर्ट बोरला यांनी सांगितले.

**CCI ने मेट्रोच्या स्थानिक व्यवसायाच्या रिलायन्सच्या 2850 कोटींच्या खरेदीला मंजूरी दिली.**

- भारतीय स्पर्धा आयोगाने सांगितले की त्यांनी रिलायन्स इंडस्ट्रीज लिमिटेडच्या जर्मन रिटेलर मेट्रो एजीच्या भारतीय व्यवसायाच्या 2,850 कोटी रुपयांच्या अधिग्रहणास मंजूरी दिली आहे. जवळपास तीन महिन्यांपूर्वी जाहीर झालेला हा करार रिलायन्सला त्याचे घाऊक स्वरूप मजबूत करण्यास मदत करेल आणि इलेक्ट्रॉनिक्स, किराणा माल आणि फॅशनच्या दुकानांसह भारताच्या वाढत्या किरकोळ उद्योगातील सर्वात मोठे खेळाडू म्हणून त्याचे स्थान मजबूत करेल.

**मायक्रोसॉफ्टने क्लाउड गेमिंग प्रदाता बूस्टरॉइडसह परवाना करार केला.**

- बूस्टरॉइड क्लाउड गेमिंग प्लॅटफॉर्मवर Xbox PC व्हिडिओ गेम उपलब्ध करून देण्यासाठी मायक्रोसॉफ्टने करार केला. युएस टेक जायंटने सांगितले की 10 वर्षांच्या करारामध्ये लोकप्रिय कॉल ऑफ ड्यूटी फ्रॅंचायझी सारख्या अॅक्टिव्हिजन ब्लिझार्ड टायटल्सचा समावेश असेल जर किंवा जेव्हा अधिग्रहण मंजूर झाले.

**BIS ने विद्यार्थ्यांना लाभ देण्यासाठी 'लर्निंग सायन्स थ्रू स्टॅंडर्ड्स' उपक्रम सुरू केला.**

- भारतीय मानक ब्युरो ( BIS) ने शालेय विद्यार्थ्यांमध्ये विज्ञान शिकण्यास प्रोत्साहन देण्यासाठी "मानकांच्या माध्यमातून विज्ञान शिकणे" उपक्रम सुरू केला आहे. या कार्यक्रमाचा उद्देश विद्यार्थ्यांचे विज्ञानातील शिकण्याचे परिणाम सुधारणे आणि त्यांना विज्ञानाशी संबंधित राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय मानकांपर्यंत प्रवेश प्रदान करून विज्ञान शिक्षणात रस वाढवणे हे आहे. हा उपक्रम BIS च्या भारतातील शिक्षणाचा दर्जा सुधारण्याच्या प्रयत्नांचा एक भाग आहे आणि भारताला विज्ञान आणि तंत्रज्ञानामध्ये जागतिक नेता बनवण्याच्या सरकारच्या प्रयत्नांना पाठिंबा आहे.

**एअर इंडियाच्या विलिनीकरणामुळे विस्तारा ब्रँड बंद होणार आहे.**

- टाटा समूहाच्या मालकीची एअर इंडिया, विस्तारा एअरलाइनचे ऑपरेटर, टाटा एसआयए एअरलाइन्स लिमिटेडमध्ये विलिनीकरण पूर्ण झाल्यावर विस्तारा ब्रँड बंद करेल, असे मुख्य कार्यकारी आणि व्यवस्थापकीय संचालक कॅम्पबेल विल्सन यांनी सांगितले. विस्तारामध्ये टाटा समूहाचा 51 टक्के आणि सिंगापूर एअरलाइन्सचा उर्वरित हिस्सा आहे.

**सिंगापूर एअरलाइन्सला \$267 दशलक्ष गुंतवल्यानंतर एअर इंडिया समूहातील 25.1% हिस्सा मिळाला.**

- सिंगापूर एअरलाइन्स एअर इंडियाला अतिरिक्त SGD 360 दशलक्ष (USD 267 दशलक्ष) देईल. टाटा द्वारे त्याचे अधिग्रहण आणि विस्तारा एअरलाइन्समध्ये विलिनीकरण केल्याने, ते SIA ला फर्ममध्ये 25.1% व्याज देईल. या कराराद्वारे, SIA टाटा सोबतचे आपले संबंध मजबूत करेल आणि आकाराच्या बाबतीत विस्तारा पेक्षा चार ते पाच पट मोठ्या असलेल्या कंपनीमध्ये त्वरित धोरणात्मक स्थान प्राप्त करेल.

**भारताचे डिजिटल पेमेंट मार्केट 2026 पर्यंत तिप्पट \$10 ट्रिलियन होईल.**

- वेगवान विकासाचा साक्षीदार असलेल्या देशात, हे आश्चर्यकारक नाही की भारतामध्ये जगातील सर्वात वेगाने वाढणारी फिनटेक लँडस्केप देखील आहे, जी प्रामुख्याने डिजिटल पेमेंट विभागातील प्रगतीमुळे प्रेरित आहे. बोस्टन कन्सल्टिंग ग्रुप (BCG) ने PhonePe या भारतातील आघाडीच्या डिजिटल पेमेंट कंपनीच्या सहकार्याने आज "भारतातील डिजिटल पेमेंट: US\$10 ट्रिलियनची संधी" या शीर्षकाच्या अहवालाचे अनावरण केले.

संकटग्रस्त क्रेडिट सुईस \$3.2 अब्ज ऐतिहासिक करारात विकत घेण्यास UBS सहमत आहे.

- जागतिक बँकेक व्यवस्थेतील आणखी गोंधळ टाळण्यासाठी, स्विस अधिकाऱ्यांनी UBS आणि क्रेडिट सुईस यांच्यात शॉटगन विलीनीकरणायची योजना आखली आहे, UBS ने 3 अब्ज स्विस फ्रँक (\$3.23 अब्ज) मध्ये आपला प्रतिस्पर्धी विकत घेण्यास सहमती दर्शवली आहे आणि \$5.4 बिलियन पर्यंत नुकसान होणार आहे.

अश्रीर ग्रीव्हरने क्रिकेट फॅन्टसी स्पोर्ट्स ॲप 'CrickPe' लॉंच केले.

- अश्रीर ग्रीव्हर, भारताचे सह-संस्थापकांनी इंडियन प्रीमियर लीग (IPL) स्पर्धेपूर्वी CrickPe नावाचे नवीन क्रिकेट-केंद्रित कल्पनारम्य स्पोर्ट्स ॲप लॉंच केले आहेहे ॲप ड्रीम11, मोबाइल प्रीमियर लीग (एमपीएल) आणि गोम्स24x7 च्या माय11 सर्कल सारख्या प्रतिस्पर्धाशी स्पर्धा करेल.

### रॅक्स आणि अहवाल बातम्या

ब्लूमबर्ग अब्जाधीश निर्देशांकाच्या अहवालानुसार, टेस्लाचे सीईओ इलॉन मस्क जगातील सर्वात श्रीमंत व्यक्ती आहेत.

- ब्लूमबर्ग बिलियनेअर्स इंडेक्सच्या अहवालानुसार, 28 फेब्रुवारी रोजी टेस्लाचे सीईओ इलॉन मस्क यांनी पुन्हा एकदा जगातील सर्वात श्रीमंत व्यक्तीच्या स्थानाला मागे टाकले. दुसऱ्या क्रमांकावर असलेले फ्रेंच बिझनेस टायकून बर्नार्ड अर्नॉल्ट यांची संपत्ती \$185 अब्ज आहे, टेस्लाचे सीईओ एलोन मस्क \$187 अब्जने मागे आहेत.

भारताचा मॅन्युफॅक्चरिंग पीएमआय फेब्रुवारीमध्ये 4 महिन्यांच्या नीचांकी 55.3 वर घसरला.

- S&P ग्लोबल इंडिया मॅन्युफॅक्चरिंग PMI अहवालानुसार, इनपुट खर्चात वाढ झाल्यामुळे भारताचा खरेदी व्यवस्थापक निर्देशांक (PMI) फेब्रुवारीमध्ये 4 महिन्यांच्या नीचांकी पातळीवर 55.3 वर घसरला. जानेवारीमध्ये, उत्पादन पीएमआय 55.4 होता. हेडलाइन आकृती, तथापि, त्याच्या दीर्घकालीन सरासरी 53.7 वर राहिली. 50 वरील वाचन मागील महिन्याच्या तुलनेत उत्पादनात एकूण वाढ दर्शवते.

रिलायन्स जिओ जगातील दुसरा सर्वात मजबूत टेलिकॉम ब्रँड आहे.

- रिलायन्स जिओ जगातील शीर्ष 10 मजबूत टेलिकॉम ब्रँडच्या यादीत - गेल्या वर्षी पाचव्या स्थानावरून - क्रमांक दोनवर पोहोचला आहे. स्विसकॉमने ब्रँड व्हॅल्यू 5 टक्क्यांनी वाढवून \$6.3 अब्ज केली आणि ब्रँड स्ट्रेंथ इंडेक्स (BSI) स्कोअर 92 सह सर्वात मजबूत टेलिकॉम ब्रँड आहे.



लक्झरी हाऊसिंगमधील किमती वाढीमध्ये मुंबई जागतिक स्तरावर 37 व्या स्थानावर आहे.

- 2022 कॅलेंडर वर्षात शहरामध्ये 6.4 टक्के वाढ झाल्यामुळे आलिशान घरांच्या किमतींच्या जागतिक यादीत मुंबईने 92 वरून 37 व्या क्रमांकावर झेप घेतली आहे. मालमत्ता सल्लागार नाइट फ्रँक यांनी 'द वेल्थ रिपोर्ट 2023' अक्षरशः जारी केला ज्यामध्ये मुंबई 37 व्या क्रमांकावर आहे.

जागतिक बँकेच्या महिला, व्यवसाय आणि कायदा अहवाल 2023 नुसार, लैंगिक समानतेमुळे आर्थिक वाढ आणि सामर्थ्य वाढले आहे.

- जागतिक बँकेच्या महिला, व्यवसाय आणि कायदा अहवाल 2023 नुसार आर्थिक वाढ आणि सामर्थ्य लैंगिक समानतेद्वारे चालना मिळते. यामुळे श्रमशक्तीचा सहभाग वाढतो आणि परिणामी संसाधनांचे अधिक प्रभावी वाटप होते. स्त्रिया अर्थव्यवस्थेत अधिक पूर्णपणे गुंतून राहू शकतात आणि त्यांच्या पूर्ण क्षमतेची जाणीव करून देऊ शकतात जेव्हा त्यांना आर्थिक संधींमध्ये समान प्रवेश असतो, ज्यामुळे उत्पादकता आणि वृद्धी वाढते

नाइट फ्रँकने संपत्ती अहवाल 2023 प्रसिद्ध केला.

- नाइट फ्रँक या जागतिक रिअल इस्टेट कन्सल्टन्सीने आपला वेल्थ रिपोर्ट 2023 जारी केला आहे, जो जगभरातील प्रमुख निवासी मालमत्ता बाजाराच्या ट्रेड आणि कामगिरीबद्दल अंतर्दृष्टी प्रदान करतो. भारतीय प्रतिसादकल्पिकी, सल्लागाराने सांगितले की 2022 मध्ये UHNWI च्या (अल्ट्रा-हाय-नेट-वर्थ व्यक्ती) संपत्तीमध्ये 88 टक्के वाढ झाली आहे.

स्विस कंपनी IQAir ने प्रकाशित केलेल्या 'ग्लोबल एअर क्वालिटी' अभ्यासानुसार, 2022 मध्ये भारत जगातील पाचव्या क्रमांकावरून आठव्या क्रमांकावर घसरला आहे.

- स्विस कंपनी IQAir ने प्रकाशित केलेल्या 'ग्लोबल एअर क्वालिटी' अभ्यासानुसार, 2022 मध्ये भारत जगातील पाचव्या क्रमांकावरून आठव्या क्रमांकावर घसरला आहे. संशोधनात असे दिसून आले आहे की सर्वाधिक प्रदूषित भारतीय शहरांमध्ये PM2.5 ची पातळी 53.3 आहे.

रँक	जगातील 10 सर्वाधिक प्रदूषित देश
1	चाड
2	इराक
3	पाकिस्तान
4	बहारीन
5	बांगलादेश
6	बुर्किना फासो
7	कुवेत
8	भारत
9	इजिप्त
10	ताजिकिस्तान

**SIPRI अहवाल 2023 नुसार भारत हा जगातील सर्वात मोठा शस्त्र आयातकर्ता आहे.**

- स्टॉकहोम इंटरनॅशनल पीस रिसर्च इन्स्टिट्यूट (सिप्री) च्या अभ्यासानुसार, 2013-17 आणि 2018-22 दरम्यान शस्त्रास्त खरेदीत 11% घट होऊनही, भारत अजूनही लष्करी उपकरणांचा जगातील सर्वात मोठा आयातदार आहे. भारताने संरक्षण उत्पादन क्षेत्रात स्वावलंबी होण्यासाठी आपले प्रयत्न तीव्र केले असताना हा अहवाल जाहीर करण्यात आला आहे. या वर्षीच्या संरक्षण अर्थसंकल्पात देशांतर्गत खरेदीसाठी सुमारे 1 लाख कोटी रुपयांचा समावेश करण्यात आला आहे, तर त्याआधीच्या तीन वर्षांत 84,598 कोटी रुपये, 70,221 कोटी रुपये आणि 51,000 कोटी रुपये होते.

**शिक्षण मंत्रालयाने सामायिक केलेल्या आकडेवारीनुसार, बिहारमध्ये (61.8%) सर्वात कमी साक्षरता आहे आणि केरळमध्ये भारतातील सर्वाधिक साक्षरता दर 94% आहे.**

- शिक्षण मंत्रालयाने शेअर केलेल्या आकडेवारीनुसार, बिहार (61.8%) मध्ये सर्वात कमी साक्षरता आहे, त्यानंतर अरुणाचल प्रदेश (65.3%) आणि राजस्थान (66.1%) आहे. केरळमध्ये भारतातील सर्वाधिक साक्षरता दर 94% आहे, त्यानंतर लक्षद्वीप 91.85% आणि मिझोराम 91.33% आहे.

**2023 मधील जगातील महान ठिकाणांची TIME यादी जाहीर, 2 भारतीय ठिकाणे यादीत आहेत.**

- भारतातील मयूरभंज आणि लडाख, जे त्यांच्या लुप्तप्राय वाघ आणि ऐतिहासिक मंदिरे, तसेच त्यांच्या साहसी आणि पाककृतींसाठी निवडले गेले आहेत, 2023 मधील टाइम मॅगझिनच्या जगातील महान ठिकाणांच्या यादीमध्ये वैशिष्ट्यीकृत केलेल्या 50 स्थानांपैकी दोन आहेत. TIME list of World's Greatest Places of 2023 पाहण्यासाठी खाली दिलेल्या लिंक वर क्लिक करा.

**TIME list of World's Greatest Places of 2023****ग्लोबल टेररिझम इंडेक्स मध्ये भारत 13 व्या क्रमांकावर आहे.**

- दहाव्या ग्लोबल टेररिझम इंडेक्स (GTI) अहवालात असे दिसून आले आहे की, सलग चौथ्या वर्षी अफगाणिस्तान हा दहशतवादाने सर्वाधिक प्रभावित झालेला देश आहे. भारत निर्देशांकात 13 व्या क्रमांकावर आहे, मागील वर्षाच्या तुलनेत केवळ किरकोळ घट नोंदवत आहे. निर्देशांकातील 25 सर्वाधिक नुकसान झालेल्या राष्ट्रांमध्ये असूनही, भारतीय प्रतिसादकर्त्यांनी त्यांच्या दैनंदिन सुरक्षिततेसाठी सर्वात मोठा धोका म्हणून युद्ध आणि दहशतवाद निवडणे टाळले.

**रणवीर सिंगला 2022 मधील भारतातील सर्वात मौल्यवान सेलिब्रिटी म्हणून घोषित केले.**

- क्रॉल, कॉर्पोरेट तपास आणि जोखीम सल्लागार कंपनीच्या अहवालानुसार, अभिनेता रणवीर सिंगला 2022 मधील भारतातील सर्वात मौल्यवान सेलिब्रिटी म्हणून घोषित करण्यात आले आहे, ज्याने क्रिकेटपटू विराट कोहलीला मागे टाकून पाच वर्षे अव्वल स्थान पटकावले आहे. "सेलिब्रिटी ब्रँड व्हॅल्यूएशन रिपोर्ट 2022: बियोन्ड द मेनस्ट्रीम" या शीर्षकाच्या अहवालात सिंग यांचे ब्रँड मूल्य \$181.7 दशलक्ष असल्याचे दिसून येते.
- याआधी अव्वल स्थानावर असलेला विराट कोहली \$176.9 दशलक्ष ब्रँड मूल्यासह दुसऱ्या स्थानावर घसरला आहे. क्रोल अहवालानुसार. भारतीय पुरुष क्रिकेट संघाच्या कर्णधारपदाचा राजीनामा दिल्यानंतर गेल्या दोन वर्षांपासून कोहलीची ब्रँड व्हॅल्यू कमी होत आहे.

**वर्ल्ड हॅपीनेस रिपोर्ट 2023 मध्ये भारत 126 व्या क्रमांकावर आहे.**

- 2023 चा वर्ल्ड हॅपीनेस रिपोर्ट प्रसिद्ध झाला आहे आणि त्यात असे दिसून आले आहे की फिनलंड हा सलग सहाव्या वर्षी जगातील सर्वात आनंदी देश राहिला आहे. स्वीडन, नॉर्वे, स्वित्झर्लंड आणि लक्झेम्बर्ग सारखे इतर युरोपीय देशांसह डेन्मार्क, आइसलँड, इस्रायल आणि नेदरलँड हे सर्वात आनंदी देश आहेत. हे क्रमवारी Gallup मधील मुख्य जीवन मूल्यमापन प्रश्नाच्या डेटावर आधारित आहे.

**अमेरिकेचा ह्युमन राईट्स इश्यू इन इंडिया अहवाल प्रसिद्ध झाला.**

- भारतातील मानवाधिकार पद्धतींवरील वार्षिक अहवालात, युनायटेड स्टेट्स स्टेट डिपार्टमेंटने अभिव्यक्ती स्वातंत्र्य, मनमानी अटक आणि अटकेची प्रकरणे, न्यायबाह्य हत्या, योग्य प्रक्रियेशिवाय मालमत्ता जप्त करणे आणि नष्ट करणे, अल्पसंख्याक गटांविरुद्ध भेदभाव आणि उल्लंघन यावर प्रकाश टाकला आहे.

**हुरून रिसर्च प्लॅटफॉर्मने जाहीर केलेली जगातील टॉप 10 अब्जाधीशांची यादी जाहीर केली.**

- नुकत्याच जाहीर झालेल्या हुरून ग्लोबल रिच लिस्टनुसार, रिलायन्स इंडस्ट्रीजचे अध्यक्ष आणि आशियातील सर्वात श्रीमंत व्यक्ती मुकेश अंबानी हे जगातील अव्वल 10 अब्जाधीशांमध्ये स्थान मिळवणारे एकमेव भारतीय आहेत. त्यांच्या संपत्तीत 20 टक्के घसरण होऊनही, अंबानी अजूनही \$82 अब्ज संपत्तीसह जागतिक स्तरावर नवव्या स्थानावर आहेत.

रँक	अब्जाधीश	संपत्ती (US\$BN)
1	एलोन मस्क	205
2	जेफ बेझोस	188
3	बर्नार्ड अर्नॉल्ट	-
4	बिल गेट्स	124
5	वॉरेन बफेट	119
6	सर्जी ब्रिन	116
7	लॅरी पेज	116
8	स्टीव्ह बाल्मर	107
9	मुकेश अंबानी	103
10	बर्टॉड पुच अँड फॅमिली	102

**हुरून ग्लोबल रिच लिस्ट मधील सेल्फ मेड अब्जाधीशांच्या बाबतीत भारत तिसऱ्या क्रमांकावर आहे.**

- 2023 M3M Hurun ग्लोबल रिच लिस्ट नुसार, अब्जाधीशांच्या संख्येच्या बाबतीत भारत तिसऱ्या क्रमांकावर आहे. मात्र, चीनमध्ये भारतापेक्षा जवळपास पाचपट अधिक अब्जाधीश आहेत. या यादीत असे दिसून आले आहे की भारतात 105 स्वयंनिर्मित अब्जाधीश आहेत, जे या श्रेणीत तिसऱ्या क्रमांकावर आहेत. हुरूनच्या यादीनुसार या अब्जाधीशांची एकत्रित संपत्ती \$381 अब्ज आहे.

Rank	Country	Number of Self-made billionaires	Cumulative wealth (US\$bn)
1	China	891	3,014
2	USA	496	3,093
3	India	105	381
4	UK	99	368
5	Russia	70	374
6	Switzerland	41	167
7	Germany	38	137
8	Australia	32	122
9	France	29	123
10	Canada	28	80

**QS रँकिंग नुसार IIT-दिल्ली अभियांत्रिकीचा शीर्ष 50 संस्थांच्या यादीत समावेश आहे.**

- इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी-दिल्लीला विषय 2023 नुसार QS वर्ल्ड युनिव्हर्सिटी रँकिंगमध्ये टॉप 50 अभियांत्रिकी संस्थांमध्ये स्थान देण्यात आले आहे. याव्यतिरिक्त, या वर्षी, विविध विषयांमध्ये भारतीय उच्च शिक्षण संस्थांद्वारे ऑफर केलेल्या एकूण 44 कार्यक्रमांना क्रमवारीत स्थान देण्यात आले आहे. जागतिक स्तरावर शीर्ष 100. हे गेल्या वर्षीच्या अहवालापेक्षा वाढ दर्शवते, ज्यामध्ये 35 भारतीय कार्यक्रम शीर्ष 100 मध्ये सूचीबद्ध आहेत.

**युनेस्कोच्या अहवालानुसार जगातील 26% लोकसंख्येकडे पिण्याचे शुद्ध पाणी नाही.**

- UNESCO ने न्यूयॉर्कमधील UN 2023 च्या जल परिषदेत सादर केलेल्या अहवालात असे दिसून आले आहे की जगातील लोकसंख्येच्या महत्त्वपूर्ण भागाला अजूनही पिण्याचे सुरक्षित पाणी आणि पुरेशी स्वच्छता उपलब्ध नाही. अहवाल सूचित करतो की जागतिक लोकसंख्येपैकी 26% लोकांना पिण्याच्या पाण्याचा अभाव आहे, तर 46% लोकांना व्यवस्थित स्वच्छता सुविधा उपलब्ध नाहीत.

**उपाध्यक्ष जगदीप धनखर यांनी "मुंडका उपनिषद: द गेटवे टू इटर्निटी" या पुस्तकाचे प्रकाशन केले.**

- उपाध्यक्ष जगदीप धनखर यांनी "मुंडका उपनिषद: द गेटवे टू इटर्निटी" या पुस्तकाच्या प्रकाशनाची घोषणा केली. माजी संसद सदस्य डॉ. करण सिंह यांनी नवी दिल्लीतील उपराष्ट्रपती निवास येथे हे पुस्तक लिहिले. ते भारतातील तत्त्वज्ञ आणि राजकारणी आहेत.



**केएम चंद्रशेखर यांनी लिहिलेले "अँज गुड अँज माय वर्ड" नावाचे पुस्तक प्रकाशित झाले.**

- 2007 ते 2011 या काळात कॅबिनेट सचिव म्हणून काम केलेल्या के.एम. चंद्रशेखर यांनी लिहिलेले "अँज गुड अँज माय वर्ड" हे आत्मचरित्र प्रकाशित झाले. हे पुस्तक यूपीएच्या काळातील भारतीय राजकारण आणि नोकरशाहीला आघाडीवर बसवते. चंद्रशेखर यांनी त्यांच्या पुस्तकात यूपीए प्रशासनाच्या सर्वात कठीण काळात एक संपूर्ण विहंगावलोकन दिलेला आहे आणि अनेक संकटांमधून भारताला मार्गक्रमण करण्यात स्वतःच्या भूमिकेबद्दल बोलतो.

**विज्ञान आणि तंत्रज्ञान बातम्या**

**इस्रोने चंद्र मोहिमेसाठी आपल्या रॉकेटच्या क्रायोजेनिक इंजिनची यशस्वी चाचणी घेतली.**

- CE -20 क्रायोजेनिक इंजिन, जे तिसऱ्या चंद्र मोहिमेसाठी, चांद्रयान-3 साठी देशाच्या रॉकेटला सामर्थ्य देईल, ची उड्डाण स्वीकृती हॉट चाचणी घेण्यात आली जी यशस्वीरित्या पूर्ण झाली, असे भारतीय अंतराळ संशोधन संस्था (ISRO) ने म्हटले आहे.

**SpaceX ने NASA Crew-6 मिशन लॉच केले.**

- SpaceX ने NASA च्या कू-6 मोहिमेला आंतरराष्ट्रीय अंतराळ स्थानकाच्या प्रदक्षिणा घालण्यासाठी प्रक्षेपित केले, एक रशियन अंतराळवीर आणि संयुक्त अरब अमिरातीतील अंतराळवीर NASA च्या दोन कू मेटांसह उड्डाणासाठी सामील झाले.
- SpaceX लॉच व्हेईकल, ज्यामध्ये फाल्कन 9 रॉकेट आहे, ज्यामध्ये एन्डेव्हर नावाच्या स्वायत्तपणे चालवल्या जाणाऱ्या कू ड्रॅगन कॅप्सूलचा समावेश आहे, केप कॅनव्हेरल, फ्लोरिडा येथील NASA च्या केनेडी स्पेस सेंटर येथून सकाळी 12:34 वाजता EST (0534 GMT) वर निघाले.

**शास्त्रज्ञांनी पृथ्वीच्या गाभ्यामध्ये पाचव्या थराच्या अस्तित्वाची पुष्टी केली आहे.**

- पृथ्वीच्या भूगर्भशास्त्रातील रहस्ये उलगडण्याचा प्रयत्न करणाऱ्या संशोधकांनी ग्रहाचा पाचवा थर उघड केला आहे. भूकंपामुळे निर्माण झालेल्या भूकंपाच्या लाटांमुळे पृथ्वीच्या आतील गाभ्याच्या सर्वात खोल भागांबद्दल नवीन अंतर्दृष्टी उघड झाली आहे. पाचवा थर लोह आणि निकेलचा बनलेला आहे, त्याच सामग्रीमध्ये उर्वरित आतील गाभा समाविष्ट आहे.

**अमेरिकेने निसार हा उपग्रह इस्रोकडे सुपूर्द केला.**

- भारतीय अंतराळ संशोधन संस्थेला (ISRO) अमेरिकेच्या अंतराळ संस्थेकडून NASA-ISRO SAR (NISAR) उपग्रह प्राप्त झाला आहे. NASA-ISRO सिंथेटिक अपचर रडार (NISAR) घेऊन जाणारे US हवाई दलाचे C-17 विमान बेंगळूरूमध्ये उतरले आहे.
- NISAR ची कल्पना NASA आणि ISRO द्वारे आठ वर्षांपूर्वी 2014 मध्ये विज्ञान साधन म्हणून रडारच्या क्षमतेचे एक शक्तिशाली प्रात्यक्षिक म्हणून केली होती आणि आम्हाला पृथ्वीच्या गतिमान जमीन आणि बर्फाच्या पृष्ठभागाचा पूर्वापेक्षा अधिक तपशीलवार अभ्यास करण्यात मदत होते.

**रिलायन्स लाइफ सायन्सेसला IIT कानपूरकडून जीन थेरपी तंत्रज्ञान परवाना मिळाला आहे.**

- Reliance Life Sciences Pvt Ltd ला भारतीय तंत्रज्ञान संस्था कानपूर कडून जनुक थेरपी पद्धतीसाठी परवाना प्राप्त झाला आहे. रिलायन्स लाइफ सायन्सेस आयआयटी कानपूरकडून जीन उपचार तंत्रज्ञानाचा स्थानिक उत्पादनात विकास करेल. आण्विक औषधाच्या विज्ञानाने अलीकडेच जनुक थेरपीचा उदय पाहिला आहे ज्यात विषाणू वाहकांना एक शक्तिशाली साधन म्हणून नियुक्त केले आहे.

**WHO च्या मते, H3N2 हा सामान्य फ्लूचा एक प्रकार आहे. सीझनल इन्फ्लूएंझा हा इन्फ्लूएंझा विषाणूमुळे होणारा तीव्र श्वसन संसर्ग आहे.**

- जागतिक आरोग्य संघटना (WHO) च्या मते, H3N2 हा सामान्य फ्लूचा एक प्रकार आहे. सीझनल इन्फ्लूएंझा हा इन्फ्लूएंझा विषाणूमुळे होणारा तीव्र श्वसन संसर्ग आहे जो जगाच्या सर्व भागांमध्ये पसरतो, असे WHO म्हणते. हे विविध उपप्रकारांमध्ये वर्गीकृत आहेत. सध्या मानवांमध्ये उपप्रकार A (H1N1) आणि A (H3N2) इन्फ्लूएंझा व्हायरस आहेत.

**SpaceX ने 40 OneWeb इंटरनेट उपग्रह प्रक्षेपित केले.**

- स्पेसएक्स ने केप कॅनव्हरल स्पेस फोर्स स्टेशनवरून एक फाल्कन 9 रॉकेट प्रक्षेपित केले ज्यात प्रतिस्पर्धी OneWeb साठी आणखी 40 इंटरनेट उपग्रह आहेत, त्यानंतर रॉकेटच्या पहिल्या स्टेज बूस्टरचे फ्लोरिडा स्पेसपोर्टवर लँडिंग झाले.
- मिशन, SpaceX चे वर्षातील एकूण 16 वे फ्लाइट, OneWeb साठी तिसरे आणि अंतिम नियोजित समर्पित Falcon 9 प्रक्षेपण होते, ज्याने रशियाच्या सोयुझ रॉकेटवरून SpaceX आणि भारतीय रॉकेटमध्ये प्रक्षेपण प्रदाते बदलून गेल्या वर्षी युक्रेनवर रशियाच्या आक्रमणानंतर केले.

**GPT4, OpenAI च्या मोठ्या भाषेच्या मॉडेलचे सर्वात अलीकडील प्रकाशन, जे ChatGPT आणि नवीन Bing सारख्या लोकप्रिय अॅप्सला सामर्थ्य देते.**

- GPT4, ChatGPT आणि नवीन Bing सारख्या लोकप्रिय अॅप्सला सामर्थ्य देणारे OpenAI च्या मोठ्या भाषेच्या मॉडेलचे सर्वात अलीकडील रिलीझ जाहीर करण्यात आले आहे. सॅन फ्रान्सिस्को-आधारित संशोधन कंपनी ओपनएआयच्या मते, GPT-4 मागील आवृत्तीपेक्षा अधिक प्रगत आहे आणि अधिक डेटावर प्रशिक्षित केले गेले आहे, ऑपरेट करण्यासाठी अधिक खर्च येतो.

**स्वया रोबोटिक्सने भारतातील पहिल्या स्वदेशी चतुष्पाद रोबोट आणि एक्सोस्केलेटनचे अनावरण केले.**

- Svaya रोबोटिक्स या हैदराबादस्थित कंपनीने भारतातील पहिला चतुष्पाद रोबोट आणि वेअरेबल एक्सो तयार करण्यासाठी दोन DRDO लॅब, पुण्यातील संशोधन आणि विकास आस्थापना (R&DE) आणि बेंगळुरू (DEBEL) येथील डिफेन्स बायो-इंजिनियरिंग आणि इलेक्ट्रो मेडिकल लॅबोरेटरी यांच्याशी भागीदारी केली आहे.

**Adobe ने ग्राहकांचे अनुभव बदलण्यासाठी जनरेटिव्ह 'Sensei GenAI' लॉन्च केले.**

- 'Adobe समिट' दरम्यान, सॉफ्टवेअर कंपनी Adobe ने त्याच्या एक्सपिरियन्स क्लाउडमध्ये नवीन जनरेटिव्ह एआय प्रगतीचे अनावरण केले जे कंपनी ग्राहकांना अनुभव प्रदान करण्याच्या पद्धतीत क्रांती घडवून आणण्याचा प्रयत्न करतात. Adobe चे ग्राहक Adobe Experience Cloud वापरत असताना Sensei GenAI सेवा आणि त्यांच्या वर्कफ्लोमधील वर्तमान वैशिष्ट्यांमध्ये सहजतेने स्विकारू शकतात.

**मायक्रोसॉफ्टने OpenAI च्या DALL-E द्वारे समर्थित 'बिंग इमेज क्रिएटर' सादर केले.**

- Bing आणि Edge च्या नवीनतम पूर्वावलोकनामध्ये, Microsoft ने 'Bing इमेज क्रिएटर' नावाची नवीन कार्यक्षमता जोडली आहे, जी वापरकर्त्यांना Open AI च्या DALL-E मॉडेलच्या वर्धित आवृत्तीचा वापर करून त्यांच्या लिखित वर्णनावर आधारित प्रतिमा निर्माण करण्यास सक्षम करते.

**NASA आणि ISRO यांनी संयुक्तपणे NISAR नावाचा पृथ्वी विज्ञान उपग्रह तयार केला आहे.**

- केंद्रीय विज्ञान आणि तंत्रज्ञान राज्यमंत्री डॉ. जितेंद्र सिंह यांनी राज्यसभेत घोषणा केली की NASA आणि ISRO यांनी संयुक्तपणे NISAR (NASA-ISRO सिंथेटिक अपचर रडार) नावाचा पृथ्वी विज्ञान उपग्रह तयार केला आहे. उपग्रहाची प्राथमिक उद्दिष्टे ड्युअल-फ्रिक्वेंसी (L आणि S बँड) रडार इमेजिंग उपग्रह डिझाइन करणे, विकसित करणे आणि प्रक्षेपित करणे आणि L & S Band मायक्रोवेव्ह डेटा वापरून नवीन अनुप्रयोग क्षेत्रे एक्सप्लोर करणे, विशेषतः पृष्ठभाग विकृत अभ्यास, स्थलीय बायोमास संरचना, नैसर्गिक संसाधनांचे मॉनिगिंग आणि देखरेख, बर्फ-शिट, हिमनदी, जंगले, तेल स्लीक्स इत्यादींच्या गतिशीलतेवर संशोधन करणे आहे.

**भारतातील कोविड-19 प्रकरणांमध्ये झालेली वाढ अत्यंत संसर्गजन्य XBB1.16 प्रकाराशी निगडित आहे.**

- भारतात दररोज कोविड-19 संसर्गांमध्ये वाढ झाली आहे, नवीन आढळलेल्या XBB1.16 प्रकारातील 349 प्रकरणे आहेत, जी प्रकरणांमध्ये अलीकडील वाढीसाठी कारणीभूत असू शकतात. भारतीय SARS-CoV-2 Genomics Consortium (INSACOG) च्या आकडेवारीनुसार, महाराष्ट्रात 105 प्रकरणांसह XBB1.16 प्रकारांची सर्वाधिक प्रकरणे आहेत, त्यानंतर तेलंगणामध्ये 93 प्रकरणे आहेत, कर्नाटकात 61 प्रकरणे आहेत आणि गुजरातमध्ये 54 प्रकरणे आहेत.

**ISRO ने LVM3-M3/Onweb India-2 मिशन श्रीहरिकोटा येथे सुरू केले.**

- भारतीय अंतराळ संशोधन संस्था (ISRO) ने श्रीहरिकोटा स्पेसपोर्टवरून सलग सहाव्यांदा आपले सर्वात वजनदार रॉकेट LVM3 यशस्वीरित्या प्रक्षेपित केले. रॉकेटने युक्रेन वनवेब ग्रुप कंपनीचे 36 उपग्रह यशस्वीरित्या त्यांच्या अभिप्रेत कक्षांमध्ये ठेवले.

## नासा जून 2023 पासून मंगळावर राहण्यासाठी 4 मानव पाठवणार आहे

- या उन्हाळ्यात, नॅशनल एरोनॉटिक्स अँड स्पेस अँडमिनिस्ट्रेशन (NASA) मंगळावर चार व्यक्तींना राहण्यासाठी तयार करत आहे. अमेरिकन स्पेस एजन्सीने शेजारच्या ग्रहावर मानवांना पाठवण्याचा प्रयत्न केला असला तरीही चार "मार्शियन" मंगळावरील NASA च्या मानवी शोध प्रवासाचा एक भाग असतील. तसेच, NASA कडे उपग्रह, इनसाइट लँडर, पर्सव्हेरन्स रोव्हरसह रोव्हर मिशन, कल्पकता लहान रोबोटिक हेलिकॉप्टर आणि संबंधित वितरण प्रणाली पाठवल्या आहेत, या सर्वांचा उद्देश लाल ग्रहाला त्याची पहिली सर्वसमावेशक तपासणी प्रदान करण्याच्या उद्देशाने आहे. मंगळावर जाण्यासाठी लोकांना तयार करण्यासाठी हे चार स्वयंसेवक 12 महिन्यांच्या प्रकल्पाचा एक भाग आहेत.

## आयआयटी मद्रासच्या संशोधकांनी दुधात भेसळ शोधण्यासाठी पॉकेट-फ्रेंडली उपकरण विकसित केले आहे.

- आयआयटी मद्रास येथील संशोधकांनी विकसित केलेले स्वस्त-प्रभावी आणि पोर्टेबल 3D पेपर-आधारित उपकरण केवळ 30 सेकंदात दुधात भेसळ शोधू शकते. हे उपकरण पारंपारिक प्रयोगशाळा-आधारित पद्धतीपेक्षा वेगळे आहे आणि चाचणीसाठी आवश्यक असलेल्या द्रव नमुन्याच्या फक्त एक मिलीलीटरसह ते घरी वापरले जाऊ शकते. डिटेक्टर्स, साबण, हायड्रोजन पेरॉक्साइड, युरिया, स्टार्च, मीठ आणि सोडियम-हायड्रोजन-कार्बोनेट यासह, परंतु इतकेच मर्यादित नाही अशा विविध सामान्यतः वापरल्या जाणाऱ्या भेसळ करणारे एजंट ओळखण्यास हे उपकरण सक्षम आहे.

## पंजाब आणि हरियाणा न्यायालयाने अलीकडेच चॅटजीपीटी नावाच्या AI चॅटबॉटच्या मदतीने फौजदारी खटल्यातील जामीन अर्जाबाबत निर्णय घेण्यासाठी वापरला.

- पंजाब आणि हरियाणा न्यायालयाने अलीकडेच ChatGPT नावाच्या AI चॅटबॉटच्या सहाय्याचा उपयोग फौजदारी खटल्यातील जामीन अर्जाबाबत निर्णय घेण्यासाठी केला आहे, भारतीय न्यायालयाने असे पहिल्यांदाच केले आहे. न्यायमूर्ती अनूप चितकारा यांच्या नेतृत्वाखालील खंडपीठाने जून 2020 मध्ये गुन्हेगारी कट, खून, दंगल आणि गुन्हेगारी धमकीच्या आरोपाखाली ताब्यात घेतलेल्या एका व्यक्तीने दाखल केलेल्या जामीन याचिकेच्या सुनावणीदरम्यान ChatGPT कडून अभिप्राय मागवला.



## पुरस्कार बातम्या

### ऑस्कर 2023 मध्ये 'RRR' मधील 'नाटू नाटू' गाणे सादर होणार आहे.

- एसएस राजामौली यांच्या 'RRR' चित्रपटातील 'नाटू नाटू' हे लोकप्रिय गाणे 'सर्वोत्कृष्ट मूळ गाणे' श्रेणीत नामांकन मिळालेले गायक राहुल सिपलीगंज आणि काला भैरव त्यांच्या ऑस्कर पदार्पणात 95 व्या अकादमी पुरस्कार किंवा ऑस्कर पुरस्कारांमध्ये सादर करतील. गाण्याचे संगीत एमएम कीरावानी यांनी दिले आहे, तर गीते चंद्रबोस यांनी लिहिली आहेत.

### भारताने GSMA गव्हर्नमेंट लीडरशिप अवॉर्ड 2023 जिंकला.

- ग्रुप स्पेशल मोबाईल असोसिएशन (GSMA) ने दूरसंचार धोरण आणि नियमनातील सर्वोत्तम पद्धती लागू केल्याबद्दल भारताला गव्हर्नमेंट लीडरशिप अवॉर्ड 2023 प्रदान केला आहे. GSMA, जे टेलिकॉम इकोसिस्टममधील 750 हून अधिक मोबाइल ऑपरेटर आणि 400 कंपन्यांचे प्रतिनिधित्व करते, दरवर्षी एका देशाला मान्यता देते. मोबाईल वर्ल्ड कॉंग्रेस बार्सिलोना येथे झालेल्या समारंभात भारताला विजेता घोषित करण्यात आले.

### HDFC बँकेचे शशीधर जगदीशन 'बीएस बँकर ऑफ द इयर 2022' म्हणून निवड झाली आहे.

- एचडीएफसी बँकेचे व्यवस्थापकीय संचालक (एमडी) आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी (सीईओ) शशीधर जगदीशन यांची 2022 सालातील बिझनेस स्टँडर्ड बँकर म्हणून निवड करण्यात आली आहे. हा पुरस्कार त्यांना तंत्रज्ञानाशी संबंधित आव्हानांना यशस्वीपणे हाताळल्याबद्दल देण्यात आला आहे.

### केंद्रीय आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्रालयाला COVID-19 चे व्यवस्थापन करण्यासाठी पोर्टर पुरस्कार 2023 मिळाला.

- केंद्रीय आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्रालयाला पोर्टर पारितोषिक 2023 प्राप्त झाले आहे. त्यात कोविड-19 चे व्यवस्थापन करण्यासाठी सरकारची रणनीती, दृष्टीकोन आणि PPE किट तयार करण्यासाठी उद्योगातील आशा कामगारांचा सहभाग आणि विविध भागधारकांचा सहभाग ओळखला गेला. स्टॅनफोर्ड युनिव्हर्सिटीच्या द इंडिया डायलॉग दरम्यान या पुरस्काराची घोषणा करण्यात आली.

### विनोद कुमार शुक्ला यांना साहित्यातील आजीवन कामगिरीसाठी आंतरराष्ट्रीय साहित्यातील कामगिरीसाठी पेन/नाबोकोव्ह पुरस्कार मिळाला आहे.

- विनोद कुमार शुक्ला यांनी नौकर की कमीज (1979) सारख्या प्रशंसित कादंबरी आणि सब कुछ होना सारख्या काव्यसंग्रहांची अनेक दशके रचल्यानंतर, साहित्यातील जीवनगौरव कामगिरीसाठी आंतरराष्ट्रीय साहित्यातील कामगिरीसाठी पेन/नाबोकोव्ह पुरस्कार जिंकला, जो जगभरातील सर्वात प्रतिष्ठित साहित्य पुरस्कारांपैकी एक आहे. बचा रहेगा (1992). हा पुरस्कार दरवर्षी पेन अमेरिका तर्फे दिला जातो.

### दिल्ली आंतरराष्ट्रीय विमानतळ आशिया-पॅसिफिकमधील सर्वात स्वच्छ आहे.

- एअरपोर्ट कौन्सिल इंटरनॅशनल (ACI) च्या वार्षिक सेवा गुणवत्ता पुरस्काराचा भाग म्हणून दिल्ली विमानतळाला आशिया-पॅसिफिकमधील सर्वात स्वच्छ विमानतळांमध्ये स्थान देण्यात आले आहे. DIAL द्वारे संचालित इंदिरा गांधी आंतरराष्ट्रीय विमानतळ (IGIA), 40 दशलक्ष प्रवासी प्रतिवर्ष (MPPA) श्रेणीमध्ये 2022 साठी विमानतळ सेवा गुणवत्ता (ASQ) सर्वोत्तम विमानतळासाठी पुरस्कार प्राप्त झाला आहे.

**मीराबाई चानू यांना बीबीसी इंडियन स्पोर्ट्सवुमन ऑफ द इयर म्हणून घोषित करण्यात आले आहे.**

- टोकियो ऑलिम्पिक खेळांची रौप्य पदक विजेती वेटलिफ्टर मीराबाई चानू हिने सार्वजनिक मतदानानंतर 2022 चा 'बीबीसी इंडियन स्पोर्ट्सवुमन ऑफ द इयर' पुरस्कार पटकावला आहे. मणिपूरचा 28 वर्षीय वेटलिफ्टर 2021 मध्येही सलग दोनदा हा पुरस्कार जिंकणारा पहिला एथलीट ठरला. BBC इंडियन स्पोर्ट्सवुमन ऑफ द इयर अवॉर्ड 2019 मध्ये जागतिक मंचावर आपला ठसा उमटवणाऱ्या भारतातील क्रीडा महिलांचा गौरव करण्यासाठी सुरू करण्यात आला.

**BHEL ने 'सौर ऊर्जेतील सर्वोत्कृष्ट योगदान' साठी CBIP पुरस्कार 2022 जिंकला.**

- भारत हेवी इलेक्ट्रिकल्स लिमिटेड (BHEL) ला 'सौर ऊर्जेतील सर्वोत्कृष्ट योगदान' साठी सेंट्रल बोर्ड ऑफ इरिगेशन अँड पॉवर (CBIP) पुरस्कार 2022 प्रदान करण्यात आला आहे. हा पुरस्कार डॉ. नलिन शिंदल, सीएमडी, भेल, सुश्री रेणुका गेरा, संचालक (आयएस अँड पी), भेल यांनी श्री. आर के सिंह, माननीय केंद्रीय ऊर्जा मंत्री आणि नवीन आणि नवीकरणीय ऊर्जा, CBIP दिनामिन्त. CBIP पुरस्कार पाणी, उर्जा आणि अक्षय ऊर्जा क्षेत्राच्या विकासात उल्लेखनीय योगदानासाठी प्रदान केले जातात.

**केंद्रीय राज्यमंत्री डॉ. एल. मुरुगन यांनी 8 व्या राष्ट्रीय छायाचित्रण पुरस्कार प्रदान केले.**

- केंद्रीय माहिती आणि प्रसारण राज्यमंत्री डॉ. एल. मुरुगन यांनी नवी दिल्ली येथे 8 व्या राष्ट्रीय छायाचित्रण पुरस्कार प्रदान केले. आजच्या समारंभात व्यावसायिक आणि हौशी श्रेणीतील प्रत्येकी 6 पुरस्कारांसह एकूण तेरा पुरस्कार प्रदान करण्यात आले. व्यावसायिक श्रेणीसाठी थीम "लाईफ अँड वॉटर" होती, तर हौशी श्रेणीमध्ये "भारताचा सांस्कृतिक वारसा" ही थीम होती.

**8व्या राष्ट्रीय छायाचित्रण पुरस्कारांचे विजेतेजीवनगौरव पुरस्कार**

- सुश्री सिप्रा दास

**प्रोफेशनल फोटोग्राफर ऑफ द इयर पुरस्कार**

- श्री शशी कुमार रामचंद्रन

**व्यावसायिक श्रेणीतील विशेष उल्लेख पुरस्कार**

- श्री दिपज्योती बनिंक
- मनीषकुमार चौहान
- श्री आर एस गोपकुमार
- श्री सुदीप्तो दास
- श्री उमेश हरिश्चंद्र निकम

**हौशी छायाचित्रकार ऑफ द इयर पुरस्कार**

- Shri Arun Saha

**हौशी श्रेणीतील विशेष उल्लेख पुरस्कार**

- श्री सीएस श्रीरंज
- डॉ मोहित वाधवन
- श्री रविशंकर एस.एल
- श्री सुभादीप बोस
- श्री थारुण अदुरुगतला

**सर डेव्हिड चिपरफिल्ड यांची प्रिन्सिपल आर्किटेक्चर पुरस्काराचे 2023 विजेते म्हणून निवड करण्यात आली.**

- नागरी वास्तुविशारद, शहरी नियोजक आणि कार्यकर्ते, सर डेव्हिड अँलन चिपरफिल्ड यांची 2023 सालच्या द प्रिन्सिपल आर्किटेक्चर पुरस्कारासाठी निवड झाली आहे, हा पुरस्कार आंतरराष्ट्रीय स्तरावर आर्किटेक्चरचा सर्वोच्च सन्मान मानला जातो. चिपरफिल्डची मजली कारकीर्द 40 वर्षांहून अधिक काळ आहे आणि त्यात नागरी, सांस्कृतिक आणि शैक्षणिक इमारतींपासून ते आशिया, युरोप आणि उत्तर अमेरिकेतील निवासी आणि शहरी मास्टरप्लॅनिंगपर्यंतचे 100 हून अधिक प्रकल्प समाविष्ट आहेत.

**RRR च्या "नाटू नाटू" ला 95 व्या अकादमी पुरस्कारांचे सर्वोत्कृष्ट ओरीजनल साँग म्हणून पुरस्कार मिळाला.**

- 95 व्या अकादमी पुरस्कारांनी (ऑस्कर 2023) RRR च्या "नाटू नाटू" ला सर्वोत्कृष्ट मूळ गाणे जिंकल्याची घोषणा केली आहे. ऑस्कर 2023 विजेत्यांची यादी तपासण्यासाठी खाली दिलेल्या लिंक वर क्लिक करा.

**Oscars 2023 Winners List In Marathi**

**द एलिफंट व्हिस्परर्सने 95 व्या अकादमी पुरस्कारांचा सर्वोत्कृष्ट लघुपटाचा पुरस्कार जिंकला आहे.**

- द एलिफंट व्हिस्परर्स, कार्तिकी गोन्साल्विस आणि गुनीत मोंगा यांच्या नेटफ्लिक्स लघुपटाने 95 व्या अकादमी पुरस्कारांचा सर्वोत्कृष्ट लघुपटाचा पुरस्कार जिंकला आहे. हा चित्रपट 'स्ट्रेंजर अँट द गेट', 'हॉलआउट' आणि 'हाऊ डू यू मेजर अ इयर?' हा पुरस्कार हा माझ्या मातृभूमीचा भारताचा सन्मान आहे, असे दिग्दर्शक गोन्साल्विस म्हणाले.

**गोल्डन सिटी गेट टुरिझम अवॉर्ड्समध्ये भारताला गोल्डन आणि सिल्व्हर स्टार मिळाला.**

- "टीव्ही/सिनेमा कमर्शियल इंटरनॅशनल आणि कंट्री इंटरनॅशनल" या श्रेणीमध्ये आंतरराष्ट्रीय गोल्डन सिटी गेट पर्यटन पुरस्कार 2023 अनुक्रमे भारतीय पर्यटन मंत्रालय आणि भारत सरकार यांनी जिंकले. भारतात संधी पुन्हा उघडण्यासाठी कोविड नंतरच्या काळात जाहिरातींच्या जागतिक प्रयत्नांचा एक भाग म्हणून, मंत्रालयाने बनवलेल्या प्रचारात्मक चित्रपट/टेलिव्हिजन जाहिरातींना हा पुरस्कार प्रदान करण्यात आला आहे. 8 मार्च, 2023 रोजी, ITB, बर्लिन येथे, श्री अरविंद सिंग, सचिव (पर्यटन), भारत सरकार, यांनी हा सन्मान स्वीकारला.

**प्रसिद्ध हिंदी लेखक डॉ. ज्ञान चतुर्वेदी यांची 32 व्या व्यास सन्मानासाठी निवड करण्यात आली आहे.**

- प्रसिद्ध हिंदी लेखक डॉ. ज्ञान चतुर्वेदी यांची 2018 ची व्यंग्यात्मक कादंबरी पागलखाना 32 व्या व्यास सन्मानासाठी निवडण्यात आली आहे. प्रतिष्ठित व्यास सन्मानासाठी डॉ. चतुर्वेदी यांच्या पागलखाना (मानसिक रुग्णालय) ची निवड प्रतिष्ठित लेखक प्रा. रामजी तिवारी यांच्या नेतृत्वाखालील निवड समितीने केली होती.

**दिल्ली विमानतळ दक्षिण आशियातील सर्वोत्तम विमानतळ ठरले.**

- UK मधील Skytrax, ग्राहक सर्वेक्षणांवर आधारित प्रतिष्ठित जागतिक विमानतळ पुरस्कारांसह जगभरातील विमानतळांना पुरस्कार देते. सलग पाचव्या वर्षी दिल्लीच्या इंदिरा गांधी आंतरराष्ट्रीय विमानतळाला (IGIA) दक्षिण आशियाई क्षेत्रातील सर्वोत्तम विमानतळ म्हणून घोषित करण्यात आले आहे. IGIA हे आंतरराष्ट्रीय विमानतळ आहे आणि ग्राहकांना दिलेल्या उत्कृष्ट सुविधा आणि सेवांमुळे ही ओळख मिळाली आहे.

**शिवशंकरा, प्रसिद्ध तमिळ लेखक, सरस्वती सन्मान 2022 ने सन्मानित करण्यात आली.**

- KK बिली फाऊंडेशनने जाहीर केले आहे की तमिळ लेखिका शिवशंकरा या त्यांच्या 2019 च्या सूर्यवंश या संस्मरणासाठी 2022 सालच्या प्रतिष्ठित सरस्वती सन्मान पुरस्काराच्या प्राप्तकर्त्या असतील. हा पुरस्कार भारतीय साहित्यातील सर्वात प्रतिष्ठित पुरस्कारांपैकी एक आहे आणि 15 लाख रुपये रोख, एक मानचिन्ह आणि प्रशस्तीपत्र देऊन येतो.

**INS द्रोणाचार्यला त्याच्या उत्कृष्ट सेवांच्या सन्मानार्थ प्रेसिडेंट कलरने सन्मानित करण्यात येईल.**

- भारतीय नौदलाची सर्वोच्च तोफखाना शाळा, INS द्रोणाचार्य, यांना त्यांच्या उत्कृष्ट सेवांच्या सन्मानार्थ प्रेसिडेंट कलर प्रदान केला जाईल. राष्ट्रपती द्रौपदी मुर्मू राष्ट्रपतीद्वारे सैन्यदलाचे सर्वोच्च कमांडर म्हणून काम करणाऱ्या, देशासाठी केलेल्या अपवादात्मक सेवेबद्दल, राष्ट्रपतीद्वारे दिलेला सर्वोच्च सन्मान म्हणून हा पुरस्कार प्रदान करतील.

**भारत आणि श्रीलंका यांनी नवी दिल्लीत 'जेफ्री बावा' प्रदर्शनाचे उद्घाटन केले.**

- भारताचे परराष्ट्र व्यवहार मंत्री, एस जयशंकर यांनी नवी दिल्लीतील नॅशनल गॅलरी ऑफ मॉडर्न आर्टमध्ये "जेफ्री बावा: इज एसेन्शियल टू बी देअर" या प्रदर्शनाचे उद्घाटन केले. नवी दिल्लीतील नॅशनल गॅलरी ऑफ मॉडर्न आर्ट, नवी दिल्लीतील श्रीलंकेचे उच्चायुक्तालय आणि जेफ्री बावा ट्रस्ट यांच्या संयुक्त सहकार्याने सुरू असलेल्या या प्रदर्शनात श्रीलंकेचे प्रसिद्ध वास्तुविशारद दिवंगत जेफ्री बावा यांच्या वास्तुशिल्पाचे प्रदर्शन करण्यात आले आहे.

**भारतीय-अमेरिकन व्यक्तीला जो बिडेन यांच्याकडून राष्ट्रीय मानवता पदक मिळेल.**

- व्हाईट हाऊसने जाहीर केले आहे की अमेरिकेचे अध्यक्ष जो बिडेन भारतीय-अमेरिकन अभिनेत्री, विनोदी कलाकार आणि लेखक मिंडी कलिंग, ज्यांना वेरा मिंडी चोकलिंगम म्हणून ओळखले जाते, यासह अनेक प्राप्तकर्त्यांना 2021 राष्ट्रीय मानवता पदके प्रदान करतील.

**नेपाळी क्रिकेटपटू आसिफ शेखने 2022 चा ख्रिस्तोफर मार्टिन-जेनकिन्स स्पिरिट ऑफ क्रिकेट पुरस्कार जिंकला.**

- नेपाळचा यष्टीरक्षक आसिफ शेख याला T20 आंतरराष्ट्रीय सामन्यादरम्यान त्याच्या खेळीपणाबद्दल 2022 चा ख्रिस्तोफर मार्टिन-जेनकिन्स स्पिरिट ऑफ क्रिकेट पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले आहे. त्याने आयर्लंडच्या अँडी मॅकब्राईनला धावबाद करण्यास नकार दिला, जो चुकून कमल आयरी या गोलंदाजाने टिपला. न्यायाधीशांनी इंग्लंडच्या जोस बटलर आणि बेन स्टोक्सचेही कौतुक केले.

**लुईस कॅफेरेली यांना 2023 चा एबेल पुरस्कार मिळाला.**

- लुईस कॅफेरेली, यांना "मुक्त-सीमा समस्या आणि मॉन्गे-अॅम्पेरे समीकरणासह नॉनलाइनर आंशिक विभेदक समीकरणांसाठी नियमितता सिद्धांतातील महत्त्वपूर्ण योगदानासाठी" 2023 चा एबेल पुरस्कार मिळाला आहे. पुरस्कारामध्ये 7.5 दशलक्ष क्रोनर (सुमारे \$ 720,000) चा आर्थिक पुरस्कार आणि नॉर्वेजियन कलाकार हेन्रिक हॉगन यांनी डिझाइन केलेला काचेचा फलक समाविष्ट आहे. शिक्षण मंत्रालयाच्या वतीने नॉर्वेजियन अकादमी ऑफ सायन्स अँड लेटर्सद्वारे हा पुरस्कार दिला जातो.

**एम. टी. वासुदेवन नायर यांना केरळचा सर्वोच्च नागरी सन्मान प्रदान करण्यात आला.**

- केरळमधील सर्वोच्च नागरी सन्मान, "केरळ ज्योती" लेखक एमटी वासुदेवन नायर यांना प्रदान करण्यात आला. अभिनेता मामूट्टी, माजी नागरी सेवा अधिकारी टी माधव मेनन आणि लेखक ओमचेरी एनएन पिल्लई यांनी "केरळ प्रभा" हा दुसरा सर्वोच्च पुरस्कार सामायिक केला. केरळचे राज्यपाल आरिफ मुहम्मद खान यांनी "केरळ पुरस्करंगल" पुरस्काराची उद्घाटन आवृत्ती सादर केली आहे, ज्यात सामाजिक जीवनातील विविध पैलूंमध्ये उल्लेखनीय योगदान दिलेल्या व्यक्तींना ओळखले जाते. "केरळ ज्योती", "केरळ प्रभा" आणि "केरळ श्री" या तीन श्रेणींमध्ये पुरस्कार प्रदान करण्यात आले.

**कर्नाटक राज्यातील निवडणूक आयोगाने समाजासाठी पोल आयकॉन म्हणून ट्रान्सजेंडर लोककलाकार मंजम्मा जोगती यांची निवड केली.**

- भारताच्या कर्नाटक राज्यातील निवडणूक आयोगाने (EC) ट्रान्सजेंडर समुदायातील अधिकाधिक सदस्यांना नोंदणी आणि मतदान करण्यासाठी प्रोत्साहित करण्यासाठी मतदान चिन्ह म्हणून ट्रान्सजेंडर लोकनर्तिका मंजम्मा जोगती यांची निवड केली आहे. जोगती यांच्याबरोबरच क्रिकेटपटू राहुल द्रविड आणि ज्ञानपीठ पुरस्कार विजेते चंद्रशेकर कंबार यांच्यासह इतर अनेक व्यक्तींचीही निवडणूक दूत म्हणून निवड करण्यात आली आहे.

**बंगबंधू शेख मुजीबुर रहमान यांना साहित्यिक पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले.**

- द फाऊंडेशन ऑफ सार्क रायटर्स अँड लिटरेचर (FOSWAL) ने बांगलादेशच्या बंगबंधू शेख मुजीबुर रहमान यांना त्यांच्या पुस्तकांच्या त्रयीसाठी एक अनोखा साहित्य पुरस्कार प्रदान केला, ज्यात द अनफिनिशड मेमोयर्स, द प्रिझन डायरीज, आणि द न्यू चायना 1952 यांचा समावेश आहे. FOSWAL ने बंगबंधू शेख मुजीबुर रहमान यांच्या पुस्तकांची कबुली दिली. संस्थेने प्रदान केलेल्या प्रशस्तिपत्रानुसार, अपवादात्मक साहित्यिक कौशल्ये आणि त्रयीतील त्यांच्या उत्कृष्ट साहित्यिक उत्कृष्टतेबद्दल त्यांना पुरस्कार देण्यात आला.

**काश्मीरच्या आलिया मीरला वन्यजीव संरक्षण पुरस्कार 2023 ने सन्मानित केले आहे**

- केंद्रशासित प्रदेशाने वन्यजीव संरक्षक आलिया मीर यांना संरक्षणातील अपवादात्मक प्रयत्नांसाठी पुरस्कार दिला आहे. वाइल्डलाइफ एसओएससाठी काम करणारी आलिया ही जम्मू आणि काश्मीरमधील पहिली महिला आहे आणि हा सन्मान मिळवणारी ती या प्रदेशातील पहिली महिला आहे. जम्मू आणि काश्मीर कलेक्टिव्ह फॉरेस्ट्सने आयोजित केलेल्या जागतिक वनीकरण दिनाच्या समारंभात तिला लेफ्टनंट मनोज सिन्हा यांच्याकडून हा पुरस्कार मिळाला. आलियाला काश्मीरमधील वन्य प्राण्यांची सुटका आणि मुक्त करणे, जखमी प्राण्यांची काळजी घेणे आणि अस्वलांना वाचवणे यासह वन्यजीव संरक्षणातील उल्लेखनीय योगदानासाठी ओळखले गेले.वाइल्डलाइफ एसओएस ही भारतातील एक ना-नफा संस्था आहे जी संकटात सापडलेल्या वन्यजीवांचे, विशेषतः क्रूरता आणि शोषणाला बळी पडलेल्या वन्यजीवांचे बचाव आणि पुनर्वसन करण्यावर लक्ष केंद्रित करते. या संस्थेची स्थापना 1995 मध्ये झाली आणि तेव्हापासून हत्ती, अस्वल, बिबट्या आणि सरपटणारे प्राणी यांसह हजारो वन्य प्राण्यांची सुटका केली आहे.



## आसाममधील NGO चिल्ड्रन्स चॅम्पियन अवॉर्डने सन्मानित झाली आहे

- तपोबन, पाठशाला, आसाम येथील एनजीओ, जी विशेष गरजा आणि ऑटिझम असलेल्या मुलांना आधार देण्यावर लक्ष केंद्रित करते, तिला आरोग्य आणि पोषण श्रेणीतील प्रतिष्ठित चिल्ड्रन्स चॅम्पियन पुरस्कार 2023 ने सन्मानित करण्यात आले आहे. हा पुरस्कार दिल्ली बालहक्क संरक्षण आयोगाद्वारे प्रदान केला जातो आणि शिक्षण, न्याय, आरोग्य, पोषण, क्रीडा आणि सर्जनशील कला यासारख्या विविध क्षेत्रांमध्ये मुलांच्या कल्याणासाठी महत्त्वपूर्ण योगदान देणाऱ्या व्यक्ती आणि संस्थांचा गौरव केला जातो.

## नवीन जिंदाल यांना टेक्सास विद्यापीठाने 'जीवनगौरव पुरस्कार' देऊन सन्मानित केले.

- नवीन जिंदाल यांना डॅलस येथील टेक्सास विद्यापीठाने उद्योग, राजकारण आणि शिक्षण क्षेत्रातील कामगिरीबद्दल जीवनगौरव पुरस्काराने सन्मानित केले आहे. 1992 मध्ये विद्यापीठातून पदवीधर झालेल्या जिंदाल यांना एका समारंभात हा पुरस्कार मिळाला. हा पुरस्कार टेक्सास, डॅलस विद्यापीठाने माजी विद्यार्थ्याला दिलेला सर्वोच्च सन्मान आहे आणि ज्यांच्या योगदानाचा समाजावर सकारात्मक परिणाम झाला आहे अशांना दिला जातो. नोबेल पारितोषिक विजेते अझीझ संकार हे डॅलस येथील टेक्सास विद्यापीठाकडून जीवनगौरव पुरस्कार प्राप्त करणारे पहिले व्यक्ती होते. नवीन जिंदाल, माजी संसद सदस्य आणि डॅलस येथील टेक्सास विद्यापीठाचे पदवीधर, विद्यार्थी नेता म्हणून त्यांच्या कामगिरीसाठी ओळखले गेले आणि विद्यापीठात असताना त्यांना स्टुडंट लीडर ऑफ द इयर पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले. नंतर त्यांना 2010 मध्ये प्रतिष्ठित माजी विद्यार्थी पुरस्कार मिळाला.

## केरळ संगीत नाटक अकादमी पुरस्कार जाहीर झाले.

- केरळ संगीत नाटक अकादमीने 2022 च्या फेलोशिप्स, पुरस्कार आणि गुरुपूजा पुरस्कारांची घोषणा केली आहे. थिएटर व्यक्ती गोपीनाथ कोझिकोडे, संगीत दिग्दर्शक पी. एस. विद्याधरन, आणि चेंदा/एडाक्का कलाकार कलामंडलम उन्नीकृष्णन यांची संबंधित क्षेत्रातील योगदानाबद्दल केरळ संगीत नाटक अकादमी फेलोशिपसाठी निवड करण्यात आली आहे.

## क्रीडा बातम्या

## मॅचेस्टर युनायटेडने काराबाओ कप 2023 चे विजेतेपद पटकावले.

- मॅचेस्टर युनायटेडने न्यूकॅसल युनायटेडचा 2-0 असा पराभव करून वेम्बली येथील काराबाओ कप जिंकून त्यांचा 6 वर्षांचा ट्रॉफीचा दुष्काळ संपवला. अंतिम लढत मॅचेस्टर युनायटेड आणि न्यूकॅसल यांच्यात झाली. मॅचेस्टर युनायटेड सहा वर्षांनंतर ट्रॉफी जिंकत आहे. न्यूकॅसल हा सौदी अरेबिया समर्थित क्लब आहे.

## आशियाई बुद्धिबळ महासंघाने डी गुकेशला वर्षातील सर्वोत्तम खेळाडूचा पुरस्कार प्रदान केला.

- भारतीय ग्रँडमास्टर डी गुकेशला महाबलीपुरम येथील 44 व्या बुद्धिबळ ऑलिम्पियाडमध्ये 9/11 च्या विक्रमी स्कोअरसह सुवर्णपदक जिंकल्याबद्दल आशियाई बुद्धिबळ महासंघाने (ACF) वर्षातील सर्वोत्तम खेळाडू पुरस्काराने सन्मानित केले आहे. गुकेश 2700 एलो-रेटिंग मार्क मोडणारा केवळ सहावा भारतीय ठरला आणि 2700 पेक्षा जास्त रेटिंग असलेला देशातील सर्वात तरुण ग्रँडमास्टर ठरला.

## भारताच्या ट्रिपल जम्पर ऐश्वर्या बाबूवर NADA ने चार वर्षांची बंदी घातली आहे.

- प्रतिबंधित अॅनाबॉलिक स्टिरॉइड वापरल्याबद्दल भारताची अव्वल ट्रिपल जम्पर ऐश्वर्या बाबूवर राष्ट्रीय उत्तेजक विरोधी एजन्सी (NADA) च्या शिस्तपालन समितीने चार वर्षांची बंदी घातली आहे. 25 वर्षांची ऐश्वर्या बाबू 2022 च्या बर्मिंगहॅम राष्ट्रकुल क्रीडा स्पर्धेतून, स्प्रींटर एस धनलक्ष्मीसह स्टिरॉइडसाठी सकारात्मक चाचणी घेतल्यानंतर वगळण्यात आली होती, जी जागतिक उत्तेजक विरोधी एजन्सी (WADA) च्या प्रतिबंधित यादीत आहे.

## जेस्विन ऑल्ट्रिनने AFI राष्ट्रीय जंप स्पर्धेत राष्ट्रीय विक्रम मोडला.

- तामिळनाडूच्या जेस्विन ऑल्ट्रिनने दुसऱ्या एएफआय राष्ट्रीय उडी स्पर्धेत पुरुषांच्या लांब उडीत राष्ट्रीय विक्रम मोडला. 21 वर्षीय जेस्विन ऑल्ट्रिनने 8.42 मीटर झेप घेत एप्रिल 2022 मध्ये कोझिकोड येथे झालेल्या फेडरेशन कपमध्ये भारताचा सहकारी एम श्रीशंकरने सेट केलेला 8.36 मीटरचा मागील गुण घेतला. ऑल्ट्रिनने यापूर्वी गेल्या महिन्यात अस्ताना येथे झालेल्या आशियाई इनडोअर चॅम्पियनशिपमध्ये रौप्यपदक जिंकले होते. 7.97 मीटर उडी मारून आणि राष्ट्रीय विक्रम मोडण्यासाठी स्पर्धात्मक फ्रेममध्ये राहून कमाल केली.

## कर्नाटकने संतोष ट्रॉफी जिंकली.

- सौदी अरेबियाच्या राजधानीतील किंग फहद इंटरनॅशनल स्टेडियमवर पार पडलेल्या अंतिम सामन्यात कर्नाटकने मेघालयचा 3-2 असा पराभव करत संतोष ट्रॉफी राष्ट्रीय फुटबॉल चॅम्पियनशिप जिंकण्याची 54 वर्षांची प्रतीक्षा संपवली. सर्व्हिसेसने प्लेऑफमध्ये पंजाबचा 2-0 असा पराभव करत तिसरे स्थान पटकावले. पीपी शफील आणि क्रिस्टोफर कामी यांनी दोन्ही हाफमध्ये गोल केले.

## आंतरराष्ट्रीय क्रिकेट परिषद (ICC) ने फेब्रुवारी 2023 साठी ICC प्लेयर ऑफ द मंथ पुरस्कार प्राप्तकर्त्यांची घोषणा केली आहे.

- आंतरराष्ट्रीय क्रिकेट परिषदेने (ICC) फेब्रुवारी 2023 साठी ICC प्लेयर ऑफ द मंथ पुरस्कारांचे विजेते जाहीर केले आहेत, ऑस्ट्रेलियाच्या ऍशले गार्डनरला ICC महिला खेळाडूचा महिना आणि इंग्लंडच्या हॅरी ब्रूकला ICC पुरुष खेळाडूचा पुरस्कार देण्यात आला आहे. महिन्याची शीर्षके. फेब्रुवारी मधील ICC प्लेयर ऑफ द मंथ अवॉर्डसचे निकाल डिसेंबर 2022 च्या कार्बन कॉपी आहेत, जेव्हा दोन्ही विजेत्यांनी त्यांच्या संबंधित संघांना खेळाच्या लहान आणि लांब दोन्ही फॉर्ममध्ये यशस्वी महिन्यांनंतर त्यांचे पहिले पुरस्कार प्राप्त केले.

## फिफाच्या अध्यक्षपदी जियानी इन्फॅंटिनो यांची पुन्हा एकदा निवड झाली.

- जियानी इन्फॅंटिनो यांची 2027 पर्यंत FIFA अध्यक्ष म्हणून पुन्हा निवड करण्यात आली. 211 सदस्य फेडरेशनच्या कॉंग्रेसने हा निर्णय घेतला, ज्यांनी 2016 मध्ये इन्फॅंटिनोच्या पहिल्या विजयानंतर FIFA कडून त्यांचा वार्षिक निधी \$250,000 वरून \$2 दशलक्ष इतका वाढला आहे. कतारमध्ये 2022 च्या विश्वचषकानंतर, FIFA कडे आता \$4 अब्ज डॉलर्सचा साठा आहे आणि 2026 च्या पुरुषांच्या विश्वचषक स्पर्धापासून किमान \$11 अब्ज डॉलरच्या विक्रमी कमाईचा पुराणमतवादी अंदाज आहे,

**इराणी चषक 2022-23 रेस्ट ऑफ इंडियाने जिंकला.**

- इराणी चषक 2022-23 च्या फायनलमध्ये टीम रेस्ट ऑफ इंडियाने मध्य प्रदेशचा 238 धावांनी पराभव करून 30 वे विजेतेपद पटकावले. त्याने आपली अधिकृत कामगिरी सुरू ठेवत आपल्या प्रभावी कामगिरीने विजय मिळवला. दोन्ही डावात शानदार फलंदाजी करणाऱ्या यशस्वी जैस्वालाला सामनावीर घोषित करण्यात आले. त्याने दोन्ही डावात द्विशतक आणि एक शतक झळकावून आरओआयच्या विजयात मोलाचे योगदान दिले.

**ऑस्ट्रेलिया क्रिकेट संघाचा माजी कर्णधार टीम पेनने खेळातून निवृत्तीची घोषणा केली.**

- ऑस्ट्रेलियन कसोटी क्रिकेट संघाचा माजी कर्णधार टीम पेन याने क्विन्सलँड विरुद्ध तस्मानियाकडून शेवटचा शेफिल्ड शील्ड प्रथम श्रेणी सामना खेळल्यानंतर क्रिकेटमधून निवृत्तीची घोषणा केली आहे. पेनने 2018 ते 2021 या काळात ऑस्ट्रेलियन संघाचे 23 कसोटी सामन्यांमध्ये नेतृत्व केले आणि कारकिर्दीत एकूण 35 कसोटी खेळल्या. ऑस्ट्रेलियाच्या 2018 च्या दक्षिण आफ्रिका दौऱ्यात बॉल टॅम्परिंग प्रकरणानंतर स्टीव्ह स्मिथची भूमिका काढून टाकल्यानंतर त्याने कर्णधारपदाची जबाबदारी स्वीकारली.

**रोहन बोपण्णा एटीपी मास्टर्स 1000 विजेतेपद जिंकणारा सर्वात वयस्कर टेनिसपटू ठरला आहे.**

- रोहन बोपण्णा, 43 वर्षीय भारतीय टेनिसपटू आणि त्याचा ऑस्ट्रेलियन जोडीदार मॅथ्यू एबडेन हे एटीपी मास्टर्स 1000 विजेतेपद जिंकणारी सर्वात जुनी जोडी बनली आहे. त्यांनी कॅलिफोर्नियातील इंडियन वेल्स मास्टर्स 2023 स्पर्धेत पुरुष दुहेरीच्या अंतिम फेरीत वेस्ली कूलहॉफ आणि नील स्कुप्स्की यांच्या अव्वल मानांकित संघाचा पराभव केला. बोपण्णा आणि एबडेन यांनी पहिला सेट 6-3 असा जिंकला पण दुसरा सेट 2-6 असा गमावला. मात्र, त्यांनी निर्णायक टायब्रेकर 10-8 असा जिंकून सामना जिंकला.

**पंकज अडवाणीने दमानीला हरवून आशियाई बिलियर्ड्सचे विजेतेपद कायम राखले.**

- भारतीय क्यू स्पोर्ट्स चॅम्पियन पंकज अडवाणीने कतार बिलियर्ड्स आणि स्नूकर फेडरेशन (क्यूबीएसएफ) अकादमी येथे झालेल्या अंतिम सामन्यात आपला देशबांधव ब्रिजेश दमानीचा 5-1 असा पराभव करून 100-अप फॉर्मॅटमध्ये आपले आशियाई बिलियर्ड्स विजेतेपद कायम ठेवले आहे. आंतरराष्ट्रीय बिलियर्ड्स आणि स्नूकर फेडरेशन (IBSF) विश्व चॅम्पियनशिप 25 वेळा जिंकलेल्या अडवाणीने 100(51)-18, 100(88)-9, 86(54)-101(75) च्या स्कोअरलाइनसह सामना जिंकला.

**महिला हॉकी स्टार राणी रामपाल यांच्या नावावर स्टेडियमचे नाव देण्यात आले.**

- भारतीय हॉकी संघातील प्रख्यात खेळाडू राणी रामपाल हिने या खेळातील पहिली महिला म्हणून एक महत्त्वाचा टप्पा गाठला आहे ज्याचे नाव स्टेडियम आहे. एमसीएफ रायबरेलीने हॉकी स्टेडियमचे नाव बदलून 'राणीज गर्ल्स हॉकी टर्फ' असे ठेवले आहे.

**D&P अहवालानुसार \$1.1 अब्ज मुल्यांकन असलेले IPL भारतातील पहिले युनिव्हर्सल बनले आहे.**

- D&P Advisory ने इंडियन प्रीमियर लीग (IPL) चे विश्लेषण केले आहे आणि अहवाल दिला आहे की क्रिकेट स्पर्धा ही भारतातील पहिली युनिव्हर्सल होती, ज्याचे मूल्य 2008 मध्ये \$1.1 अब्ज होते, ज्या वर्षी ती सुरू झाली. अँडव्हायझरीने यापूर्वी जाहीर केले होते की अलीकडेच आयपीएल डेकार्गन (\$10.9 अब्ज मूल्य) बनले आहे. D&P Advisory आता "IPL: The Pioneer of Indian Unicorns" नावाचे नवीन विश्लेषण प्रकाशित करण्याच्या तयारीत आहे.

**सर्जिओ पेरेझने सौदी अरेबिया ग्रांड प्रिक्स 2023 जिंकली.**

- 2023 फॉर्म्युला वन सीझनच्या सौदी अरेबिया ग्रांड प्रिक्स 2023 मध्ये, सर्जिओ पेरेझने प्रभावी कामगिरी केली आणि त्याचा पहिला विजय मिळवला. रेड बुलमधील त्याचा सहकारी, मॅक्स वर्स्टेपेनने 15 व्या स्थानापासून सुरुवात करून दुसरे स्थान मिळवले.

**भारतीय पॅरालिम्पिक समितीने मेकर्स हाईव्ह आणि विले स्पोर्ट्ससोबत सामंजस्य करार केला.**

- मेकर्स हाईव्ह आणि विले स्पोर्ट्स यांनी पॅरालिम्पिक समिती ऑफ इंडिया (PCI) सोबत सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली आहे, ज्याचे साक्षीदार डॉ. दीपा मलिक, PCI चे विद्यमान अध्यक्ष, पॅरा-अॅथलीट श्री देवेंद्र झाझरिया आणि इतर होते. सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी करणे हे तिन्ही संस्थांमधील महत्त्वपूर्ण सहकार्याचे प्रतीक आहे.

**भारतीय लष्कर आणि हवाई दलाने पूर्वेकडील भागात 'वायू प्रहार' नावाचा 96 तासांचा संयुक्त सराव केला.**

- अलीकडेच, वास्तविक नियंत्रण रेषेवर (LAC) भारत आणि चीन यांच्यात सुरू असलेल्या तणावादरम्यान, भारतीय लष्कर आणि हवाई दलाने पूर्वेकडील भागात 'वायू प्रहार' नावाचा 96 तासांचा संयुक्त सराव केला. हवाई आणि जमीनी सैन्याचा वापर करून बहु-डोमेन ऑपरेशन्समध्ये समन्वय साधण्यासाठी योजना विकसित करण्याचा या सरावाचा उद्देश आहे. हे मार्चच्या दुसऱ्या आठवड्यात आयोजित करण्यात आले होते.

**भारत आणि आफ्रिकन देशांच्या लष्करप्रमुखांची पहिली संयुक्त परिषद सुरू आहे**

- भारत आणि आफ्रिकन लष्कर प्रमुखांमधील उद्घाटन संयुक्त परिषद पुण्यात होणार आहे, ज्यामध्ये संरक्षण मंत्री राजनाथ सिंह हे सन्माननीय अतिथी म्हणून आणि भारतीय लष्करप्रमुख जनरल मनोज पांडे यांची उपस्थिती होती. 10 लष्कर प्रमुख आणि आफ्रिकन देशांचे 31 प्रतिनिधी उपस्थित असलेल्या या राष्ट्रांमधील अशा प्रकारची ही पहिलीच परिषद आहे. याव्यतिरिक्त, आत्मनिर्भर भारत उपक्रमांतर्गत संरक्षण उत्पादनांचे प्रदर्शन आणि आफ्रिकन बाजारपेठेला लक्ष्य करण्यासाठी एक प्रदर्शन आयोजित केले जाईल.

**INS चिल्का मधून अग्निवीरांची पहिली तुकडी उत्तीर्ण झाली.**

- अलीकडील प्रसंगी, भारतीय नौदलातील 272 महिलांसह 2,585 अग्निवीरांनी ओडिशातील INS चिल्का येथे त्यांचे प्रशिक्षण यशस्वीपणे पूर्ण केले. INS चिल्का येथे आयोजित अग्निवीरांच्या पहिल्या पासिंग आऊट परेडमध्ये पठाणकोटमधील 19 वर्षीय खुशी पठानिया हिला सर्वोत्कृष्ट महिला अग्निवीरसाठी जनरल बिपिन रावत ट्रॉफीने गौरविण्यात आले. खुशीचे आजोबा सुभेदार मेजर होते आणि ती एका शेतकऱ्याची मुलगी आहे. याव्यतिरिक्त, अमलकांती जयराम यांना नौदल प्रमुख रोलिंग ट्रॉफी आणि सर्वोत्कृष्ट अग्निवीर एसएसआरसाठी सुवर्णपदक प्रदान करण्यात आले, तर अजित पी यांना एमआर श्रेणीसाठी समान पुरस्कार मिळाला.

**संरक्षण मंत्रालयाने महत्त्वपूर्ण शस्त्रास्त्र प्रणाली उत्पादनाला चालना देण्यासाठी 1,700 कोटी रुपयांचा करार केला.**

- संरक्षण मंत्रालयाने (MoD) नेक्स्ट जनरेशन मेरीटाइम मोबाइल कोस्टल बॅटरीज (लॉग रेंज) (NGMMCB-LR) आणि ब्रह्मोस क्षेपणास्त्रांच्या खरेदीसाठी (भारतीय) ब्रह्मोस एरोस्पेस प्रायव्हेट लिमिटेड (BAPL) सोबत 1,700 कोटी रुपयांहून अधिक किमतीच्या करारावर स्वाक्षरी केली. या कराराद्वारे सुपरसॉनिक ब्रह्मोस क्षेपणास्त्रांनी सुसज्ज NGMMCBs ची डिलिव्हरी 2027 मध्ये सुरू होण्याची अपेक्षा आहे आणि ते भारतीय नौदलाच्या बहु-दिशात्मक सागरी हल्ले करण्याच्या क्षमतेत लक्षणीय सुधारणा करतील.

### पुस्तके आणि लेखक बातम्या

**सुप्रीम कोर्टाचे न्यायमूर्ती व्ही. रामसुब्रमण्यम यांनी भारताच्या स्वातंत्र्यासाठी संघर्ष - गांधीयन युग या पुस्तकाचे प्रकाशन केले.**

- सुप्रीम कोर्टाचे न्यायमूर्ती व्ही. रामसुब्रमण्यम यांनी भारताच्या स्वातंत्र्यासाठी संघर्ष - गांधीयन युग या पुस्तकाचे प्रकाशन केले. मद्रास उच्च न्यायालयाचे माजी न्यायमूर्ती पी. ज्योतिमनी आणि पचियाप्पा कॉलेजच्या इतिहासाचे माजी प्राध्यापक जी. बालन यांनी लिहिलेले आणि वनाथी पाथीपगम यांनी प्रकाशित केलेले पुस्तक, मद्रास विद्यापीठात आयोजित एका कार्यक्रमात प्रकाशित करण्यात आले. या पुस्तकात महात्मा गांधींची आजपर्यंतची प्रासंगिकता यासारख्या बाबींचा समावेश आहे.

**रचना बिस्वत रावत यांनी लिहिलेले "बिपिन: द मॅन बिहाइंड द युनिफॉर्म" हे पुस्तक प्रकाशित झाले.**

- भारतातील पत्रकार आणि लेखिका रचना बिस्वत रावत यांनी नुकतेच "बिपिन: द मॅन बिहाइंड द युनिफॉर्म" नावाचे पुस्तक लिहिले आहे. हे पुस्तक पेंग्विन वीर यांनी प्रकाशित केले आहे, एक पेंग्विन रँडम हाऊस छाप आहे आणि जनरल बिपिन रावत यांचे जीवन, व्यक्तिमत्व आणि तत्वांवर लक्ष केंद्रित करते. 2021 मध्ये हेलिकॉप्टर अपघातात त्यांचे दुःखद निधन होईपर्यंत रावत हे भारताचे पहिले संरक्षण कर्मचारी आणि देशातील सर्वात उल्लेखनीय लष्करी नेत्यांपैकी एक होते. हे पुस्तक भारताचे संरक्षण मंत्री राजनाथ सिंह यांना लेखकाने सादर केले होते. हे जनरल रावत यांच्या जीवनाला आणि कर्तृत्वाला योग्य श्रद्धांजली म्हणून काम करते.

**श्री राजीव मल्होत्रा आणि श्रीमती विजया विश्वनाथन यांचे स्नेक्स इन द गंगा हे पुस्तक प्रकाशित झाले.**

- श्री राजीव मल्होत्रा आणि श्रीमती विजया विश्वनाथन यांनी लिहिलेल्या "स्नेक्स इन द गंगा: ब्रेकिंग इंडिया 2.0" या पुस्तकाला भारतात चांगलीच मान्यता मिळाली आहे. हे युनायटेड स्टेट्सकडून भारताच्या राष्ट्रीय सुरक्षेला असलेल्या विविध धोक्यांवर प्रकाश टाकते.

**अनुराग बेहर यांनी "अ मॅटर ऑफ द हार्ट: एज्युकेशन इन इंडिया" हे नवीन पुस्तक लिहिले आहे.**

- अझीम प्रेमजी फाउंडेशनचे सीईओ आणि अझीम प्रेमजी विद्यापीठाचे संस्थापक कुलगुरू अनुराग बेहर यांनी "अ मॅटर ऑफ द हार्ट: एज्युकेशन इन इंडिया" नावाचे नवीन प्रवासी पुस्तक लिहिले आहे. हे पुस्तक 110 कथांचा संग्रह आहे, जे बेहाराच्या पायावर काम करणाऱ्या अनुभवांवर आधारित आहे.

**श्रीमंत कोकाटे यांच्या "छत्रपती शिवाजी महाराज (सचित्र)" या त्यांच्या पहिल्या इंग्रजी पुस्तकाचे नुकतेच प्रकाशन झाले.**

- सुप्रसिद्ध मराठी लेखक आणि इतिहासकार श्रीमंत कोकाटे यांच्या "छत्रपती शिवाजी महाराज (सचित्र)" या त्यांच्या पहिल्या इंग्रजी पुस्तकाचे नुकतेच प्रकाशन झाले, ज्याचा दिलीप चव्हाण यांनी अनुवाद केला आहे. मराठी टीव्ही मालिकेतील छत्रपती शिवाजी महाराज आणि संभाजी महाराज यांच्या व्यक्तिरेखेसाठी प्रसिद्ध असलेले लोकप्रिय खासदार आणि अभिनेते अमोल कोल्हे यांच्या हस्ते पुस्तकाचे प्रकाशन करण्यात आले. कोकाटे हे त्यांच्या शिवाजीवरील चार पुस्तकांसाठी प्रसिद्ध आहेत, ज्यांना उत्तम पुनरावलोकने मिळाली आहेत आणि मोठ्या प्रमाणात वाचली गेली आहेत. त्यांनी विविध विषयांवर एकूण 10 पुस्तके लिहिली आहेत.

**गुलाम नबी आझाद यांचे आत्मचरित्र 'आझाद' लवकरच प्रदर्शित होणार आहे.**

- जम्मू आणि काश्मीरचे माजी मुख्यमंत्री आणि केंद्रीय मंत्री गुलाम नबी आझाद यांनी एक प्रामाणिक आणि स्पष्ट आत्मचरित्र लिहिले आहे, जे 5 एप्रिल रोजी नवी दिल्लीत लॉन्च होणार आहे. 'आझाद' नावाचे हे पुस्तक आझाद यांच्या राजकीय प्रवासाची माहिती देते आणि त्यात अंतर्दृष्टी देते. गेल्या पाच दशकांमध्ये भारतात झालेले महत्वाचे राजकीय बदल. रुपा पब्लिकेशन्स इंडियाने प्रकाशित केलेले, 'आझाद' हे आझाद यांच्या जीवनाचा आणि कारकिर्दीचा स्पष्ट लेखाजोखा आहे.

### संरक्षण बातम्या

**भारतीय हवाई दलाने जपानच्या हवाई स्वसंरक्षण दलासोबत शिन्युउ मैत्री या सरावात भाग घेतला.**

- भारतीय वायुसेनेने (IAF) जपान हवाई स्व-संरक्षण दल (JASDF) सोबत शिन्युउ मैत्री या सरावात भाग घेतला. 13 फेब्रुवारी 2023 ते 02 मार्च 2023 या कालावधीत कोमात्सु, जपान येथे आयोजित करण्यात आलेल्या भारत-जपान संयुक्त सैन्य सराव, धर्मा गार्डियनच्या बाजूला शिन्युउ मैत्री व्यायामाचे आयोजन करण्यात आले आहे.

**INS त्रिकंदने आंतरराष्ट्रीय सागरी सराव 2023 मध्ये भाग घेतला.**

- भारतीय युद्धनौका आयएनएस त्रिकंद हे 34 देशांच्या नौदल गटाच्या अमेरिकेच्या नेतृत्वाखालील संयुक्त सागरी दलाने आयोजित केलेल्या आंतरराष्ट्रीय सागरी सरावात तिच्या पहिल्या सहभागासाठी बहरीनमध्ये दाखल झाले आहे. INS त्रिकंदने फ्रेंच नौदलाचे रिअर अँडएम जीन मिशेल मार्टिनेट यांचे आयोजन केले होते, जे IMX23 आणि कमांडर टास्क फोर्स (पूर्व) चे व्हाईस कमांडर देखील आहेत. आयएनएस त्रिकंद क्रूने सरावात सहभागी होणाऱ्या मैत्रीपूर्ण नौदलाच्या नियोजन संघ आणि जहाजांशीही संवाद साधला.

**FRINJEX-23 भारत-फ्रान्स संयुक्त लष्करी सराव तिरुअनंतपुरम येथे सुरू होणार आहे.**

- 7 आणि 8 मार्च 2023 रोजी, भारतीय लष्कर आणि फ्रेंच सैन्य त्यांचा पहिला संयुक्त लष्करी सराव, FRINJEX-23, केरळमधील तिरुवनंतपुरम येथील पांगोडे मिलिटरी स्टेशनवर आयोजित करतील. दोन्ही लष्कर प्रथमच या स्वरूपामध्ये सहभागी होत आहेत, प्रत्येक तुकडीमध्ये फ्रेंच 6व्या लाइट आर्मर्ड ब्रिगेडमधील कंपनी गट आणि तिरुअनंतपुरममध्ये तैनात भारतीय लष्कराचे जवान यांचा समावेश आहे.

### ग्रुप कॅप्टन शालिजा धामी या पहिल्या महिला आयएएफ कॉम्बॅट युनिटचे नेतृत्व करणार आहेत.

- भारतीय हवाई दल (IAF) मध्ये एका महिला अधिकाऱ्यासाठी पहिल्या कमांड नियुक्तीमध्ये, ग्रुप कॅप्टन शालिजा धामी यांची पश्चिम क्षेत्रातील आघाडीच्या लढाऊ युनिटची कमांड घेण्यासाठी निवड करण्यात आली आहे. IAF च्या इतिहासात प्रथमच, एका महिला अधिकाऱ्याला फ्रंटलाइन कॉम्बॅट युनिटची कमान देण्यात आली आहे.

### 54 वा CISF स्थापना दिवस 10 मार्च रोजी देशभरात साजरा करण्यात आला.

- 1969 मध्ये CISF ची स्थापना झाल्याबद्दल दरवर्षी 10 मार्च रोजी केंद्रीय औद्योगिक सुरक्षा दल (CISF) स्थापना दिवस साजरा केला जातो. गृह मंत्रालयाचे सर्वोच्च-स्तरीय केंद्रीय सशस्त्र पोलिस दल, CISF, सुरक्षा संरक्षण प्रदान करण्याची जबाबदारी सांभाळते. अनेक सार्वजनिक क्षेत्रातील संस्था, विमानतळ, बंदरे, वीज प्रकल्प आणि देशभरातील इतर महत्त्वाच्या पायाभूत सुविधा प्रकल्पांसाठी. या वर्षी, केंद्रीय औद्योगिक सुरक्षा दलाच्या प्रयत्नांची आणि योगदानाची प्रशंसा करण्यासाठी 54 वा CISF स्थापना दिवस साजरा करण्यात आला.

### भारतीय नौदलाने मोठा सराव TROPEX-23 आयोजित केला आहे.

- नोव्हेंबर 2022 ते मार्च 2023 पर्यंत चार महिने चालल्यानंतर "थिएटर लेव्हल ऑपरेशनल रेडिनेस एक्सरसाइज फॉर 2023" (TROPEX-23) नावाचा भारतीय नौदलाचा सराव अरबी समुद्रात संपला. TROPEX-23 मध्ये सुमारे 70 भारतीय नौदलाचा सहभाग होता. शांतताकाळापासून शत्रुत्वापर्यंत नौदलाच्या संक्रमणाची चाचणी घेण्यासाठी TROPEX अनेक टप्प्यांत आयोजित केले जात आहे.

### भारतीय नौदलाला पाण्याखालील अँटी-सबमरीन वॉरफेअर रॉकेट RGB-60 साठी पहिले पूर्णतः स्वदेशी फ्यूज YDB-60 प्राप्त झाले आहे.

- संरक्षण क्षेत्रातील "मेक इन इंडिया" उपक्रमाचे मोठे यश म्हणून भारतीय नौदलाला पाणबुडीविरोधी युद्ध (एएसडब्ल्यू) अंडरवॉटर रॉकेटसाठी पूर्णपणे स्वदेशी फ्यूज मिळाले आहे, जे पहिल्यांदाच एका खाजगीद्वारे तयार केले गेले आहे. भारतीय उद्योग. भारतीय नौदलाने भारतीय खाजगी क्षेत्रातील उद्योगास पाण्याखालील दारूगोळा फ्यूजसाठी पुरवठा ऑर्डर देण्याची ही पहिलीच वेळ असेल.

### लडाखमध्ये कर्नल गीता राणा या आर्मी बटालियनचे नेतृत्व करणाऱ्या पहिल्या महिला आहेत.

- कॉर्प्स ऑफ इलेक्ट्रॉनिक्स अँड मेकॅनिकल इंजिनिअर्सच्या कर्नल गीता राणा यांनी भारतीय लष्कराने अलीकडेच कमांड पोस्टसाठी महिला अधिकाऱ्यांना मान्यता दिल्यानंतर चीनसह पूर्व लडाख प्रदेशात स्वतंत्र फील्ड वर्कशॉपची कमान हाती घेतली आहे. अशी कामगिरी करणाऱ्या त्या पहिल्या महिला अधिकारी आहेत. द कॉर्प्स ऑफ इलेक्ट्रॉनिक्स अँड मेकॅनिकल इंजिनिअर्सच्या कर्नल गीता राणा या पूर्व लडाखमधील दुर्गम आणि अग्रेषित भागात स्वतंत्र फील्ड वर्कशॉपचे नियंत्रण स्वीकारणाऱ्या पहिल्या महिला अधिकारी आहेत.

### ग्रुप कॅप्टन शालिजा धामी या पहिल्या महिला आयएएफ कॉम्बॅट युनिटचे नेतृत्व करणार आहेत.

- भारतीय वायुसेनेतील (IAF) महिला अधिकाऱ्यासाठी पहिल्या कमांड नियुक्तीमध्ये, ग्रुप कॅप्टन शालिजा धामी यांची पश्चिम क्षेत्रातील आघाडीच्या लढाऊ युनिटची कमांड हाती घेण्यासाठी निवड करण्यात आली आहे. IAF च्या इतिहासात प्रथमच, शालिजा धामी या महिला अधिकाऱ्याला फ्रंटलाइन कॉम्बॅट युनिटची कमांड देण्यात आली आहे.

### संरक्षण मंत्रालयाने 6 डॉर्नियर विमाने खरेदी करण्यासाठी HAL सोबत करार केला.

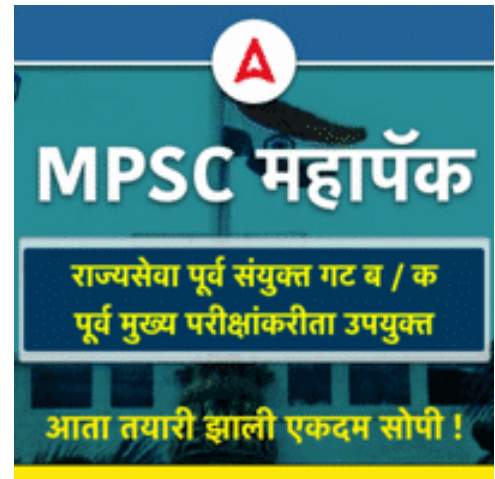
- संरक्षण मंत्रालयाने हिंदुस्तान एरोनॉटिक्स लिमिटेड (एचएएल) सोबत भारतीय हवाई दलासाठी 667 कोटी रुपयांची सहा डॉर्नियर विमाने खरेदी करण्याचा करार केला. या सहा विमानांच्या समावेशामुळे दुर्गम भागात भारतीय वायुसेनाची परिचालन क्षमता आणखी वाढेल, असे संरक्षण मंत्रालयाने कराराची घोषणा करताना सांगितले.

### भारत आणि फ्रान्स यांचा मरिनटाईम पार्टनरशिप एक्सरसाइज (MPX) सुरु झाला.

- भारतीय नौदलाचे स्वदेशी बनावटीचे मार्गदर्शित क्षेपणास्त्र फ्रिगेट, INS सह्याद्रीने अरबी समुद्रात फ्रेंच नेव्ही (FN) जहाजे FS Dixmude, Mistral Class Amphibious Assault Ship आणि FS La Fayette, La Fayette क्लास फ्रिगेटसह मरिनटाईम पार्टनरशिप एक्सरसाइज (MPX) मध्ये भाग घेतला. भागीदारी सराव 10-11 मार्च रोजी आयोजित करण्यात आला होता.

### 13 आणि 14 मार्च 2023 रोजी, हिंद महासागर क्षेत्र बहुपक्षीय सराव ला पेरोसच्या तिसऱ्या आवृत्तीचे आयोजन करण्यात आले.

- 13 आणि 14 मार्च 2023 रोजी, हिंद महासागर क्षेत्र ला पेरोस या बहुपक्षीय सरावाच्या तिसऱ्या आवृत्तीचे आयोजन करेल. रॉयल ऑस्ट्रेलियन नौदल, फ्रेंच नौदल, भारतीय नौदल, जपानी सागरी सेल्फ डिफेन्स फोर्स, रॉयल नेव्ही आणि युनायटेड स्टेट्स नेव्ही सर्व लोक, जहाजे आणि आवश्यक हेलिकॉप्टर या कार्यक्रमात सहभागी होतील. दर दोन वर्षांनी ला पेरोस हा सराव फ्रेंच नौदलाद्वारे चालवला जातो, ज्याचा उद्देश भारत-पॅसिफिक क्षेत्रातील सहभागी नौदलांमधील सागरी क्षेत्र जागरूकता आणि सागरी सहकार्य सुधारणे हा आहे.



## भारत-सिंगापूर संयुक्त सराव 'बोल्ड कुरुक्षेत्र' जोधपूर येथे संपन्न झाला.

- ऑपरेशन बोल्ड कुरुक्षेत्र हा द्विपक्षीय आरमार प्रशिक्षण सराव 6-13 मार्च 2023 दरम्यान भारतातील जोधपूर मिलिटरी स्टेशनमध्ये आयोजित करण्यात आला होता. ही 13वी पुनरावृत्ती होती आणि सिंगापूर आर्मी आणि भारतीय आर्मी या दोघांनी भाग घेतला.

## मल्टी-लॅटरल ASW व्यायाम सी ड्रॅगन 23 सुरू झाला.

- भारतीय नौदलाने 14 मार्च 2023 रोजी गुआम, यूएसए येथे P81 विमान तैनात केले, 'एक्सरसाइज सी ड्रॅगन 23' च्या 3-न्या आवृत्तीत सहभागी होण्यासाठी, एक समन्वित मल्टी-लॅटरल अँटी-सबमरीन वॉरफेअर (ASW) सराव लांब पल्ल्याचे MR ASW.) सराव आहे. 15 मार्च ते 30 मार्च 2023 या कालावधीत नियोजित केलेला हा सराव सहभागी राष्ट्रांमधील समन्वित ASW धोरणावर लक्ष केंद्रित करेल आणि प्रगत ASW सरावांचा समावेश असेल.

## केंद्रीय गृह मंत्रालयाने माजी अग्निवीरांसाठी 10% आरक्षण जाहीर केले.

- केंद्रीय गृह मंत्रालयाने माजी अग्निवीरांसाठी केंद्रीय औद्योगिक सुरक्षा दल (CISF) मधील रिक्त पदांमध्ये 10 टक्के आरक्षण जाहीर केले आहे. अधिसूचनेनुसार, अग्निवीरांच्या पहिल्या बॅचच्या उमेदवारांसाठी कमाल वयोमर्यादा पाच वर्षांपर्यंत शिथिल केली जाईल, तर इतर बॅचसाठी तीन वर्षांपर्यंत वयोमर्यादा शिथिल केली जाईल.

## DRDO ने 'हयुमन फॅक्टर्स इंजिनीअरिंग इन मिलिटरी प्लॅटफॉर्म' या विषयावर कार्यशाळा आयोजित केली आहे.

- चीफ ऑफ डिफेन्स स्टाफ जनरल अनिल चौहान यांच्या हस्ते 15 मार्च रोजी नवी दिल्ली येथे "हयुमन फॅक्टर्स इंजिनीअरिंग इन मिलिटरी प्लॅटफॉर्म" या विषयावरील दोन दिवसीय कार्यशाळेचे उद्घाटन करण्यात आले.
- संरक्षण संशोधन आणि विकास संस्था (DRDO) ची दिल्लीस्थित प्रयोगशाळा असलेल्या डिफेन्स इन्स्टिट्यूट ऑफ फिजियोलॉजी अँड अलाईड सायन्सेस (DIPAS) द्वारे ही कार्यशाळा आयोजित केली जात आहे.

## आफ्रिका-भारत क्षेत्रीय प्रशिक्षण सराव AFINDEX-23 पुण्यात होणार आहे.

- आफ्रिका-भारत फील्ड प्रशिक्षण व्यायाम (AFINDEX-2023)बोत्सवाना, इजिप्त, घाना, नायजेरिया, टांझानिया आणि झांबियासह 23 आफ्रिकन देशांतील 100 सहभागींच्या सहभागाने सुरुवात झाली आहे. संयुक्त राष्ट्रांच्या शांतता मोहिमेसाठी आंतरकार्यक्षमता आणि ऑपरेशनल तत्परता सुधारणे हे या सरावाचे उद्दिष्ट आहे आणि मानवतावादी माइन अँक्शन आणि पीस किपिंग ऑपरेशन्सवर लक्ष केंद्रित केले आहे. संयुक्त सराव चार टप्प्यांत विभागला गेला आहे.

## GRSE ने 'मोस्ट सायलेंट शिप' INS Androth लॉच केले.

- गार्डन रीच शिपबिल्डर्स अँड इंजिनीअर्स (GRSE) या भारतातील जहाज बांधणी कंपनीने भारतीय नौदलासाठी "देशातील सर्वात शांत जहाज" असल्याचा दावा केलेले जहाज INS Androth लॉच केले आहे. नौदलाला वितरित करण्यात येणारे आठ पाणबुडीविरोधी युद्ध उथळ-पाणकराण्याच्या मालिकेतील हे जहाज पहिले आहे. या

जहाजांचा वापर गस्त, शोध आणि बचाव कार्य आणि इतर लष्करी मोहिमांसाठी केला जाईल. INS Androth ची रचना 50 कू सदस्यांना सामावून घेण्यासाठी करण्यात आली आहे आणि ती शत्रूच्या पाणबुड्या शोधण्यासाठी आणि ट्रॅक करण्यासाठी अत्याधुनिक संपर्क यंत्रणा, रडार आणि सोनारने सुसज्ज आहे.

## संरक्षण मंत्रालयाने BEL सोबत रडार आणि रिसीव्हर्ससाठी 3700 कोटी रुपयांचा करार केला आहे.

- भारतीय संरक्षण मंत्रालयाने नुकतेच भारत इलेक्ट्रॉनिक्स लिमिटेड (BEL) सोबत 3,700 कोटी रुपयांपेक्षा जास्त किमतीचे दोन करार केले आहेत, ज्याचा उद्देश भारतीय हवाई दलाच्या ऑपरेशनल क्षमता वाढविण्याच्या उद्देशाने आहे. बाय इंडियन - आयडीएमएम (स्वदेशी डिझाइन केलेले विकसित आणि उत्पादित) श्रेणी अंतर्गत, दोन्ही प्रकल्प आत्मनिर्भर भारतच्या चालू व्हिजनचा भाग आहेत. 2,800 कोटी रुपयांपेक्षा जास्त किमतीच्या पहिल्या करारामध्ये मध्यम उर्जा रडार (MPR) 'अरुध्रा' च्या पुरवठ्याचा समावेश आहे, ज्याची रचना आणि विकास संरक्षण संशोधन आणि विकास संस्था (DRDO) द्वारे करण्यात आली आहे. दुसरा करार, अंदाजे 950 कोटी रुपये खर्चाचा, रडार वॉर्निंग रिसीव्हर्स (RWR) शी संबंधित आहे.

## वार्षिक द्विपक्षीय सागरी सराव कोकण 2023 पार पडला.

- कोकण 2023 नावाचा वार्षिक द्विपक्षीय सागरी सराव भारतीय नौदल आणि रॉयल नेव्ही यांच्यात 20 ते 22 मार्च 2023 दरम्यान अरबी समुद्रात कोकण किनारपट्टीवर आयोजित करण्यात आला होता. रॉयल नेव्ही ही युनायटेड किंग्डमची नौदल युद्धशक्ती आहे. या सरावात आयएनएस त्रिशूल, एक मार्गदर्शित क्षेपणास्त्र फ्रिगेट आणि एचएमएस लॅकेस्टर, एक टाइप 23 मार्गदर्शित क्षेपणास्त्र फ्रिगेट यांचा समावेश होता आणि विविध सागरी कवायतींद्वारे सहकार्य सुधारणे आणि सर्वोत्तम सराव जाणून घेण्याचा उद्देश होता.

## भारतीय लष्कर आणि हवाई दलाने पूर्वेकडील भागात 'वायू प्रहार' नावाचा 96 तासांचा संयुक्त सराव केला.

- अलीकडेच, वास्तविक नियंत्रण रेषेवर (LAC) भारत आणि चीन यांच्यात सुरू असलेल्या तणावादरम्यान, भारतीय लष्कर आणि हवाई दलाने पूर्वेकडील भागात 'वायू प्रहार' नावाचा 96 तासांचा संयुक्त सराव केला. हवाई आणि जमीनी सैन्याचा वापर करून बहु-डोमेन ऑपरेशन्समध्ये समन्वय साधण्यासाठी योजना विकसित करण्याचा या सरावाचा उद्देश आहे. हे मार्चच्या दुसऱ्या आठवड्यात आयोजित करण्यात आले होते.

## भारत आणि आफ्रिकन देशांच्या लष्करप्रमुखांची पहिली संयुक्त परिषद सुरू आहे

- भारत आणि आफ्रिकन लष्कर प्रमुखांमधली उद्घाटन संयुक्त परिषद पुण्यात होणार आहे, ज्यामध्ये संरक्षण मंत्री राजनाथ सिंह हे सन्माननीय अतिथी म्हणून आणि भारतीय लष्करप्रमुख जनरल मनोज पांडे यांची उपस्थिती होती. 10 लष्कर प्रमुख आणि आफ्रिकन देशांचे 31 प्रतिनिधी उपस्थित असलेल्या या राष्ट्रांमधील अशा प्रकारची ही पहिलीच परिषद आहे. याव्यतिरिक्त, आत्मनिर्भर भारत उपक्रमांतर्गत संरक्षण उत्पादनांचे प्रदर्शन आणि आफ्रिकन बाजारपेठेला लक्ष्य करण्यासाठी एक प्रदर्शन आयोजित केले जाईल.

**INS चिल्का मधून अग्निवीरांची पहिली तुकडी उत्तीर्ण झाली.**

- अलीकडील प्रसंगी, भारतीय नौदलातील 272 महिलांसह 2,585 अग्निवीरांनी ओडिशातील INS चिल्का येथे त्यांचे प्रशिक्षण यशस्वीपणे पूर्ण केले. INS चिल्का येथे आयोजित अग्निवीरांच्या पहिल्या पासिंग आऊट परेडमध्ये पठाणकोटमधील 19 वर्षीय खुशी पठानिया हिला सर्वोत्कृष्ट महिला अग्निवीरसाठी जनरल बिपिन रावत ट्रॉफीने गौरविण्यात आले. खुशीचे आजोबा सुभेदार मेजर होते आणि ती एका शेतकऱ्याची मुलगी आहे. याव्यतिरिक्त, अमलकांती जयराम यांना नौदल प्रमुख रोलिंग ट्रॉफी आणि सर्वोत्कृष्ट अग्निवीर एसएसआरसाठी सुवर्णपदक प्रदान करण्यात आले, तर अजित पी यांना एमआर श्रेणीसाठी समान पुरस्कार मिळाला.

**संरक्षण मंत्रालयाने महत्त्वपूर्ण शस्त्रास्त्र प्रणाली उत्पादनाला चालना देण्यासाठी 1,700 कोटी रुपयांचा करार केला.**

- संरक्षण मंत्रालयाने (MoD) नेक्स्ट जनरेशन मेरीटाइम मोबाइल कोस्टल बॅटरीज (लॉग रेंज) (NGMMCB-LR) आणि ब्रह्मोस क्षेपणास्त्रांच्या खरेदीसाठी (भारतीय) ब्रह्मोस एरोस्पेस प्रायव्हेट लिमिटेड (BAPL) सोबत 1,700 कोटी रुपयांहून अधिक किमतीच्या करारावर स्वाक्षरी केली. या कराराद्वारे सुपरसॉनिक ब्रह्मोस क्षेपणास्त्रांनी सुसज्ज NGMMCBs ची डिलिव्हरी 2027 मध्ये सुरू होण्याची अपेक्षा आहे आणि ते भारतीय नौदलाच्या बहु-दिशात्मक सागरी हल्ले करण्याच्या क्षमतेत लक्षणीय सुधारणा करतील.

**महत्वाचे दिवस****जागतिक नागरी संरक्षण दिन 01 मार्च रोजी साजरा केला जातो.**

- नैसर्गिक आपत्ती, अपघात आणि इतर आपत्कालीन परिस्थितींपासून लोक आणि त्यांच्या मालमत्तेचे संरक्षण करण्यासाठी नागरी संरक्षण उपायांच्या महत्त्वाबद्दल जागरूकता निर्माण करण्यासाठी 1 मार्च रोजी जागतिक नागरी संरक्षण दिन साजरा केला जातो.

**जागतिक सीग्रास दिवस 1 मार्च रोजी साजरा केला जातो.**

- सागरी परिसंस्थेतील सागरी गवत आणि त्याच्या महत्त्वाच्या कार्याबद्दल जागरूकता निर्माण करण्यासाठी दरवर्षी 1 मार्च रोजी जागतिक सीग्रास दिवस साजरा केला जातो. सीग्रासेस गवत सारखी वनस्पती आहेत जी समुद्राच्या जवळ राहतात.

**शून्य भेदभाव दिवस 1 मार्च रोजी साजरा केला जातो.**

- शून्य भेदभाव दिन, 1 मार्च, आम्ही प्रत्येकाचा पूर्ण आणि उत्पादक जीवन जगण्याचा आणि सन्मानाने जगण्याचा अधिकार साजरा करतो. झिरो डिस्क्रिमिनेशन डे हे अधोरेखित करतो की लोकांना कसे माहिती मिळू शकते आणि समावेशन, करुणा, शांतता आणि सर्वात महत्त्वाचे म्हणजे बदलाची चळवळ कशी वाढवता येईल. शून्य भेदभाव दिन सर्व प्रकारचे भेदभाव संपवण्यासाठी एकतेची जागतिक चळवळ निर्माण करण्यास मदत करत आहे.

**भारतीय नागरी लेखा सेवा (ICAS) च्या 47 व्या स्थापना दिनानिमित्त 1 मार्च रोजी नागरी लेखा दिन साजरा करण्यात आला.**

- भारतीय नागरी लेखा सेवा (ICAS) च्या 47 व्या स्थापना दिनानिमित्त 1 मार्च रोजी नागरी लेखा दिन साजरा करण्यात आला. भारतीय नागरी लेखा सेवेची स्थापना 1976 मध्ये करण्यात आली, त्यानंतर केंद्र सरकारच्या खात्यांची देखरेख ऑडिटपासून वेगळी करण्यात आली. परिणामी, भारताचे नियंत्रक आणि महालेखा परीक्षक यांना ही जबाबदारी देण्यात आली.

**जागतिक वन्यजीव दिन 3 मार्च रोजी साजरा केला जातो.**

- प्रत्येक 3 मार्च रोजी, संपूर्ण जगभरात जागतिक वन्यजीव दिन साजरा केला जातो. 1973 मध्ये स्वाक्षरी झालेल्या वन्य प्राणी आणि वनस्पतींच्या लुप्तप्राय प्रजातींमधील आंतरराष्ट्रीय व्यापारावरील अधिवेशन CITES चा वाढदिवस असल्याने ही तारीख निवडली गेली. 1973 मध्ये Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (CITES) अधिवेशनाचा अवलंब करण्याची तारीख देखील चिन्हांकित करते.

**राष्ट्रीय सुरक्षा दिवस 04 मार्च रोजी साजरा करण्यात आला.**

- सुरक्षित कामकाजाच्या वातावरणास प्रोत्साहन देण्यासाठी आणि सर्व पैलूमध्ये लोकांची सुरक्षा सुनिश्चित करण्याच्या उद्देशाने दरवर्षी 4 मार्च रोजी राष्ट्रीय सुरक्षा दिवस साजरा केला जातो. राष्ट्रीय सुरक्षा दिवस 2023 हा सुरक्षा उपाय आणि प्रोटोकॉलबद्दल जागरूकता वाढवण्यासाठी चिन्हांकित करण्यात आला आहे जेणेकरून कोणत्याही प्रकारची अनुचित घटना टाळता येईल.

**Our Aim – Zero Harm ही राष्ट्रीय सुरक्षा दिन 2023 ची थीम आहे. जागतिक लठ्ठपणा दिवस 04 मार्च रोजी जगभरात साजरा केला जातो.**

- व्यावहारिक उपायांना प्रोत्साहन देण्यासाठी आणि योग्य उपचार घेत असताना लोकांना निरोगी वजन मिळविण्यात आणि राखण्यात मदत करण्यासाठी दरवर्षी 4 मार्च रोजी जागतिक लठ्ठपणा दिवस पाळला जातो. लठ्ठपणा ही एक जागतिक समस्या आहे जी प्रत्येकाला प्रभावित करते. जगभरात, अंदाजे 800 दशलक्ष लोक या आजाराने जगत आहेत तर लाखो लोकांना बाधित होण्याचा धोका आहे.

**नॅशनल सेक्युरिटी डे 04 मार्च 2023 रोजी साजरा केल्या जातो.**

- भारत दरवर्षी 4 मार्च रोजी नॅशनल सेक्युरिटी डे साजरा करतो. नॅशनल सेक्युरिटी डे चा उद्देश आपल्या देशाच्या सुरक्षा दलांबद्दल कृतज्ञता व्यक्त करणे हा आहे, ज्यात पोलीस, निमलष्करी तुकड्या, रक्षक, कमांडो, सैन्य अधिकारी आणि आपल्या नागरिकांची सुरक्षा आणि सुरक्षा जपण्यात गुंतलेल्या इतर तुकड्यांचा समावेश आहे. Nurture young minds – Develop safety culture ही नॅशनल सेक्युरिटी डे 2023 ची थीम आहे.

**निःशस्त्रीकरण आणि अप्रसार जागरूकता साठी आंतरराष्ट्रीय दिवस 05 मार्च 2023 रोजी साजरा करण्यात आला.**

- 5 मार्च रोजी साजरा केला जाणारा आंतरराष्ट्रीय निःशस्त्रीकरण आणि अप्रसार जागरूकता दिवस हा जागतिक लोकांच्या समजुतीला प्रगल्भ करण्यात भूमिका बजावतो की निःशस्त्रीकरण प्रयत्न शांतता आणि सुरक्षितता वाढविण्यास, सशस्त्र संघर्ष रोखण्यासाठी आणि समाप्त करण्यासाठी आणि शस्त्रांमुळे होणारे मानवी दुःख कमी करण्यासाठी योगदान देतात. निःशस्त्रीकरण आणि अप्रसार जागरूकता दिन सार्वजनिक, विशेषतः तरुण लोकांमध्ये निःशस्त्रीकरण समस्यांबद्दल चांगली जागरूकता आणि समज वाढवण्याचा प्रयत्न करतो.

**7 मार्च 2023 रोजी 5 वा जण औषध दिन साजरा केला जातो.**

- आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्रालय (MoHFW) भारतीय फार्मास्युटिकल्स अँड मेडिकल डिव्हायसेस ब्युरो (PMBI), प्रधानमंत्री भारतीय जनऔषधी योजना (PMBJP) आणि राज्ये आणि केंद्रशासित प्रदेशांची अंमलबजावणी करणारी संस्था यांच्या सहकार्याने पाचवा जनऔषधी दिवस 2023 अंतर्गत साजरा करत आहे

**दरवर्षी 8 मार्च रोजी आंतरराष्ट्रीय महिला दिन साजरा केल्या जातो.**

- दरवर्षी 8 मार्च रोजी जागतिक महिला दिन हा महिलांच्या हक्कांसाठीच्या मोहिमेचा केंद्रबिंदू म्हणून साजरा केला जातो. आंतरराष्ट्रीय महिला दिन 2023 लिंग समानता, गर्भपाताचा प्रवेश आणि महिलांवरील हिंसा आणि अत्याचार यासह विषयांबद्दल जागरूकता वाढवतो. आंतरराष्ट्रीय महिला दिन हा महिलांच्या समानतेच्या प्रगतीसाठी एक रॅलींग पॉइंट म्हणून काम करतो. हा दिवस महिलांच्या समानतेला गती देण्यासाठी कृती करण्याचे आवाहन देखील करतो.

**8 मार्च रोजी धूम्रपान निषेध दिवस 2023 साजरा करण्यात आला.**

- दरवर्षी मार्च महिन्याच्या दुसऱ्या बुधवारी धूम्रपान निषेध दिवस साजरा केला जातो. तो या वर्षी 8 मार्च रोजी येतो. धूम्रपान हे आपल्या आरोग्यासाठी वाईट आहे हे आपणा सर्वांना माहित असूनही, ही सवय सोडणे अवघड काम आहे. या वर्षीची थीम Stopping smoking improves your brain health ही आहे.

**जागतिक किडनी दिवस 09 मार्च 2023 रोजी साजरा करण्यात आला.**

- जागतिक किडनी दिवस दरवर्षी मार्च महिन्याच्या दुसऱ्या गुरुवारी जगभरात साजरा केला जातो. या वर्षी जागतिक किडनी दिवस 09 मार्च 2023 रोजी साजरा केला जात आहे. दरवर्षी जागतिक किडनी दिवस एक अनोखी थीम घेऊन साजरा केला जातो. जागतिक किडनी दिवस ही एक जागतिक मोहीम आहे ज्याचा उद्देश आपल्या किडनीच्या महत्त्वाविषयी जागरूकता निर्माण करणे आहे.
- Kidney Health for All – Preparing for the unexpected, supporting the vulnerable! (अनपेक्षित तयारी, असुरक्षितांना आधार!) ही जागतिक किडनी दिवस 2023 ची थीम आहे.

**10 मार्च रोजी आंतरराष्ट्रीय महिला न्यायाधीश दिन साजरा केला जातो.**

- महिला न्यायाधीशांचा आंतरराष्ट्रीय दिवस, जो दरवर्षी 10 मार्च रोजी साजरा केला जातो, सामाजिक अन्यायाविरुद्धच्या लढ्यात पुढाकार घेतलेल्या सर्व महिला न्यायाधीशांचा सन्मान केला जातो. न्यायव्यवस्थेच्या सर्व स्तरांवर महिलांच्या पूर्ण आणि समान सहभागाला प्रोत्साहन देण्यासाठी, आतापर्यंतच्या कामगिरीचा उत्सव साजरा करण्यासाठी आणि जागरूकता वाढवण्यासाठी "विमेन इन जस्टिस, वुमन फॉर जस्टिस" या मोहिमेसह हा आंतरराष्ट्रीय महिला न्यायाधीश दिन साजरा केला जात आहे. आव्हाने जी अजूनही समोर आहेत.

**नद्यांच्या कृतीचा आंतरराष्ट्रीय दिवस 14 मार्च रोजी साजरा करण्यात आला.**

- नद्या आपल्या दैनंदिन जीवनात किती महत्त्वाच्या आहेत याकडे लक्ष वेधण्यासाठी दरवर्षी 14 मार्च रोजी जगभरातील लोक नद्यांसाठी आंतरराष्ट्रीय कृती दिन म्हणून साजरा करतात. तसेच, या दिवसाचे उद्दिष्ट स्वच्छ पाण्याच्या प्रवेशातील असमानता तसेच मानवी क्रियाकलापांमुळे नद्यांसारख्या गोड्या पाण्याच्या वातावरणातील वाढत्या प्रदूषणाविषयी जागरूकता वाढवणे आहे. 26 वा वार्षिक आंतरराष्ट्रीय कृती दिवस, जो या वर्षी साजरा केला जात आहे,

**जागतिक ग्राहक हक्क दिन 15 मार्च रोजी साजरा केला जातो.**

- दरवर्षी 15 मार्च रोजी आंतरराष्ट्रीय ग्राहक हक्क दिन ग्राहक संरक्षणस प्रोत्साहन देण्यासाठी आणि ग्राहक हक्कांबद्दल जागतिक ज्ञान वाढवण्याच्या उद्देशाने साजरा केला जातो. जागतिक बाजारातील असमानतेबद्दल जागरूकता निर्माण करण्यासाठी देखील या दिवसाचा वापर केला जातो. जागतिक ग्राहक चळवळीतील सहकार्याचा वार्षिक उत्सव. या दिवशी, ग्राहक सर्वत्र त्यांच्या मूलभूत अधिकारांचा प्रचार करतात.

- Empowering Consumers Through Clean Energy Transitions ही आंतरराष्ट्रीय ग्राहक हक्क दिन 2023 ची थीम आहे.

**इस्लामोफोबियाचा सामना करण्यासाठी आंतरराष्ट्रीय दिवस 2023: 15 मार्च**

- 2022 मध्ये, संयुक्त राष्ट्रांनी इस्लामोफोबियाशी लढा देण्यासाठी आंतरराष्ट्रीय दिवस स्थापन केला, जो दरवर्षी 140 राष्ट्रांमध्ये 15 मार्च रोजी साजरा केला जातो. 15 मार्च ही तारीख म्हणून निवडली गेली कारण ती क्राइस्टचर्च मशिदी हत्याकांडाची वर्धापन दिन आहे, ज्यामुळे 51 लोक मरण पावले.

**आंतरराष्ट्रीय गणित दिवस किंवा Pi दिवस 15 मार्च रोजी साजरा केला जातो.**

- दरवर्षी 14 मार्च रोजी, गणिताचा आंतरराष्ट्रीय दिवस, ज्याला Pi दिवस म्हणूनही ओळखले जाते, गणितीय स्थिरांक Pi चा सन्मान करण्यासाठी साजरा केला जातो, जो वर्तुळाच्या परिघाच्या व्यासाचे प्रमाण व्यक्त करतो. Pi साठी मूल्य 3.14 आहे. दरवर्षी, शाळा, संग्रहालये, ग्रंथालये आणि इतर ठिकाणी लोकांसाठी आणि विद्यार्थ्यांसाठी खुल्या असलेल्या कार्यक्रमांमध्ये भाग घेण्यासाठी सर्व राष्ट्रांचे स्वागत आहे. UNESCO च्या 205 व्या बैठकीत, UNESCO च्या कार्यकारी परिषदेने 14 मार्च हा आंतरराष्ट्रीय गणित दिवस म्हणून घोषित केला.

**भारतात, राष्ट्रीय लसीकरण दिवस दरवर्षी 16 मार्च रोजी आयोजित केला जातो.**

- भारतात, राष्ट्रीय लसीकरण दिवस दरवर्षी 16 मार्च रोजी आयोजित केला जातो, ज्याला "पोलिओ रविवार" देखील म्हटले जाते. राष्ट्रीय लसीकरण दिवस हा लसीकरणाला प्रोत्साहन देण्यासाठी आणि त्याच्या महत्त्वाबद्दल सार्वजनिक ज्ञान वाढवण्यासाठी विविध देशांमध्ये साजरा केला जाणारा वार्षिक कार्यक्रम आहे.

**वर्ल्ड स्लिप डे 17 मार्च रोजी साजरा केल्या जातो.**

- वर्ल्ड स्लिप डे हा स्प्रिंग व्हर्नल इक्विनॉक्सच्या आधी शुक्रवारी झोपेच्या महत्त्वाविषयी जागरूकता वाढवण्यासाठी साजरा केला जाणारा वार्षिक कार्यक्रम आहे. या वर्षी, तो 17 मार्च, 2023 रोजी येतो. चांगल्या प्रतिबंध आणि व्यवस्थापनास प्रोत्साहन देऊन समाजावरील झोपेच्या विकारांचे ओझे कमी करणे हा या दिवसाचा उद्देश आहे.

**जागतिक पुनर्वापर दिन 18 मार्च रोजी साजरा करण्यात आला.**

- दरवर्षी 18 मार्च रोजी, पर्यावरणावर प्लास्टिकच्या हानिकारक प्रभावांबद्दल लोकांचे आकलन वाढवण्यासाठी जागतिक पुनर्वापर दिन साजरा केला जातो. हा दिवस रीसायकलिंगला महत्त्वपूर्ण संकल्पना म्हणून प्रोत्साहन देतो आणि लोकांना या कारणाविषयी जागरूकता पसरवण्यासाठी वर्षभर कार्यक्रम आयोजित करण्यास प्रोत्साहित करतो. जागतिक पुनर्वापर दिवस 2023 ची थीम "क्रिएटिव्ह इनोव्हेशन" आहे.

**ऑर्डनन्स फॅक्टरी डे 2023: 18 मार्च**

- भारतात, ऑर्डनन्स फॅक्टरी डे दरवर्षी 18 मार्च रोजी साजरा केला जातो, जो वसाहती राजवटीत 1801 मध्ये कोसीपूर, कोलकाता येथे ब्रिटिशांनी पहिला ऑर्डनन्स फॅक्टरी स्थापन केला होता. संरक्षण मंत्रालय हा दिवस भारतीय ध्वज उंच करून, राष्ट्रगीत गाऊन आणि भारतीय सशस्त्र दलांनी वापरलेल्या विविध तोफखाना आणि लष्करी उपकरणे लोकांसमोर दाखवून साजरा करते. ऑर्डनन्स फॅक्टरी ही एक सरकारी शाखा आहे जी लष्करासाठी शस्त्रास्त्रांचे संशोधन, विकास, चाचणी, उत्पादन आणि विपणन यासाठी जबाबदार आहे..

**इंटरनेशनल डे ऑफ हॅप्पीनेस 20 मार्च रोजी होतो.**

- आंतरराष्ट्रीय आनंद दिन हा वार्षिक उत्सव आहे जो 20 मार्च रोजी होतो. आंतरराष्ट्रीय आनंद दिनाचा उद्देश आनंदाचे महत्त्व आणि व्यक्तींच्या सर्वांगीण कल्याणावर जोर देणे हा आहे. भूतानच्या राष्ट्रीय आनंदाच्या वकिलीनंतर संयुक्त राष्ट्रांनी 2013 मध्ये हा कार्यक्रम सुरू केला. या वर्षीच्या आंतरराष्ट्रीय आनंद दिनाची थीम 'बी माइंडफुल, बी ग्रेटफुल, बी काइंड' अशी ठेवण्यात आली आहे.

**जागतिक मौखिक आरोग्य दिन 20 मार्च रोजी साजरा केला जातो.**

- जागतिक मौखिक आरोग्य दिन दरवर्षी 20 मार्च रोजी जागतिक मौखिक आरोग्याच्या महत्त्वाबद्दल जागरूकता वाढवणे आहे. मौखिक आरोग्य दिनाचे उद्दिष्ट लोकांना तोंडी स्वच्छतेच्या चांगल्या पद्धती अवलंबण्यास, त्यांच्या दातांची काळजी घेण्यासाठी आणि दातांच्या समस्या टाळण्यासाठी मार्ग शिकण्यासाठी प्रोत्साहित करणे आहे. बी प्राऊड ऑफ युवर माउथ ही जागतिक मौखिक आरोग्य दिन 2023 ची थीम आहे.

**जागतिक कविता दिवस दरवर्षी 21 मार्च रोजी साजरा केल्या जातो.**

- 21 मार्च 2023 हा जागतिक कविता दिन 2023 म्हणून साजरा केला जातो. दरवर्षी 21 मार्च रोजी जगभरातील लोक जागतिक काव्य दिन साजरा करतात ज्या भाषेच्या अभिव्यक्तीला ते ओळखू शकतात. प्रत्येक देशाच्या भूतकाळात कविता असते, जी सामायिक मानवता आणि मूल्यांद्वारे लोकांना एकत्र करते. अगदी सोप्या कविता देखील संभाषण वाढवू शकतात.

**21 मार्च हा दिवस आंतरराष्ट्रीय वन दिन साजरा केल्या जातो.**

- 21 मार्च हा दिवस आंतरराष्ट्रीय वन दिन किंवा जागतिक वनीकरण दिन म्हणून जगभरात पाळला जातो ज्यामुळे जंगले, जंगले आणि झाडे यांचे आपल्या जीवनातील महत्त्वाविषयी जागरूकता वाढते. पृथ्वीवरील जीवनचक्र संतुलित करण्यासाठी जंगलांचे मूल्य, महत्त्व आणि योगदान समजून घेणे महत्त्वाचे आहे. या दिवशी जंगलतोडीसारख्या समस्येकडे लक्ष दिले जाते.

**21 मार्च 2023 हा आंतरराष्ट्रीय नौरोज दिवस 2023 साजरा केला जातो.**

- 21 मार्च 2023 हा आंतरराष्ट्रीय नौरोज दिवस 2023 म्हणून साजरा केला जातो. दरवर्षी 21 मार्च रोजी, आंतरराष्ट्रीय नौरोज दिवस हा एक बहुप्रतीक्षित जागतिक नवीन वर्षाचा उत्सव आहे जो वसंत ऋतू विषुववृत्तीला चिन्हांकित करतो, पुनर्जन्म आणि निसर्गाच्या नूतनीकरणाच्या हंगामाची सुरुवात करतो. जगभरातील जवळपास 300 दशलक्ष लोक 21 मार्च रोजी संयुक्त राष्ट्र संघाने घोषित केलेल्या आंतरराष्ट्रीय सुट्टीचे स्मरण करतात.

**21 मार्च रोजी वर्ल्ड डाउन सिंड्रोम दिन म्हणून जगभरात साजरा केला जातो.**

- 21 मार्च हा वर्ल्ड डाउन सिंड्रोम दिन म्हणून जगभरात साजरा केला जातो, ज्याचा उद्देश सार्वजनिक जागरूकता वाढवणे आणि या अनुवांशिक स्थितीसह जगणाऱ्या व्यक्तींना पाठिंबा दर्शविणे हे आहे. युनायटेड नेशन्सने ही तारीख डाउन सिंड्रोम आणि 21 व्या गुणसूत्राच्या ट्रिपलिकेशन (ट्रायसोमी) मधील दुवा हायलाइट करण्यासाठी निवडली आहे.

**वांशिक भेदभाव निर्मूलनासाठी आंतरराष्ट्रीय दिवस 21 मार्च 2023 रोजी साजरा केल्या जातो.**

- 26 ऑक्टोबर 1966 रोजी, UN जनरल असेंब्लीने ठराव 2142 (XXI) संमत करून 21 मार्च हा जातीय भेदभाव निर्मूलनासाठी आंतरराष्ट्रीय दिवस म्हणून नियुक्त केला. हा दिवस निवडला गेला कारण, 1960 मध्ये, दक्षिण आफ्रिकेतील शार्पविले येथे 69 शांतताप्रिय आंदोलकांना पोलिसांनी मारले होते, जेव्हा वर्णभेदाच्या विरोधात निदर्शने करत होते.

**जागतिक जल दिन 22 मार्च रोजी साजरा केला जातो.**

- पाण्याचे महत्त्व पटवून देण्यासाठी आणि जागतिक जलसंकटाबद्दल जागरूकता निर्माण करण्यासाठी दरवर्षी 22 मार्च रोजी जागतिक जल दिन साजरा केल्या जातो. हा दिवस साजरा करण्याचा प्राथमिक उद्देश SDG 6 च्या साध्यास प्रोत्साहन देणे हा आहे, ज्याचे उद्दिष्ट 2030 पर्यंत प्रत्येकासाठी स्वच्छ पाणी आणि स्वच्छता उपलब्ध करून देण्याचे आहे. हा दिवस जल प्रदूषण, पाणी यासारख्या पाण्याशी संबंधित समस्यांबद्दल जागरूकता वाढवण्यासाठी समर्पित आहे. जागतिक जल दिना 2023 ची थीम Accelerating the change to solve the water and sanitation crisis आहे.

**शहीद दिन 23 मार्च रोजी साजरा केला जातो.**

- भारताच्या स्वातंत्र्यासाठी प्राणांची आहुती देणाऱ्या हुतात्म्यांना श्रद्धांजली अर्पण करण्यासाठी दरवर्षी 23 मार्च रोजी भारतात शहीद दिवस किंवा शहीद दिन साजरा केला जातो. हा दिवस 1931 मध्ये भगतसिंग, सुखदेव थापर आणि शिवराम राजगुरू या तीन भारतीय स्वातंत्र्यसैनिकांच्या फाशीची जयंती आहे. उल्लेखनीय म्हणजे, महात्मा गांधीजींना आदरांजली वाहण्यासाठी भारतात 30 जानेवारी रोजी शहीद दिनही साजरा केला जातो. 30 जानेवारी 1948 रोजी बिरला हाऊसच्या आवारात नथुराम गोडसेने गांधींची हत्या केली.



### जागतिक हवामान दिन 2023 23 मार्च रोजी साजरा करण्यात आला.

- दरवर्षी 23 मार्च रोजी जागतिक हवामानशास्त्र दिन 1950 मध्ये जागतिक हवामान संघटना (WMO) ची अधिकृत स्थापना म्हणून साजरा केला जातो. या दिवसाची सुरक्षा आणि कल्याण सुनिश्चित करण्यासाठी राष्ट्रीय हवामान आणि जलविज्ञान सेवा (NMHS) ची महत्त्वपूर्ण भूमिका ओळखली जाते. What is the theme of World Meteorological Day 2023 ही जागतिक हवामान दिन 2023 ची थीम आहे.

### जागतिक क्षयरोग दिन 24 मार्च रोजी साजरा केला जातो.

- जागतिक क्षयरोग दिन दरवर्षी 24 मार्च रोजी क्षयरोग (टीबी) च्या जागतिक महामारीबद्दल जागरूकता निर्माण करण्यासाठी आणि या रोगाचे उच्चाटन करण्याच्या प्रयत्नांसाठी साजरा केला जातो. जागतिक आरोग्य संघटनेचे (WHO) 2030 पर्यंत क्षयरोगाच्या साथीचा अंत करण्याचे उद्दिष्ट आहे. टीबी प्रतिबंध, निदान आणि उपचारांमध्ये प्रवेश वाढवण्यासाठी आणि नवीन साधने आणि धोरणे विकसित करण्यासाठी संस्था सरकार, गैर-सरकारी संस्था आणि इतर भागीदारांसोबत काम करते. या वर्षीच्या जागतिक क्षयरोग दिनाची थीम Yes! We can end TB! ही आहे.

### प्रत्येक वर्षी 24 मार्च रोजी, मानवी हक्कांचे एकूण उल्लंघन आणि पीडितांच्या प्रतिष्ठेसाठी सत्याच्या अधिकारासाठी आंतरराष्ट्रीय दिवस स्मरणार्थ साजरा केला जातो.

- दरवर्षी 24 मार्च रोजी, 1980 मध्ये या दिवशी हत्या झालेल्या मॉन्सिग्रर ऑस्कर अर्नल्फो रोमेरो यांच्या स्मरणार्थ, स्थूल मानवी हक्क उल्लंघन आणि पीडितांच्या प्रतिष्ठेसाठी सत्याचा हक्क दिन म्हणून साजरा केला जातो. एल साल्वाडोरमधील सर्वात उपेक्षित लोकांच्या मानवी हक्कांच्या उल्लंघनाविरुद्ध हा दिवस साजरा केल्या जातो. 24 मार्च 1980 रोजी एल साल्वाडोरचे आर्चबिशप ऑस्कर अर्नल्फो रोमेरो यांची मानवाधिकारांच्या उल्लंघनाविरुद्ध बोलून हत्या करण्यात आली.

### अटकेत आणि बेपत्ता कर्मचाऱ्यांसह आंतरराष्ट्रीय एकता दिवस दरवर्षी 25 मार्च 2023 रोजी साजरा केल्या जातो.

- युनायटेड नेशन्स दरवर्षी 25 मार्च रोजी अटक केलेल्या आणि बेपत्ता कर्मचाऱ्यांसह आंतरराष्ट्रीय एकता दिवस पाळते, ज्याचे अपहरण झाल्यानंतर UN मिशनवर असताना मरण पावलेल्या पत्रकार अँलेक कोलेटच्या स्मरणार्थ पाळले जाते. या दिवसाचा उद्देश UN कर्मचाऱ्यांचे योगदान आणि मानवतावादी कार्य करण्यासाठी त्यांनी घेतलेल्या जोखमीची कबुली देणे तसेच UN च्या सेवेत ज्यांनी आपले प्राण गमावले आहेत त्यांचे स्मरण करणे हा आहे

### दरवर्षी जागतिक रंगभूमी दिन 27 मार्च रोजी साजरा केला जातो.

- दरवर्षी 27 मार्च रोजी जागतिक रंगभूमी दिन जगभरात साजरा केला जातो जेणेकरून नाट्य प्रकारांचे महत्त्व वाढेल. थिएटर केवळ मनोरंजनच देत नाही तर व्यक्तींना शिक्षित आणि प्रेरणा देणारा एक कला प्रकार म्हणूनही काम करते. सामाजिक समस्या, मनोरंजन, विनोद अशा विविध विषयांवर अनेक नाटके सादर केली जातात. आपल्या समुदायांमध्ये रंगभूमीची महत्त्वाची भूमिका आणि ते आपल्या सांस्कृतिक वारशात कसे योगदान देते याचे स्मरणपत्र म्हणून हे काम करते. एकूणच, जागतिक रंगभूमी दिन हा रंगभूमीच्या सामर्थ्याचा आणि आपल्या जीवनात परिवर्तन आणि समृद्ध करण्याच्या क्षमतेचा उत्सव आहे.

### पर्पल डे ऑफ एपिलेप्सी 26 मार्च रोजी साजरा केला जातो.

- पर्पल डे ऑफ एपिलेप्सी हा एक न्यूरोलॉजिकल स्थिती, एपिलेप्सीशी संबंधित सामाजिक कलंक समजून घेण्यासाठी आणि कमी करण्यासाठी समर्पित जागरूकतेचा आंतरराष्ट्रीय दिवस आहे. दरवर्षी 26 मार्च रोजी लोकांना अपस्माराबद्दल शिक्षित करणे, जप्तीची लक्षणे ओळखणे आणि प्रभावित झालेल्यांना मदत करणे या उद्देशाने साजरा केला जातो.

### वंशविद्वेष आणि वांशिक भेदभावविरुद्ध संघर्ष करणाऱ्या लोकांसह एकता सप्ताह हा 21 ते 27 मार्च या कालावधीत साजरा केल्या जातो.

- वंशविद्वेष आणि वांशिक भेदभावविरुद्ध संघर्ष करणाऱ्या लोकांसह एकता सप्ताह हा एक वार्षिक कार्यक्रम आहे जो 21 ते 27 मार्च या कालावधीत साजरा केला जातो. या सप्ताहाचा उद्देश जगभरातील लोकांना होणाऱ्या मानवी हक्कांचे उल्लंघन, अन्याय आणि वांशिक भेदभावाला विरोध करणे हा आहे.

### 30 मार्च रोजी आंतरराष्ट्रीय शून्य कचरा दिवस 2023 (झिरो वेस्ट डे) साजरा करण्यात आला.

- 14 डिसेंबर 2022 रोजी, संयुक्त राष्ट्रांच्या महासभेने शून्य-कचरा कार्यक्रमांचे महत्त्व मान्य केले आणि घोषित केले की 2023 पासून दरवर्षी 30 मार्च हा आंतरराष्ट्रीय शून्य कचरा दिवस म्हणून साजरा केला जाईल. आंतरराष्ट्रीय शून्य कचरा दिवस शाश्वत वापरास प्रोत्साहन देईल आणि उत्पादन पद्धती आणि 2030 शाश्वत विकास अर्जेडाची उद्दिष्टे साध्य करण्यासाठी शून्य-कचरा प्रयत्नांना मदत करण्याचे मार्ग समजून घेणे.

### इंटरनॅशनल ड्रग्स चेकिंग डे 31 मार्च रोजी साजरा केल्या जातो.

- इंटरनॅशनल ड्रग्स चेकिंग डे 31 मार्च रोजी साजरा केला जातो. या दिवसाचा उद्देश लोकांना औषधे आणि त्यांचे परिणाम याबद्दल शिक्षित करणे आणि औषधांच्या वापराशी संबंधित जोखीम कमी करण्यासाठी हानी कमी करण्याच्या उपक्रमांना प्रोत्साहन देणे हा आहे. जगभरातील औषध तपासणी सेवा आणि संस्थांच्या उपलब्धतेबद्दल जनजागृती करणे हा मुख्य उद्देश आहे. हा दिवस औषधांशी संबंधित हानी कमी करण्याच्या क्रियांच्या महत्त्वावर भर देतो आणि औषध-संबंधित जोखीम कमी करण्याचा उद्देश आहे.

### जागतिक बँकअप दिन 31 मार्च रोजी साजरा केला जातो.

- जागतिक बँकअप दिन हा वार्षिक कार्यक्रम आहे जो डेटा बँकअप आणि संरक्षणाच्या महत्त्वाबद्दल जागरूकता वाढवण्यासाठी 31 मार्च रोजी होतो. हा दिवस व्यक्ती आणि संस्थांना त्यांच्या डेटाचे रक्षण करण्यासाठी आणि हार्डवेअर अयशस्वी, सायबर हल्ला किंवा इतर अनपेक्षित घटनांमुळे महत्त्वाची माहिती गमावण्यापासून रोखण्यासाठी सक्रिय पावले उचलण्यास प्रोत्साहित करतो. इस्माईल जादुन नावाच्या डिजिटल स्ट्रॅटेजी आणि सल्लागार फर्मचा पुढाकार म्हणून 31 मार्च 2011 रोजी जागतिक बँकअप दिन पहिल्यांदा साजरा करण्यात आला.

### ट्रान्सजेंडर डे ऑफ व्हिजिबिलिटी हा 31 मार्च रोजी साजरा केल्या जातो.

- ट्रान्सजेंडर डे ऑफ व्हिजिबिलिटी हा 31 मार्च रोजी ट्रान्सजेंडर लोकांच्या कर्तृत्वाचा आणि योगदानाचा उत्सव साजरा करण्यासाठी तसेच जगभरातील ट्रान्सजेंडर समुदायाला भेदसावणाऱ्या भेदभाव आणि हिंसाचाराबद्दल जागरूकता निर्माण करण्यासाठी हा दिवस साजरा केल्या जातो. ट्रान्सजेंडर लोकांना समाजात अनेक आव्हानांचा सामना करावा लागतो, ज्यामध्ये आरोग्यसेवा, रोजगार भेदभाव आणि हिंसाचार यांचा समावेश होतो.

## निधन बातम्या

**भारताचे माजी राजनीतीज्ञ आणि पद्मभूषण पुरस्कार विजेते चंद्रशेखर दासगुप्ता यांचे निधन झाले.**

- चंद्रशेखर दासगुप्ता, माजी भारतीय मुत्सद्दी आणि पद्मभूषण पुरस्कार विजेते (2008), वयाच्या 82 व्या वर्षी निधन झाले. त्यांचा जन्म 2 मे 1940 रोजी कोलकाता, पश्चिम बंगाल येथे झाला. चंद्रशेखर दासगुप्ता यांना 2008 मध्ये नागरी सेवेसाठी (दिल्ली) 3रा-सर्वोच्च नागरी सन्मान, पद्मभूषण, प्रदान करण्यात आला.

**भारताचे माजी सरन्यायाधीश ए. एम. अहमदी यांचे वयाच्या 90 व्या वर्षी निधन झाले.**

- भारताचे माजी सरन्यायाधीश ए.एम. अहमदी यांचे वयाच्या 90 व्या वर्षी निधन झाले आहे. अहमदी हे 1994 ते 1997 या काळात मुख्य न्यायाधीश होते. अहमदाबाद येथील शहर दिवाणी आणि सत्र न्यायालयाचे न्यायाधीश म्हणून त्यांची न्यायालयीन कारकीर्द, ते भारताचे एकमेव मुख्य न्यायाधीश होते ज्यांनी सुरुवात केली.

**प्रसिद्ध बंगाली साहित्यिक स्थापीदा चट्टोपाध्याय यांचे निधन झाले.**

- प्रसिद्ध बंगाली कादंबरीकार आणि लघुकथा लेखक षष्ठीपाद चट्टोपाध्याय यांचे निधन झाले. प्रसिद्ध 'पांडव गोएदा' (पाच गुप्तहेर) मालिकेचे निर्माते 82 वर्षांचे होते. 9 मार्च 1941 रोजी हावडा जिल्ह्यातील खुरुत येथे चट्टोपाध्याय यांनी त्यांची पहिली साहित्यकृती 'कामाख्या भ्रमन' (कामाख्याची भेट) 'दैनिक बसुम'मध्ये प्रकाशित केली.

**ज्येष्ठ अभिनेते-दिग्दर्शक सतीश कौशिक यांचे वयाच्या 67 व्या वर्षी निधन झाले.**

- ज्येष्ठ अभिनेते-लेखक-दिग्दर्शक सतीश कौशिक यांचे वयाच्या 67 व्या वर्षी निधन झाले. त्यांचा जन्म 13 एप्रिल 1965 रोजी हरियाणा येथे झाला, कौशिक हे NSD आणि FTII चे माजी विद्यार्थी होते आणि त्यांनी 1980 च्या दशकाच्या सुरुवातीला त्यांच्या चित्रपट कारकिर्दीला सुरुवात केली. तो एक भारतीय अभिनेता, विनोदकार, पटकथा लेखक, दिग्दर्शक आणि निर्माता होते. त्यांनी श्रीदेवीचा चित्रपट दिग्दर्शित केला, "रूप की रानी, चोरों का राजा" आणि नंतर "प्रेम", "दोन्ही आपत्ती, परंतु "हम आपके दिल मे रहते हैं" आणि "तेरे संग" यासह इतर अनेक चित्रपटांसह त्यांना मोठा हिट मिळाला.

**दिग्दर्शक प्रदीप सरकार यांचे वयाच्या 67 व्या वर्षी निधन झाले.**

- परिणीता आणि मर्दाना सारख्या यशस्वी चित्रपटांचे दिग्दर्शन करणारे प्रसिद्ध चित्रपट निर्माते प्रदीप सरकार यांचे वयाच्या 67 व्या वर्षी निधन झाले. त्यांनी 2005 मध्ये विद्या बालन अभिनीत असलेल्या परिणीता या चित्रपटाद्वारे दिग्दर्शनाच्या कारकिर्दीला सुरुवात केली आणि इतर लोकप्रिय चित्रपटांचे दिग्दर्शन केले.

**इंटेल्चे सहसंस्थापक गॉर्डन मूर यांचे 94 व्या वर्षी निधन झाले.**

- गॉर्डन मूर, ज्यांनी 1968 मध्ये इंटेल कंपनी सुरू करण्यास मदत केली आणि कालांतराने संगणकीय शक्ती वाढत जाईल असे भाकीत केले ("मूरचा कायदा" म्हणून ओळखले जाते), वयाच्या 94 व्या वर्षी निधन झाले. मूर हे सेमीकंडक्टर उद्योगातील एक महत्त्वाचे व्यक्तिमत्त्व होते आणि बहुतेक वैयक्तिक संगणकांमध्ये इंटेलचे प्रोसेसर टाकण्यात महत्त्वाची भूमिका बजावली.

**मल्याळमचा कॉमेडी किंग इनोसंट यांचे 75 व्या वर्षी निधन झाले.**

- मल्याळम कॉमेडी सुपरस्टार इनोसंट वरीद थेक्केथाला, ज्यांनी ७५० हून अधिक चित्रपटांमध्ये काम केले आणि 16व्या लोकसभा निवडणुकीत चालक्कुडी मतदारसंघाचे अपक्ष खासदार म्हणून काम केले, त्यांचे वयाच्या 75 व्या वर्षी निधन झाले. ते १८ वर्षे मल्याळम चित्रपट कलाकार (AMMA) असोसिएशनचे अध्यक्षही होते. त्याचा शेवटचा चित्रपट 2022 मध्ये पृथ्वीराज सोबतच्या "कडुवा" या चित्रपटात होता. त्यांनी 16व्या लोकसभा निवडणुकीत काँग्रेसचे हेवीवेट पीसी चाको यांचा पराभव केला पण 2019 मध्ये त्यांचा पराभव झाला

## विविध बातम्या

**सचिन तेंडुलकरचा भारतासाठी शेवटचा सामना खेळलेल्या प्रतिष्ठित वानखेडे स्टेडियममध्ये त्याच्या आकाराचा पुतळा बसवण्याची योजना आहे.**

- त्याच्या निवृत्तीच्या दशकानंतर, सचिन तेंडुलकरचा भारतासाठी शेवटचा सामना खेळलेल्या प्रतिष्ठित वानखेडे स्टेडियममध्ये त्याच्या आकाराचा पुतळा बसवण्याची योजना आहे. या पुतळ्याचे 23 एप्रिल रोजी अनावरण होणार आहे. या महापुरुषाचा 50 वा वाढदिवस असेल. अशी अटकळ आहे की जर सर्वकाही व्यवस्थित झाले नाही तर या वर्षाच्या शेवटी नियोजित 50 षटकांच्या विश्वचषकापर्यंत पुतळ्याचे उद्घाटन लांबणीवर पडू शकते.

**गुजरातमधील गिफ्ट सिटीमध्ये दोन ऑस्ट्रेलियन विद्यापीठे स्थापन करण्यात येणार आहेत**

- केंद्रीय शिक्षण मंत्री धर्मेन्द्र प्रधान यांनी घोषणा केली की दोन ऑस्ट्रेलियन विद्यापीठे वोलॉगॉन्ग आणि डीकिन गुजरातच्या 'गिफ्ट सिटी'मध्ये कॅम्पस स्थापन करणार आहेत. पुढील आठवड्यात ऑस्ट्रेलियाचे पंतप्रधान अँथनी अल्बानीज यांच्या पहिल्या भारत भेटीदरम्यान दोन्ही विद्यापीठे त्यांच्या कॅम्पसच्या स्थापनेबाबत करारावर स्वाक्षरी करतील.

**वंदे भारत एक्सप्रेस आता आशियातील पहिली महिला लोकोमोटिव्ह पायलट सुरेखा यादव चालवत आहे.**

- वंदे भारत एक्सप्रेस आता आशियातील पहिली महिला लोकोमोटिव्ह पायलट सुरेखा यादव चालवत आहे. सोलापूर ते महाराष्ट्रातील छत्रपती शिवाजी महाराज टर्मिनल (CSMT) पर्यंत यादव यांनी वंदे भारत एक्सप्रेस चालवली. महाराष्ट्रातील सातारा येथील रहिवासी असलेल्या सुरेखा यादव 1988 मध्ये देशातील पहिल्या महिला रेल्वे चालक बनल्या.

• Live Classes

MARATHI

Intelligence Bureau (IB)

Security Assistant/Executive & Multitasking 2023

संपूर्ण क्लास मराठीमध्ये

Starts Feb 16, 2023

**नवी दिल्लीत G20 फ्लॉवर फेस्टिव्हल सुरू झाला आहे.**

- दिल्लीतील कॅनॉट प्लाझा 11 मार्चपासून सुरू होणाऱ्या फ्लॉवर फेस्टिव्हलचे आयोजन करणार आहे. G20 सहभागी आणि निमंत्रित राष्ट्रांच्या विविधतेवर जोर देणे हे त्याचे उद्दिष्ट आहे. सेंट्रल पार्क येथे आयोजित करण्यात आलेल्या आणि नवी दिल्ली नगर परिषदेच्या वतीने आयोजित करण्यात आलेल्या या महोत्सवाचे उद्घाटन आज केंद्रीय पर्यावरण मंत्री भूपेंद्र यादव यांच्या हस्ते करण्यात आले. जपान, सिंगापूर आणि नेदरलँड हे G20 राष्ट्रांमध्ये भाग घेणारे आहेत.

**MoSPI राव इंद्रजीत सिंग यांनी "मेन अँड वूमन इन इंडिया 2022" लाँच केले.**

- सांख्यिकी आणि कार्यक्रम अंमलबजावणी (MoSPI) मंत्रालयाचे राज्यमंत्री (स्वतंत्र प्रभार) राव इंद्रजीत सिंग यांनी नवी दिल्ली येथे "मेन अँड वूमन इन इंडिया 2022" च्या 24 व्या आवृत्तीचे उद्घाटन केले. हे प्रकाशन विविध विषयांवर सर्वसमावेशक माहिती देते, जसे की राजकीय सहभाग, रोजगार आणि आरोग्य, तसेच लिंग-विसंगत डेटा देखील प्रदान करते जे आम्हाला ग्रामीण आणि शहरी भागात राहणा-या महिला आणि पुरुषांच्या विविध गटांमधील फरक समजून घेण्यास मदत करू शकते.

**संपन्ना रमेश हिने पाल्क स्ट्रेट ओलांडून सर्वात वेगवान भारतीय म्हणून विक्रम केला.**

- संपन्ना रमेश शेलार या शारीरिक शिक्षणाच्या पदवीधर विद्यार्थिनीने श्रीलंकेतील तलाईमन्नार ते तामिळनाडूतील धनुसकोडीपर्यंत पोहण्याच्या 21 वर्षांखालील गटात सर्वात वेगवान भारतीय बनून नवीन विक्रम प्रस्थापित केला आहे. त्याने 29 किमीचे अंतर अवघ्या 5 तास 30 मिनिटांत पूर्ण केले.

**गुगल डूडल दिवंगत किट्टी ओ'नीलची 77 वी जयंती साजरी करत आहे.**

- किट्टी ओ'नील, एक प्रसिद्ध अमेरिकन स्टंटवुमन आणि अभिनेत्री जी लहानपणापासूनच मूकबधिर होत्या, त्यांच्या 77 व्या वाढदिवसानिमित्त Google ने त्यांच्या पिवळ्या जंपसूटमध्ये डूडल बनवून त्यांचे स्मरण केले. ती हॉलिवूडमधील सर्वात प्रसिद्ध स्टंट चालक बनली. Google ने किट्टी ओ'नीलची 77 वी जयंती एका डूडलसह साजरी केली ज्यामध्ये तिला पिवळ्या जंपसूटमध्ये चित्रित केले आहे.

**सर्व स्पर्धा परीक्षांसाठी महत्त्वाचे मुद्दे:**

- मध्य प्रदेशचे मुख्यमंत्री: शिवराज सिंह चौहान
- मध्य प्रदेशचे राज्यपाल: मंगूभाई छगनभाई पटेल
- मध्य प्रदेशची राजधानी: भोपाळ
- कर्नाटक राजधानी: बेंगळूरु (कार्यकारी शाखा);
- कर्नाटकचे राज्यपाल: थावर चंद गहलोत
- कर्नाटकचे मुख्यमंत्री: बसवराज बोम्मई.
- मेटा स्थापना: फेब्रुवारी 2004
- मेटा सीईओ: मार्क झुकरबर्ग
- मेटा मुख्यालय: मेनलो पार्क, कॅलिफोर्निया, युनायटेड स्टेट्स.
- ऑक्सिस बँकेची स्थापना: 1993, अहमदाबाद
- ऑक्सिस बँकेचे: अमिताभ चौधरी
- ऑक्सिस बँकेचे मुख्यालय: मुंबई

- GSMA चेअरपर्सन: स्टेफेन रिचर्ड;
- GSMA मुख्यालय: लंडन, इंग्लंड, यूके;
- GSMA ची स्थापना: 1995
- व्हिएतनामचे पंतप्रधान: फाम मिन्ह चिन्ह;
- व्हिएतनाम राजधानी: हनोई;
- व्हिएतनाम चलन: व्हिएतनामी डॉंग
- सशस्त्र सीमा बल (एसएसबी) स्थापना: 1963
- सशस्त्र सीमा बल (SSB) मुख्यालय: नवी दिल्ली
- आशियाई बुद्धिबळ महासंघाचे मुख्यालय: अल ऐन, संयुक्त अरब अमिराती;
- आशियाई बुद्धिबळ महासंघाचे अध्यक्ष: सुलतान बिन खलिफा अल नाहयान
- वर्ल्ड वाइड फंडची स्थापना: 29 एप्रिल 1961, मॉर्गॅस, स्विट्झर्लंड;
- वर्ल्ड वाइड फंड संचालक: मार्को लॅम्बर्टिनी
- भारतीय लष्कराचे मुख्यालय: नवी दिल्ली;
- भारतीय सैन्याची स्थापना: 1 एप्रिल 1895
- जनरल मनोज पांडे हे सध्याचे लष्करप्रमुख आहेत.
- YouTube संस्थापक: जावेद करीम, चाड हर्ले, स्टीव्ह चेन;
- YouTube ची स्थापना 14 फेब्रुवारी 2005
- YouTube मुख्यालय: सॅन ब्रुनो, कॅलिफोर्निया, युनायटेड स्टेट्स;
- YouTube पालक संस्था: Google
- टाटा मोटर्सची स्थापना: 1945, मुंबई
- टाटा मोटर्स मुख्यालय: मुंबई
- टाटा मोटर्सचे संस्थापक: जे.आर.डी. टाटा
- मध्य प्रदेशचे राज्यपाल: मंगूभाई पटेल
- मध्य प्रदेशचे मुख्यमंत्री: शिवराज सिंह चौहान
- मध्य प्रदेशची राजधानी: भोपाळ
- हिंदुस्तान युनिलिक्वर लिमिटेड मुख्यालय: मुंबई
- हिंदुस्तान युनिलिक्वर लिमिटेड स्थापना: 17 ऑक्टोबर 1933
- LIC ची स्थापना: 1 सप्टेंबर 1956;
- LIC मुख्यालय: मुंबई
- महाराष्ट्राची राजधानी: मुंबई
- महाराष्ट्राचे मुख्यमंत्री: एकनाथ शिंदे
- महाराष्ट्राचे राज्यपाल: रमेश बैस
- उत्तराखंडची स्थापना: 9 नोव्हेंबर 2000
- उत्तराखंडचे मुख्यमंत्री: पुष्कर सिंह धामी
- उत्तराखंड अधिकृत वृक्ष: रोडोडेंड्रॉन आर्बोरियम
- एलआयसीची स्थापना: 1 सप्टेंबर 1956
- एलआयसी मुख्यालय: मुंबई
- अंतरिम अध्यक्ष: सिद्धार्थ मोहंती
- NMDC मुख्यालय: हैदराबाद;
- NMDC ची स्थापना: 1958.
- इस्लामिक सहकार्य संघटनेची स्थापना: 25 सप्टेंबर 1969
- इस्लामिक सहकार्य संघटनेचे मुख्यालय: जेद्दाह, सौदी अरेबिया
- IDFC फर्स्ट बँक मुख्यालय: मुंबई;
- IDFC फर्स्ट बँक सीईओ: व्ही. वैद्यनाथन

- IDFC फर्स्ट बँक पालक संस्था: इन्फ्रास्ट्रक्चर डेव्हलपमेंट फायनान्स कंपनी
- IDFC फर्स्ट बँकेची स्थापना: ऑक्टोबर 2015
- DRDO ची स्थापना: 1958;
- DRDO चे अध्यक्ष: डॉ. समीर व्ही कामथ;
- DRDO मुख्यालय: DRDO भवन, नवी दिल्ली
- कॅनरा बँकेचे मुख्यालय: बेंगळुरू
- कॅनरा बँकेचे संस्थापक: अम्मम्बल सुब्बा राव पै
- कॅनरा बँकेची स्थापना: 1 जुलै 1906
- इंटरनॅशनल युनियन अगेन्स्ट ट्यूबरक्युलोसिस अध्यक्ष: गाय मार्क्स
- इंटरनॅशनल युनियन अगेन्स्ट क्षयरोग मुख्यालय: पॅरिस, फ्रान्स
- इंटरनॅशनल युनियन अगेन्स्ट ट्यूबरक्युलोसिसची स्थापना: 20 ऑक्टोबर 1920
- तामिळनाडूचे मुख्यमंत्री: एमके स्टॅलिन
- तामिळनाडू राजधानी: चेन्नई
- तामिळनाडूचे राज्यपाल: आर एन रवी
- भारतीय लष्कराचे मुख्यालय: नवी दिल्ली;
- भारतीय सैन्याची स्थापना: 1 एप्रिल 1895
- भारताचे सध्याचे लष्कर प्रमुख: जनरल मनोज पांडे
- नवीन विकास बँक (NDB) ची स्थापना: 15 जुलै 2014
- न्यू डेव्हलपमेंट बँक (NDB) मुख्यालय: शांघाय, चीन
- स्कॉटलंडची राजधानी: एडिनबर्ग;
- स्कॉटलंड राष्ट्रीय प्राणी: युनिकॉर्न;
- स्कॉटलंड चलन: पाउंड स्टर्लिंग.
- भारतीय निवडणूक आयोगाचे मुख्यालय: नवी दिल्ली;
- भारतीय निवडणूक आयोगाचे वर्तमान कार्यकारी अधिकारी: राजीव कुमार;
- भारतीय निवडणूक आयोगाची स्थापना: 25 जानेवारी 1950
- सार्कची स्थापना: 8 डिसेंबर 1985, ढाका, बांगलादेश
- सार्क सरचिटणीस: इसाला वीराकून
- सौदी अरेबियाची राजधानी: रियाध
- सौदी अरेबिया चलन: सौदी रियाल
- BCCI चे अध्यक्ष: रॉजर बिन्नी
- BCCI चे मुख्यालय: मुंबई
- BCCI ची स्थापना: डिसेंबर 1928
- ट्विटरचे मुख्यालय: सॅन फ्रान्सिस्को, कॅलिफोर्निया, युनायटेड स्टेट्स
- ट्विटरची स्थापना: 21 मार्च 2006, सॅन फ्रान्सिस्को, कॅलिफोर्निया, युनायटेड स्टेट्स
- ट्विटरचे CEO: इलॉन मस्क

Adda247

मराठी

